

**T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GRAFİK ANABİLİM DALI
GRAFİK BİLİM DALI**

**GAZETELERDE KULLANILAN TİPOGRAFİK ÖĞELERİN
SAYFA TASARIMI PRENSİPLERİNE GÖRE İNCELENMESİ
(KONYA İLİ ÖRNEĞİ)**

BÜNYAMİN DALKIRAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN
DOÇ. DR. MAHMUT SAMİ ÖZTÜRK**

KONYA-2022

**T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GRAFİK ANABİLİM DALI
GRAFİK BİLİM DALI**

**GAZETELERDE KULLANILAN TİPOGRAFİK ÖĞELERİN
SAYFA TASARIMI PRENSİPLERİNE GÖRE İNCELENMESİ
(KONYA İLİ ÖRNEĞİ)**

BÜNYAMİN DALKIRAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN
DOÇ. DR. MAHMUT SAMİ ÖZTÜRK**

KONYA-2022

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Ö ğ r e n c i n i n	Adı Soyadı	Bünyamin DALKIRAN		
	Numarası	18812801009		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Grafik /Grafik		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
Tezin Adı	GAZETELERDE KULLANILAN TİPOGRAFİK ÖĞELERİN SAYFA TASARIMI PRENSİPLERİNE GÖRE İNCELENMESİ (KONYA İLİ ÖRNEĞİ)			

Bu tezin hazırlanmasında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Bünyamin DALKIRAN

10.10.2022

ÖNSÖZ (TEŞEKKÜR)

‘Gazetelerde Kullanılan Tipografik Öğelerin Sayfa Tasarımı Prensiplerine Göre İncelenmesi (Konya İli Örneği) konulu tezimin çalışma sürecinde; tez konusu seçiminden tezin sonuçlandırılmasına kadar ki aşamalarda yardımlarını esirgemeyen değerli tez danışmanım Doç. Dr. Mahmut Sami Öztürk’e ve her zaman desteklerini hissettiğim aileme teşekkürlerimi sunarım.

Bünyamin DALKIRAN

10.10.2022

ÖZET

Öğrencinin	Adı Soyadı	Bünyamin DALKIRAN		
	Numarası	18812801009		
	Ana Bilim / Bilim Dalı	Grafik /Grafik		
	Programı	Tezli Yüksek Lisans	X	
		Doktora		
	Tez Danışmanı	Doç.Dr.Mahmut Sami ÖZTÜRK		
Tezin Adı	GAZETELERDE KULLANILAN TİPOGRAFİK ÖĞELERİN SAYFA TASARIMI PRENSİPLERİNE GÖRE İNCELENMESİ (KONYA İLİ ÖRNEĞİ)			

ÖZET

Geçmişten günümüze gazeteler de önemli değişim ve ilerlemeler olmuştur. Gazetelerin içerikleri, haberlerin niteliği yanında estetik tasarımlar da okuyucu tarafından aranan bir özellik olmuştur. İçerik yanında, içeriğin nasıl verildiği, dikkatin nasıl içeriğe çekilmesi gerektiği, günümüz gazetelerinde önemli hale gelmiştir.

Bu çalışmada alanla alakalı literatür araştırılmış ve gazete sayfa tasarımı prensipleri kapsamında Konya'da bulunan; on yerel gazetenin tipografik öğeleri incelenmiştir. Sayfa tasarım uygulamaları; harf (font) seçimi, tipografik açıdan ana ve ara başlıkların kullanımı, metin düzeni ve sütun yapısı, boşluk (espas) düzenlemesi, dul ve yetim sözcük hatası ilkeleriyle incelenerek analiz edilmiş ve betimsel şekilde yorumlanmıştır.

Değerlendirmelerde görülmüştür ki, haber sayılarının artması, basılı yayında görsel karmaşaya neden olabilmektedir. Bu görsel karmaşaların en önemlilerinden biri de tipografik öğelerin kullanımınıdır. Tipografik öğelerin belirlenen ilkeler kapsamında doğru şekilde kullanılması, okuyucunun haberi anlayabilme seviyesini yükseltecektir.

Anahtar Kelimeler: Gazete, Tipografi, Sayfa Tasarımı.

ABSTRACT

Author's	Name and Surname	Bünyamin DALKIRAN		
	Student Number	18812801009		
	Department	Graphic /Graphic		
	Study Programme	Master's Degree (M.A.)	X	
		Doctoral Degree (Ph.D.)		
	Supervisor	Doç.Dr.Mahmut Sami ÖZTÜRK		
Title of the Thesis/Dissertation	EXAMINATION OF TYPOGRAPHIC ELEMENTS USED IN NEWSPAPERS ACCORDING TO THE PAGE DESIGN PRINCIPLES (KONYA PROVINCE EXAMPLE)			

ABSTRACT

There have been significant changes and advances in newspapers from past to present. In addition to the content of the newspapers and the quality of the news, aesthetic designs have also been a feature sought by the reader. In addition to the content, how the content is presented and how the attention should be drawn to the content has become important in today's newspapers.

In this study, the literature related to the field was researched and within the scope of newspaper page design principles; analyzed the typographical elements of ten local newspapers. Page design applications; letter (font) selection, typographical use of main and subheadings, text layout and column structure, spacing arrangement, widow and orphan word error principles were analyzed and interpreted descriptively.

It has been seen in the evaluations that the increase in the number of news can cause visual confusion in the printed publication. One of the most important of these visual complexities is the use of typographic elements. The correct use of typographic elements within the scope of the determined principles will increase the reader's level of understanding the news.

Keywords: Newspaper, Typography, Page Design.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No:

Bilimsel Etik Sayfası	i
Önsöz	ii
Özet	iii
Summary	iv
Şekiller (Resimler) Listesi	x

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi	1
1.2. Problem Durumu	2
1.2.1. Alt Problemler	2
1.3. Sayıtlar ve Sınırlılıklar	2
1.4. Araştırmanın Modeli	3
1.5. Evren ve Örneklem	4
1.6. Verilerin Toplanması.....	4

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Gazete ve Tasarım Süreci	5
2.1.1. Ulusal ve Yerel Gazete Kavramı	6
2.1.2. Etkili Haber Aktarmada Tasarım	7

2.1.3. Gazetede Sayfa Tasarımı	8
2.2. Gazete Tasarım Sürecinde Yaklaşım Türleri	11
2.2.1. Modüler Sayfa Tasarımı.....	11
2.2.2. Vitrin Sayfa Tasarımı.....	12
2.2.3. Bulvar Sayfa Tasarımı	13
2.3. Gazete Haber Tasarımında Genel Unsurlar	14
2.3.1. Haber Metni	14
2.3.2. Haber Başlıkları	16
2.3.3. Fotoğraf.....	17
2.3.4. İllüstrasyonlar	20
2.3.5. Resim Altı Yazısı	21
2.4. Gazete Tasarımında Tipografi ve Sayfa Düzeni	22
2.4.1. Font ve Punto Kavramı	22
2.4.2. Uygun Yazı Stili Seçimi	22
2.4.3. Yazıda Renk ve Ton Seçimi.....	23
2.4.4. Boşlukların Düzenlenmesi	24
2.4.4.1. Harf Arası Boşluk	25
2.4.4.2. Satır Arası Boşluk	25
2.4.4.3. Paragraf Arası Boşluk	26
2.4.4.4. Sayfa Yüzey Beyaz Boşlukları	26
2.4.5. Tipografi ve Başlık Kullanımı	28
2.4.5.1. Ana Başlık Kullanımı	28
2.4.5.2. Alt Başlık Kullanımı	28

2.4.5.3. Ara Başlık Kullanımı	29
2.4.5.4. Spot Kullanımı	30
2.4.6. Metin Düzeni ve Sayfa Yapısı	30

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

3.1. Tipografik Öğelerin Sayfa Tasarımı Prensiplerine Göre İncelenmesi	32
3.1.1. Harf (Font) Seçimi	32
3.1.1.1. Merhaba Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi	33
3.1.1.2. Yeni Meram Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi	35
3.1.1.3. Pusula Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi	37
3.1.1.4. Yeni Konya Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi	39
3.1.1.5. Konya Postası Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi.....	41
3.1.1.6. Yeni Haber Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi	43
3.1.1.7. Konya Yenigün Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi	45
3.1.1.8. Hakimiyet Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi.....	47
3.1.1.9. Anadolu'da Bugün Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi	49
3.1.1.10. BBN Haber Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi	51
3.1.2. Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı	53
3.1.2.1. Merhaba Gazetesi Başlık Kullanım Durumu	54
3.1.2.2. Yeni Meram Gazetesi Başlık Kullanım Durumu	59
3.1.2.3. Pusula Gazetesi Başlık Kullanım Durumu.....	65
3.1.2.4. Yeni Konya Gazetesi Başlık Kullanım Durumu.....	70

3.1.2.5. Konya Postası Gazetesi Başlık Kullanım Durumu	75
3.1.2.6. Yeni Haber Gazetesi Başlık Kullanım Durumu.....	80
3.1.2.7. Konya Yenigün Gazetesi Başlık Kullanım Durumu.....	85
3.1.2.8. Hakimiyet Gazetesi Başlık Kullanım Durumu	90
3.1.2.9. Anadolu'da Bugün Gazetesi Başlık Kullanım Durumu.....	95
3.1.2.10. BBN Haber Gazetesi Başlık Kullanım Durumu	100
3.1.3. Metin Düzeni ve Sütun Yapısı	105
3.1.3.1. Merhaba Gazetesi Değerlendirmesi	106
3.1.3.2. Yeni Meram Gazetesi Değerlendirmesi	108
3.1.3.3. Pusula Gazetesi Değerlendirmesi.....	109
3.1.3.4. Yeni Konya Gazetesi Değerlendirmesi.....	111
3.1.3.5. Konya Postası Gazetesi Değerlendirmesi	112
3.1.3.6. Yeni Haber Gazetesi Değerlendirmesi.....	114
3.1.3.7. Konya Yenigün Gazetesi Değerlendirmesi.....	115
3.1.3.8. Hakimiyet Gazetesi Değerlendirmesi	117
3.1.3.9. Anadolu'da Bugün Gazetesi Değerlendirmesi.....	119
3.1.3.10. BBN Haber Gazetesi Değerlendirmesi	120
3.1.4. Boşluk (Espas) Düzenlemesi	122
3.1.4.1. Merhaba Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı.....	123
3.1.4.2. Yeni Meram Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı.....	123
3.1.4.3. Pusula Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı	124
3.1.4.4. Yeni Konya Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı.....	125
3.1.4.5. Konya Postası Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı	125

3.1.4.6. Yeni Haber Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı.....	126
3.1.4.7. Konya Yenigün Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı.....	127
3.1.4.8. Hakimiyet Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı	128
3.1.4.9. Anadolu'da Bugün Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı.....	129
3.1.4.10. BBN Haber Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı	130
3.1.5. Dul ve Yetim Sözcük Hatası.....	131
Sonuç ve Değerlendirme.....	136
Kaynakça	140

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1: 05.03.2021, Merhaba gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı	33
Resim 2: (06.03.2021), (08.03.2021), (08.09.03.2021), (10.03.2021), Merhaba gazetesi, Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.....	34
Resim 3: 5.03.2021, Yeni Meram gazetesi Şerifli (tırnaklı) yazı karakteri kullanımı.	35
Resim 4: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Yeni Meram gazetesi Şerifli (tırnaklı) yazı karakteri kullanımı	36
Resim 5: 5.03.2021, Pusula gazetesi Şerifli (tırnaklı) yazı karakteri kullanımı.	37
Resim 6: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Yeni Meram gazetesi şerifsiz, Şerifli (tırnaksız-tırnaklı) yazı karakteri kullanımı.	38
Resim 7: 5.03.2021, Yeni Konya gazetesi Şerifli, Şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.....	39
Resim 8: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Yeni Meram gazetesi Şerifli, şerifsiz (tırnaklı- tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.	40
Resim 9: 5.03.2021, Konya postası gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.....	41
Resim 10: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Konya Postası gazetesi Şerifli, şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.	42
Resim 11: 5.03.2021, Yeni Haber gazetesi Şerifli, Şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.....	43
Resim 12: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Yeni Haber gazetesi Şerifli, Şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.....	44
Resim 13: 5.03.2021, Konya Yenigün gazetesi Şerifli, Şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.....	45
Resim 14: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Konya Yenigün gazetesi Şerifli, Şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.....	46
Resim 15: 5.03.2021, Hakimiyet gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.	47

Resim 16: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Hakimiyet gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.....	48
Resim 17: 5.03.2021, Anadolu'da Bugün gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.	49
Resim 18: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Anadolu'da Bugün gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.....	50
Resim 19: 5.03.2021, BBN Haber gazetesi Şerifli (tırnaklı) yazı karakteri kullanımı.	51
Resim 20: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), BBN Haber gazetesi Şerifli (tırnaklı) yazı karakteri kullanımı.	52
Resim 21: Merhaba gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.	54
Resim 22: Merhaba gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.	55
Resim 23: Merhaba gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.	56
Resim 24: Merhaba gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.	57
Resim 25: Merhaba gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.	58
Resim 26: Yeni Meram gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	59
Resim 27: Yeni Meram gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	60
Resim 28: Yeni Meram gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	61
Resim 29: Yeni Meram gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	62
Resim 30: Yeni Meram gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	63
Resim 31: Pusula gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.	65

Resim 32: Pusula gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	66
Resim 33: Pusula gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	67
Resim 34: Pusula gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	68
Resim 35: Pusula gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	69
Resim 36: Yeni Konya gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	70
Resim 37: Yeni Konya gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	71
Resim 38: Yeni Konya gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	72
Resim 39: Yeni Konya gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	73
Resim 40: Yeni Konya gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	74
Resim 41: Konya Postası gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	75
Resim 42: Konya Postası gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	76
Resim 43: Konya Postası gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	77
Resim 44: Konya Postası gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	78
Resim 45: Konya Postası gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	79
Resim 46: Yeni Haber gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	80

Resim 47: Yeni Haber gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	81
Resim 48: Yeni Haber gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	82
Resim 49: Yeni Haber gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	83
Resim 50: Yeni Haber gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	84
Resim 51: Konya Yenigün gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	85
Resim 52: Konya Yenigün gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	86
Resim 53: Konya Yenigün gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	87
Resim 54: Konya Yenigün gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	88
Resim 55: Konya Yenigün gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	89
Resim 56: Hakimiyet gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	90
Resim 57: Hakimiyet gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	91
Resim 58: Hakimiyet gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	92
Resim 59: Hakimiyet gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	93
Resim 60: Hakimiyet gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	94
Resim 61: Anadolu'da Bugün gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	95
Resim 62: Anadolu'da Bugün gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	96

Resim 63: Anadolu'da Bugün gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	97
Resim 64: Anadolu'da Bugün gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	98
Resim 65: Anadolu'da Bugün gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	99
Resim 66: BBN Haber gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	100
Resim 67: BBN Haber Gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	101
Resim 68: BBN Haber gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	102
Resim 69: BBN Haber gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	103
Resim 70: BBN Haber gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.....	104
Resim 71: Merhaba gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	106
Resim 72: Merhaba gazetesi 9-10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun.....	107
Resim 73: Yen Meram gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	108
Resim 74: Yeni Meram gazetesi 9-10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	108
Resim 75: Pusula gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.....	109
Resim 76: Pusula gazetesi 9,10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	110
Resim 77: Yeni Konya gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	111

Resim 78: Yeni Konya gazetesi 9-10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı. .	111
Resim 79: Konya Postası gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	112
Resim 80: Konya Postası gazetesi 9-10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	113
Resim 81: Yeni Haber gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı..	114
Resim 82: Yeni Haber gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı..	114
Resim 83: Konya Yenigün gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	115
Resim 84: Konya Yenigün gazetesi 9-10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	116
Resim 85: Hakimiyet gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı. ..	117
Resim 86: Hakimiyet gazetesi 9-10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.....	118
Resim 87: Anadolu'da Bugün gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	119
Resim 88: Anadolu'da Bugün gazetesi 9-10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	119
Resim 89: BBN Haber gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.	120
Resim 90: BBN Haber gazetesi 9-10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı...	121
Resim 91: Merhaba gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı	123
Resim 92: Yeni Meram gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.	123
Resim 93: Pusula gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.	124

Resim 94: Yeni Konya gazetesi 5 Mart 2021 Boşluk Yapısı ve Kullanımı.	125
Resim 95: Konya Postası gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.	125
Resim 96: Yeni Haber gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.	126
Resim 97: Konya Yenigün gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.	127
Resim 98: Hakimiyet gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.	128
Resim 99: Anadolu'da Bugün gazetesi 5 Mart 2021 Boşluk Yapısı ve Kullanımı.	129
Resim 100: BBN Haber gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.	130
Resim 101: Merhaba gazetesi 5,6 Mart 2021, Dul ve Yetim Sözcük Hatası.	132
Resim 102: Yeni Meram gazetesi 6 Mart 2021, Dul ve Yetim Sözcük Hatası.	133
Resim 103: Konya Yenigün gazetesi 6 Mart 2021, Dul ve Yetim Sözcük Hatası. . . .	133
Resim 104: Anadolu'da Bugün gazetesi 5,6,10 Mart 2021, Dul ve Yetim Sözcük Hatası.	134

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Gazete, dergi, kitap gibi yayıncılık ürünlerinde içerik kadar görsel tasarım da önemlidir. Özellikle gazete gibi zamanla yarışın olduğu yayıncılıkta haberlerin yazılması, düzeltilip son şekline ulaşılması ve buna uygun başlık, manşet ve içeriklerin hazırlanması çok kısa zaman diliminde gerçekleştirilir. Bu nedenle okunabilirlik ve estetik açıdan iyi hazırlanmış olması gerekmektedir. Okunabilirlik açısından başarılı çalışma yapabilmek için, yazı elemanlarının anatomik yapısını, çok sayıda yazı türünü (font) ve en uygun tasarım tercihlerini bilmek gerekmektedir. Tipografik (yazı) elemanları, klavye yardımı ile yazdıktan sonra okunabilirlik ve estetik açıdan çeşitli işlemlere tabi tutulurlar. Yapılan bu işlemlere “tipografik tasarım” denilir. Bilgisayar teknolojilerinin matbaacılık ve yayıncılık alanında kullanılmaya başlaması, grafik tasarım ve onun bir alt çalışması olan tipografik tasarım işlemlerine çok geniş imkanlar sunmuştur. Önemli olan bu teknolojik imkânları ve bilgi birikimini harmanlayarak en iyiye ulaştırmaktır.

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi:

Gazeteler için haber ve bilgi aktarımı oldukça önemlidir. İçinde bulunduğumuz teknoloji çağında, görselliğin ön planda olduğu toplumlarda okuyucuyu yazı yoğunluğunun olduğu gazetelere çekmek oldukça zor olmaktadır. Görselliği az olan ya da çarpıcı olmayan gazeteler ise halkın dikkatini çekmede geri kalacaktır. Tüm bunlar göz önüne alındığında gazeteler için görsellik oldukça önem arz etmektedir. Bu görsellik de fotoğrafı bol kullanmakla ya da yazıda doğru tipografi uygulaması yapmakla sağlanabilmektedir.

Ülkemizde ulusal ve yerel alanda yayın yapan birçok gazete bulunmaktadır. Görselliğin hayatımızın her alanına sızdığı bugünlerde gazete okuyucusu da haberlerin ve yazıların sunum şekillerine önem vermekte ve mesajı çok çabuk bir şekilde yorulmadan almak istemektedir.

Sayfa tasarımının önem kazandığı günümüzde yayın yapan gazetelerin, okuyucuyu sayfaya çeken ve okunurluğu artıran gazete tasarım prensiplerine ne derece

bağlı oldukları konusu araştırılmalı ve gazete tasarımında yapılması gereken doğru uygulamalar gösterilmelidir. Bu nedenle araştırma konusu değerli ve önemli görülmüştür. Araştırmada Konya ili örneğinde basılan yerel gazetelerin sayfa tasarım prensiplerine göre tipografik incelemeleri yapılarak, var olan durumun ne olduğu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

1.2. Problem Durumu:

Günümüzde tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de farklı hedef kitlelerine hitap eden gazete yayınları mevcuttur. Özellikle yerel çerçeveden konuya bakıldığında bu sayının çok daha fazla olduğu görülmektedir. Yayınlanan ve yayınlanmaya hazırlanan bu gazeteler benzerlerinden farklı olmak, fark edilmek ve tercih edilmek için daha da önemlisi satabilmek için kendilerine özgü bir sayfa düzeni oluşturmaya çalışırlar. Şüphesiz başarılı bir gazete ortaya koymak için her zaman güçlü bir içerik yeterli olamamaktadır.

Bu bağlamda sayfa tasarımı okunmada ve tercih edilmede çok önemli bir rol üstlenmektedir. Bu değişkenler bağlamında tezde problem durumu, “Konya ili ölçeğinde gazetelerde kullanılan tipografik öğelerin sayfa tasarımı prensiplerine göre uygulama durumu nedir” olarak belirlenmiştir.

1.2.1. Alt Problemler:

Problem durumu kapsamında aşağıdaki alt problemlere cevaplar aranmıştır:

- * Seçilen gazeteler tipografik unsurları ne şekilde kullanmaktadırlar?
- * Gazeteler arası tipografik sayfa tasarım unsurlarının kullanımını noktasında, benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

1.3. Sayıtlar ve Sınırlılıklar:

- * Bu çalışmada yararlanmak üzere araştırmayla ilgili taranan kaynaklardaki bilgilerin gerçek bilgiler olduğu ve doğruyu yansıttığı kabul edilmiştir.

* Araştırmada sunulan örnek görsellerin çalışma evrenini kapsadığı varsayılmıştır.

Yapılan tez çalışmasının kapsamı alanla ilgili ulaşılabilen kütüphanelerdeki kaynaklar, online veritabanları, online erişime açık yabancı kütüphaneler, online müzeler, akademik dergiler ve sempozyum kitapları ve diğer basılı kaynaklarla sınırlıdır.

Çalışma Konya ilinde hizmet veren gazeteler içerisinden örneklem olarak seçilen 10 gazete ile sınırlandırılmıştır.

1.4. Araştırmanın Modeli:

Tezin konusu kapsamında araştırma yöntemi ‘‘Literatür Tarama’’ olarak belirlenmiştir. Literatür tararken belirlenen kaynaklar akademik; kitap, makale, tez ve sanal sitelerden oluşup, bu kaynaklara kütüphanelerden, online veri tabanlarından, online erişime açık yabancı kütüphanelerden ulaşılmıştır. Ulaşılan kaynaklar genel tarama yöntemi ile analiz edilmiştir.

Literatür taraması araştırmacı için, alanda neyin bilinmediğini ve anlaşmazlık alanlarının nerede olduğunu anlatan bir anlatı oluşturarak araştırma projesinin kapsamını netleştirmeye yardımcı olur. Araştırmanın hedef kitlesi ve diğer okuyucular için, bu inceleme aynı zamanda değerli bir bağlam sağlar, araştırmacının uzmanlığını belirler ve projenin bulgularını bilinen olgularla ilişkilendirir (Casey ve Landgraf, 2015:19).

‘‘Tarama modelleri genel olarak var olan durumu ya da gerçekliği olduğu gibi araştırıp açıklamayı hedeflemektedir. Tarama modeli; nesneye, olguya, olaya, bireye vb. ilişkin günümüzdeki ya da geçmişteki verilerin tamamının gözden geçirilmesi mantığına dayanmaktadır. Böylece, araştırılan olguya ilişkin dağınık veriler toparlanacak, sınıflandırılacak, düzenlenecek ve çözümlenecektir... Tarama modelinde yürütülen araştırmalar bazen ‘‘betimleyici araştırma’’ olarak da anılmaktadır. Tıpkı tarama modellerindeki araştırmalarda olduğu gibi, betimleyici

araştırmalarda da var olan durum olduğu gibi ortaya konulup açıklanır” (şimşek, 2012).

1.5. Evren ve Örneklem:

Tez çalışmasının evrenini bazıları bölgesel olan Konya ilinde basılı medya da hizmet vermekte olan bütün yerel gazeteler oluşturmaktadır.

Bunların içerisinde random örnekleme yoluyla seçilmiş olan Merhaba, Yeni Konya, Pusula, Yeni Meram, Konya Postası, Yeni Haber, Konya Yeni Gün, Hakimiyet, Anadolu’da Bugün, BBN Haber gazeteleri çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır.

1.6. Verilerin Toplanması:

Araştırmaya konu olan basılı yayınların ilgili sayıları, gazetelerin kendilerine ait ve kamuya ait kurumların arşivlerinden ulaşılarak temin edilmiştir. Her gazetenin aynı tarihlerdeki sayıları alınarak incelemenin objektif kriterler ışığında yapılması sağlanmaya çalışılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Gazete ve Tasarım Süreci:

Gazeteler geniş insan kitlelerinin hal ve hareketlerini, yaşanmışlıklarını, düşüncelerini açık bir şekilde sunan, ortaya çıkışı çok eski zamanlarda gerçekleşen basılı yayın organlarıdır. Uluslarda gerçekleşen olayları geniş insan topluluklarına ileten yüzyıllardır toplulukları aydınlatan, teknolojinin getirdiği gelişimlere uyum sağlayan sürekli değişim içinde olan önemli bir kitle iletişim aracıdır.

Gazeteler Dünya toplumlarının hal ve hareketlerini, en kısa yoldan iletmeye çalışan kitle iletişimin etkili bir koludur. Toplumlar ve birey adına söz söyleyebilen güçlü bir iletişim vasıtasıdır. Gazeteler, toplumlar içindeki yaşanan günlük olaylara ilişkin haberleri ulaştıran, yaşanmış olaylarla bağlantılı yorumlara yer veren, genelde günlük, nadiren belirli aralıklarla, yeteri kadar basılan ve belirli bir bedeli olan, iletişim aracıdır (Başgün, 2012: 8-9). Dünya çapında klasikleşmiş bir iletişim aracı olarak halen kullanılan gazetelerin, görsel ve tipografik ifadeleri okurların sayılarını belirlemede önemli rol oynamaktadır.

Her açıdan günümüzde dünyadaki yaşanmışlıkları yazınsal ve görsel diliyle insanlara ulaştıran, basılı yayın vasıtası olan gazeteler, uzun yıllardır var olan ve kendini yenileyerek toplumları bilgilendirmektedir. Ayrıca insanlar arası haberleşmeyi sağladığı gibi eğitici rolüyle de ihtiyaç duyulan haber iletme kimliğiyle ön plana çıkmıştır. Gazeteler okuyucuya okunurluk kolaylığı sunması babında gerekse insan psikolojisine hitap edebilme özelliğiyle estetik açıdan da kendini geliştirerek önemini ortaya çıkarmaktadır (Şenel, 2013: 3). Gazetelerde kullanılan görsel ve tipografik teknikler doğru kullanıldığı takdirde okuyucunun hafızasında algısal kolaylık ve anlaşılabilirlik sağlamaktadır, aksi takdirde görsel ve tipografinin oluşturduğu gazete yüzeylerindeki karmaşa okuyucunun zihinsel algılamasında bir kaos oluşturabilmektedir.

Bilgilerin, haberlerin hedef kitle tarafından mümkün olduğunca çabuk şekilde algılanmasını sağlamaya yönelik bir uygulamadır gazete. Günümüzde sayfa tasarımıyla en çok karşılaşılan ürün şüphesiz gazetelerdir. Günlük periyodu ile okur ile etkileşim kurma araçlarının en etkililerindedir.

Gazetenin, içeriğini tek başına etkili bir şekilde sunamadığı artık herkes tarafından bilinen bir gerçektir. Gazetenin başarılı bir şekilde içeriğini karşı tarafa aktarabilmesi için iyi bir sunum şarttır. Bu sunumu sağlamanın yolu da estetik kaygılardan yani bilinçli tasarım sürecinden geçer.

2.1.1. Ulusal ve Yerel Gazete Kavramı:

Geniş kitlelere gerçekleşen olayları ve aktarılmak istenen bilgileri en iyi haliyle ulaştıran sayfa tasarımı, iletilmek istenen haberleri önem sırasına göre ortaya koyar ve kullanılan görsellerin daha değerli olduğunu belirler. Ulusal ve yerel gazeteler kendi içlerinde birbirlerine benzerler fakat tasarım yönünden birbirlerinden ayrılarak, birbirleri ile rekabete girerler ve okur kitlelerini artırmaya gayret ederler. Geniş topluluklara ulaşabilmek ve daha çok satabilmenin tek yolu sağlam bir tasarımdan geçmektedir.

Genel anlamda akademik ve mesleki ifade ile; ulusal ve uluslararası basılı yayın çerçevesinde baskısı yapılan ve dağıtımı gerçekleştirilen gazetelere ‘‘ulusal gazete’’ denmektedir. Bu gazetelerin kapsamı yurt içinde ve yurt dışında gerçekleşen her türlü olayı bilgiyi geniş kitlelere düzenli bir şekilde ulaştırmaktır (Kösedag, 2016: 15-87).

Yerel basın, adından da anlaşılacağı üzere ulusal ve uluslararası basılı yayınlardan haber aktarımı bakımından ayrılarak, bir yöre de veya bölgede gerçekleşen olayları, aktarılmak istenen bilgileri basılı olarak yayınlayan ve okurlara ulaştıran gazete türüne denmektedir (Ural, 2018: 3).

Günümüzde ise internetin hayatın vazgeçilmezi haline gelmesi ile birlikte gazeteciliğin üretim ve yayın şekli de değişmiş, internet gazeteciliği yaygınlaşmıştır. Gerek artan maliyetler gerekse de internetin yaygınlığı nedeniyle düşen satışlar,

internet gazeteciliğini basılı medya karşısında ön plana taşımaktadır. Dünya'da da gazete basımını durdurup tamamen internete geçen kuruluşların sayısı artmaktadır.

2.1.2. Etkili Haber Aktarmada Tasarım:

Günlük çıkarılan gazeteler her baskıda sil baştan tasarımları yapılıp ve hummalı bir şekilde bir gün sonrasına yetiştirilmeye çalışılan, geniş kitlelere ulaşmasını sağlayan basılı yayın organlarıdır. Her gün yeni bir yüzle okurların ilgisini çekip kendini sattıra bilmelidir. Bu nedenle okuyucuların gazete seçiciliklerinde haberin anlaşılabilirliği, daha çok ön plana çıkmıştır. Bundan dolayı okuyucuların sıkıntı çekmeden akıcı bir şekilde okuyabilmesini kolaylaştıracak, ihtiyaçlar düzeyinde sayfa düzenlemesinin etkili bir şekilde tasarımının yapılmasını önemli kılmaktadır. Bu zamanda günlük çıkarılan gazeteler kendilerine özel kurumsallaşmış halleriyle, belli kurallar çerçevesi dahilinde haberi oluşturan unsurları en güzel haliyle şekillendirip okurlara sunarlar. Bu da tasarımcıların özverileriyle ortaya çıkmaktadır (Adıgüzel, 2019).

Gazete sayfa düzeni etkileyici bir sunum tercihinin olmazsa olmazlarından biridir. Çağın getirdiği gelişim ve yeniliklerle birlikte, birbirleriyle olan yarış ortamı haber sunumları ve muhtevasıyla birlikte okurlarla nasıl buluşturulması konusu da ön plana çıkmaktadır. Günümüzde gazetelerdeki en önemli olmazsa olmazlardan olan; içeriğin nasıl oluşturulduğu ve bir bütün halinde farklı geleneklere sahip insan topluluklarının da gereksinimlerine cevap verebilmesi daha çok önem kazanmıştır.

Görüntü bakımından göze ve zihne olumlu bir şekilde hitap etmeyen tasarım uygulamaları haber sunumlarının etkisini azaltır. Okurlara ulaştırılmak istenen mesajın amacına ulaşabilmesi için, haber sunumlarında kullanılan yazınsal başlıkların, metinlerin ve görsel materyallerin orantılı bir düzen içerisinde okuyuculara aktarılmasıyla gerçekleşebilmektedir. Gazetelerin birbirlerinden farklı bir yapıyla okurları cezbetmesi, amaçlanan içerik ve bilgiye erişebilmesi tasarımın ne şekilde uygulanıp okuyuculara sunulduğunun bir kanıtıdır. Bu bütünlük oluşturulabildiğinde gazete okunmaya hak kazanabilir (Alan, 2019: 1).

Gazete tasarımında haber başlıkları, metinler ve görseller sayfa yüzeye üzerine rast gele, düzenli bir şekilde yerleştirilmediğinde de kurgusal amaca ulaşılmış olur ve kitlelere haber ulaşmış olur. Fakat bu şekilde gelişi güzel kurallara riayet edilmeden düzenlenmiş gazete tasarımının okunabilirlik düzeyinde ve estetik açıdan bir anlam ifade etmeyeceğinin bilincinde olunmalıdır (Şeker, 2004: 3).

Bir diğer yandan; gazetecilik mesleği bir basılı yayının veya gazetenin oluşturulmasında ve basılı hale getirilmesinde yer alan bireyler tarafından ve haberin memba sına en hızlı şekilde sahip olabilmek ve bur dan elde ettiği bilgileri, olayları okurlara iletebilme becerisi olarak adlandırılır (Dürkop, 2013: 3). Gazetecinin gerçekleşen veya gerçekleşecek olan olayların bilgi akışını en iyi haliyle suna bilmesi tek başına yapabileceği bir durum değildir. Çünkü haberi, bilgiyi en güzel şekilde okuyuculara suna bilmek, gazeteye kimlik kazandıran tasarımcıların etkisi çok büyüktür. Yine işlevi etkilemek olan haber sunumlarında, bu eylemin amacına ulaşmasında en büyük role sahip sayfa düzenlemesinin etkisi ortaya çıkmaktadır (Türk, Dikmen ve Bıyık, 2008: 129).

2.1.3. Gazetede Sayfa Tasarımı:

Fransızca söylemi "La mise en page" olan dilimizde sayfa tasarımı olarak yerini almış. Sayfa tasarımı anlam bakımından; gazetede tasarım öğelerinin okurlar tarafından kısa sürede algılanabilmesini sağlayarak, belirli kaideler ve kurallar çerçevesi içerisinde gerçekleştirilen bir düzendir. Bu şekilde gazete tasarımındaki metinlerin, görsellerin önem sıralarına göre yerleşimlerini, içerik ve önemlerini ön plana çıkaran sayfa tasarımı, düşüncelerin tasarım yoluyla hiyerarşik bir düzen içerisinde, düzenli bir şekilde okuyucuya iletilmesini sağlar (İşleyen Şimşek, 2014: 135-136).

İnsanların yazıyı keşfetmesi yüzyıllar öncesi olsa da görsel materyallerle buluşması yakın zamana dayanmaktadır. Yazıların ve görsel kullanımlarının iç içe oluşturulmasının zorunlu hale gelmesi sayfa düzenlemesinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Basılı yayınların kurumsallaşmasına ve kimlik kazanmasına sebep olan diğer basılı yayınlardan tasarım itibarıyla ayıran, haber tasarımlarında önemli

haberden önemi az derece olan olayları bilgileri, ön planda ve geri planda kalmasını, okurların ayırt etmesini sağlayan da sayfada oluşturulan tasarım becerisidir (Somuncu, 2014: 3).

Gazete sayfa tasarımı, insanlık tarihinde yazının bulunmasından ve geliştirilmesiyle birlikte zaman içinde kâğıdın keşfiyle ve matbaanın da icat edilip geliştirilmesinden buyana önem kazanmıştır. Yazının bir düzlem yüzeyinde oluşturulması, tasarımın farklı bir dalı olan düzenleme ve sayfa tasarımı gibi konuları ortaya çıkmasına neden olmuştur. Her alanda karşımıza çıkan yazı bu düzenlemelerin bir tasarım problemi çerçevesinde estetik amaç düşüncesi içerisinde oluşturulmasını gerekli kılmıştır (Başgün 2012: 17).

Geniş insan topluluklarına ulaşma babında matbaanın bulunuşu bir devrim niteliği taşımaktadır. İletilmek istenen haberin, bilginin kâğıt ve benzeri materyaller yüzeyine mürekkep sayesinde basılıp çoğaltılması matbaanın icat edilmesiyle önem kazanmıştır. Bu sebeptendir ki matbaanın sayesinde basılı yayınların geniş kitlelere daha çok ulaştırılması toplumdaki kültürün, sanatın bilimin daha ileri seviyelere ulaşmasına sebep olmuştur. Avrupa'nın belli bir kısmındaki reform atılımları nedeniyle 15. Asrın çeyreğinden sonra, Johann Gutenberg'in çabalarıyla Mainz şehrinde açılan ilk olma özelliği taşıyan matbaa, 35 sene gibi kısa bir süre zarfında Batı şehirlerinin çoğunluğunda açılmıştır (İstek, 2005: 72).

"Sayfa tasarımının amacı estetik ve işlevsel amaçları gerçekleştirmek için yapılır (Gaillard, 1994)". Estetik amaç; gazete sayfa tasarımındaki görsel ve sözel dilin diğer gazete tasarımlarından farklı olarak düzenlenebilmesi, en kısa sürede diğer sayfa tasarımlarından farklı olduğunun anlaşılabilmesi ve okurda etki yaratan görsel ve yazınsal etkinin devam ettirilebilmesine yönelik kaygılardır. İşlevsel amaçlar ise; gazetede sunulan haber içeriğinin okurlar tarafından anlaşılabilir bir dilde olması, okura sunulan haberler arasında bağlantı oluşturulması ve sayfada oluşturulan haberlerin, önemli haberden önemsiz habere kadar düzenli bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir (Şeker 2006: 30-40).

Sayfa tasarımında kullanılan bütün görsel ve yazınsal materyallerin tasarım uygulaması aracılığıyla sayfaya yerleştirilip, önemli haber sunumundan önemsiz haber sunumuna kadar bir düzen içerisinde yerleştirilmesi olan ve kurallara uygun bir biçimde iyi tasarlanmış olduğunu ortaya koyan bazı önemli prensiplerin uygulanmasını zorunlu kılmaktadır (Tiryakioğlu ve Top 2010: 138-146). Bunlar; denge, vurgu, bütünlük, renk, sadelik, grid, çizgi, çerçeve, beyaz alanlar, sayfa tasarımında görsellerin kullanılması, sayfa tasarımında tipografinin kullanılması. Gazete sayfa tasarımı prensipleri belirtildiği gibi çeşitli prensipler ve kavramlar altında süzgeçten geçerek nitelikli bir görsel haline gelmektedir. Bir sayfa tasarımının sadece tipografik ya da sadece görsel düzenlemeler altında ele alınması tasarımcıya ve okuyucuya nitelikli bir sunum katmayabilir. Önemli olan tipografik ve görsel unsurların bir arada değerlendirilerek tasarlanıp, okuyucuya ulaştırılmasıdır.

Başlangıçta teknolojik imkansızlıklar sebebiyle sadece yazı kullanılarak yapılan basılı yayınlar, zaman içerisinde gelişime uğrayarak haberlerde yazı ve görsellerin bir arada kullanımına dayalı üretime geçiş yapılmış ve 1960'ların sonlarında renkli ofset baskı sistemine geçilmesiyle gazete basımı kolaylaşmış (Şenel 2013: 19). Ofset baskı tekniği ile günlük üretilen gazete adeti büyük miktarda artış göstermiş, artan tiraj sebebi ile uzak yerlere ulaştırılması ve baskı öncesi hazırlık aşamasının yoğunluğunun düşmesi gazetelerin yeni haber iletmesine olanak sunmuştur (Vural 2016: 289-311).

Günümüzde gazete basımı teknolojinin gelişip ilerlemesiyle birlikte büyümesini sürdürmektedir. Geçmiş zamanlarda üretimleri kısıtlı olan gazetelerin günümüzde milyonları bulan okuyucu kitlesi bulunmaktadır. Dünya Gazeteler Birliği tarafından yazılı olarak duyurulan 2007 "Dünya Basın Trendleri" araştırmasına göre dünya genelinde yaklaşık günlük gazete satışı 450 milyon olarak tespit edilmiş. Ülkemizde ise ulusal gazetelerin toplam satış miktarı günlük ortalama 5 milyon adet civarında belirlenmiştir (Kızıllı Ö, 2013: 36). İlk çıkışlarında duyuru, ilan haber niteliği taşıyan ihtiyaçları karşılamak için kısıtlı sayıda çıkarılan gazeteler, günümüzde grafik kullanımının ve teknolojinin gelişmesiyle, dergi, mecmua, katalog gibi farklı yan dallarla çeşitlenerek çoğaltılmıştır. Bu gelişimler çoğaldıkça, görsel ve

tipografik anlatımların karmaşa oluşturma ihtimalleri de çoğalmıştır. Teknolojinin gelişip piyasanın artmasına rağmen, tasarımcıların teknolojiyi doğru yönde kullanıp görsel ve tipografik betimlemeleri okuyucunun lehine sunması bu bağlamda avantaj sağlayacaktır.

2.2. Gazete Tasarım Sürecinde Yaklaşım Türleri:

2.2.1. Modüler Sayfa Tasarımı:

Kavram olarak modüler, kendi çerçevesinde bir bütün ve kavramsallığı serbest olmakla beraber fonksiyonel özelliği taşıyan, fakat kendine yakın ünitelerle birleştiği zaman özdeşleşen özellikte olan kendisi gibi birimlerle bir araya geldiğinde onlarla uyum sağlayıp, işlevi farklı adlandırılmış diğer birimlerin yapı taşı olabilen, elemanları belirtmek amacıyla yararlanılmaktadır (Somuncu, 2014: 31).

Parçalardan oluşan birbirinden farklı bilgi metinlerini okurun anlayabileceği şekil de aktarabilen bir sistemdir. Modül uygulamasında görsel kullanımı kısıtlıdır fakat daha fazla yer kaplamaktadır. Bu sistemde modüller yanlamasına ve uzunlamasına şeklinde uygulanır. Tasarımlar iki farklı uygulamayla birlikte işlevsellik ve canlılık kazanırlar (Alan, 219: 40).

Sayfa tasarımı farklı yerlerde büyük ebatlı resimler kullanılmaz, aksine tekbir noktada büyük ebatlı görsel kullanılır. Yatay ve dikey modül çizgileri ön planda değildir destek görevi üstlenerek olabildiğince geri planda kalırlar (Mert, 2011: 46).

Günümüzde Batıda ve Amerika'da yayınlanan gazetelerin bir kısmının tasarımları bu sistemle yapılmaktadır. Bu tarzda oluşturulan tasarım karmaşık olmamakla birlikte gayet düzgündür. Asıl niyet okurlara sıkıntı çekmeden iletilmek istenen bilgiyi ilete bilmektir. Bu uygulamanın özelliği gayet anlaşılabilir olmasıdır.

Modüler sayfa yapısının işlevselliklerini şu şekilde aktarabiliriz: (Alan, 2019: 40).

- Gayet açık anlaşılabilir özellik taşır.

- Metinler daha yoğundur. Genelde uzun yazı kullanımı ve bilimsel çalışmalara yer verilir.
- Alt haber başlıklarında ve sütun yazılarında küçük puntolu harf karakterleri kullanılır.
- Manşet haberleri puntosu daha yüksek şerifli harf karakterlerinden oluşturulur.
- Manşet görselleri diğer alt görsellere kıyasla ebat geniş bir şekilde oluşturulur.
- Sütun belirleyici yatay ve dikey çizgiler karmaşa oluşturmaması için ön planda değildir
- Sayfa yüzeyleri genelde açık tondadır
- Açık ton boşlukların oluşmasına dikkat edilir.

2.2.2. Vitrin Sayfa Tasarımı:

Ülkemizde matbaa teknolojisinin gelişimiyle ofset baskı sistemine geçiş olmasıyla birlikte kendini yenileyen tasarım ve uygulama düzenine vitrin sayfa yapısı adıyla adlandırılmaktadır. Bu uygulama yöntemi geçmişten bu yana gerçekleştirilen kapak tasarımının bir nevi iç sayfaların örneği gibi düzenlenmesi, ana kapak sayfasında haber metni yerine haber anonslarının bulunması şeklindeki yönelim nedeniyle vitrin sayfa yapısı ismiyle belirtilmektedir (Dağlı, 1995: 168).

Vitrin sayfa uygulaması genel anlamda 1980 sonrası sayfa tasarımlarında uygulaması artmıştır. Ülkemiz basılı yayınlarında yoğun bir şekilde tercih gören uygulama şeklidir. Ülkemize özel uygulama türü olarak isimlendirilen vitrin sayfa yapısının özellikleri şu şekilde sıralanabilir; Sayfa tasarımında görseller büyük ebatla yoğunlukla kullanılmaktadır. Ayrıca et kalınlığı geniş fontlar, büyük ebatlı haber başlıkları, süslü yatay ve dikey çizgiler, karışık çok renkli zemin renkleri uygulanır. Haber başlıkları sınıflandırılmaz görseller, metinler, başlıklar karışık durumdadır. Böylece dikkat dağınıklığına sebebiyet vererek okurun haberleri algılamasında sıkıntıya sebebiyet vermektedir (Alan, 2019: 42).

Böylece, sade anlaşılabilir sayfa tasarımı oluşturmak yerine sayfaları yoğun bir şekilde resim ve haberlerle doldurulması sebebiyle “yığma” sayfa düzenlemesi ismiyle de adlandırılır. Bu tarzda, haber başlıkları, haber metinleri birbiriyle karıştığı ve bir habere ait olan metin başka bir haber metninin yanına “akıtıldığı” için bu bakış açısına akıntılı mizanpaj ismiyle de anılır (Şeker, 2004: 31). Batı medyasındaki, bulvar gazete tasarımlarının bir kısım özelliklerini de taşıyan bu sayfa düzenleme şekli, ofset baskının ilk yıllarında Ülkemizde Hürriyet gazetesi başta olmak üzere bir takım farklı yayın organları tarafından geliştirilmiştir (Demirkent, 1982: 155).

Özellikle 1980 sonrası tasarımlarda tercih edilen ve Şeker tarafından, Ülkemize özgü mizanpaj’ adıyla isimlendirdiği vitrin sayfa düzeni uygulamasının temel özelliklerini şu şekilde söyleye biliriz (Somuncu, 2014: 34-35);

- Yoğun bir şekilde görseller tercih edilir.
- Haber başlıkları çok fazladır.
- Sayfada mizanpaj düzeni yoktur, haber yoğunluğuna göre uygulama yapılır.
- Haber başlıklarında kalın büyük başlıklar tercih edilir.
- Rengarenk zemin uygulaması tercih edilir.
- Haber başlıklarını ve metinleri ön plana çıkarmak için geniş renkli çizgiler uygulanır.
- Haberler ayrı ayrı sınıflandırılmaz, akıntılı bir yöntemle sunulur.
- Görsel üstüne haber başlıkları tercih edilir.
- Görsel yüzeyine metinlerin yerleştirildiği de olur.
- Ana kapak tasarımı içindikiler görüntüsü hissi uyandırır.
- Ana kapak sayısında yoğun bir şekilde görseller ve haberler yer alır.
- Dekupe uygulanmış görseller tercih edilir.

2.2.3. Bulvar Sayfa Tasarımı:

Batı Ülkelerinde sık görülen bulvar civarlarında yerlerde sergilenerek satılmaya çalışılmasından dolayı bu isimle adlandırılan ‘Bulvar gazeteleri’ okuyucunun çaba sarfetmeden okuduğu gazete türlerinden biridir. Sansasyonel

olaylar, güvenlik güçleri ile ilgili haberler ve magazinsel olaylar Bulvar gazetelerinin içeriğinde okura sunulan konulardan ibarettir (Yüksel ve Gürcan, 2001: 13).

Bulvar gazeteleri iç sayfalarının tasarımıyla diğer türlerinden ayrıldığı gibi, ana kapak görünüş bakımından da işledikleri konularla diğerlerinden ayrılarak farklı bir görünüme sahiptirler. Bulvar gazete türü genellikle magazinsel ve aksiyonel haberlere dayalı bir tarz içerisindedir. Bu bağlamda bu şekil gazetelerin tasarım düzenlerinde ana kapak ve iç sayfalardaki düzenlemeler birbirini desteklemektedir. Bu derecede ele alınabilecek gazete türleri ‘bulvar tipi sayfa yapısı’ olarak isimlendirilmektedir. Bahsedilen türde tasarım düzenlemesi yapılan gazeteler yoğunlukla resimsel elamanlardan oluşmaktadır. Böylelikle kısıtlı haber metinleri, fazla görsel uygulaması yönelimi ağırlıklıdır. Bu tarzda modüler sayfa tasarımı uygulamasının tam tersi sayfa yüzeylerinde beyaz alanlara çok fazla yer verilmemekle birlikte, haber zeminlerinde çoğunlukla renk kullanılmakta, geniş ve süslemeli çerçevelere yer verilmektedir (Şeker, 2004: 24). Bundan dolayı sayfaların genel görünüm itibariyle sansasyonel bir tarza olduğu söylenebilir. Bulvar tipi sayfa şekli yapısı, değişik türde örnekleri bulunmakla beraber tercihen tabloid gazetelerde uygulaması yapılmaktadır (İşleyen Şimşek, 2014: 144-145).

Bulvar sayfa şekli düzenlemesinde genel anlamda tırnaksız yazı tipleri tercih edilir. Haber başlıkları puntosu büyük harflerden oluşturulur. Görseller yoğunluktadır ve haber yazıları çok az yer kaplarlar. Başlık kullanımlarında, haber yazılarında, çizgi ve çerçevelerde, metin paketlerinin alt kısımlarında gereğinden fazla yoğun bir şekilde zemin rengi tercih edilmektedir. Genellikle pastel renkler göze çarpmaktadır (Mert, 2011: 46).

2.3. Gazete Haber Tasarımında Genel Unsurlar:

2.3.1. Haber Metni:

Haber metinleri okurlara ulaştırılmak istenen haberi, bilgiyi iletmek amacıyla gazete sayfa yüzeylerinde oluşturulan yazınsal aktarım şeklidir. Gazete haber tasarımlarının büyük çoğunluğunun metinlerden meydana geldiğini ve az bir kısmının görsel malzemelerden oluşturulduğunu göz önüne alacak olursak,

gazetelerde tipografik öğelerin ne çok öneme sahip olduklarının farkına vara biliriz (İşleyen Şimşek, 2014: 116).

Gazete tasarımlarında haber metinlerinde kullanılan yazı büyüklükleri genelde küçük boyutlardadır ve haberin içeriğinin okuyuculara aktarıldığı alanlardır. Bu sebepten dolayı okurun metinleri okurken zorluk çekmesi, iletilmek istenen bilgilerin, haberlerin iletilmemesine sebep olacaktır. Yine çok uzun metin yazılarının okuyuculara okumada sıkıntı yaratacağı gibi, haber metinlerinin okunmadan es geçilebileceği ve bununda hem gazete açısından hem de okurlar açısından olumsuz sonuç doğuracağını düşünerek, tasarımcıların tasarımlarını yapmaları gerekmektedir (Akyıl, 1996: 619).

Gazete sayfa yüzeylerinin büyük çoğunluğu metin yazılarından oluşmaktadır. Yazılardan oluşturulan gazete sayfaları, okuyuculara iletilmek istenen olaylardan bilgilerden meydana geldiğini düşünürsek 5N1K soru oluşumlarının cevaplandığı tipografik öğeler olarak adlandırabiliriz. Okuyuculara iletilmek istenen bilgilerin, haberlerin okurlar üzerinde olumsuz sonuçlar doğurmayacak şekilde akıcı bir düzende ele alınmasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Bloklar arasına yerleştirilmiş uzun haber yazılarının okunurluk derecesinin alt seviyelerde olduğu göz önüne alındığında önemli bir zorunluluk olduğu ön plana çıkmaktadır. Tasarımcılardan Norbert Küpper'in 60 denekle yaptığı çalışma ile ilgili oldukça önemli bulgulara ulaşılmıştır. Araştırma için seçilen şahısların göz hareketlerinin her anını kayda alan kamera takılmış gözlükler, deneklere verilerek dört sütuna yerleştirilmiş uzun bir haber metnin okunması istenilmiş. Araştırma sonucu okurların yüzde 60'ı haber başlığını okumuş; yüzde 9'u haberin giriş bölümüne odaklanmış ve sadece yüzde 4'ü metin yazılarını okumaya çalışmak istemiş henüz ikinci paragrafın satırlarında okumaya son vermişlerdir. Anlaşılacağı üzere 140 yazı satırını araştırmaya seçilen okurlar okuyamamıştır (Schneider ve Raue, 2000: 130).

Akyıl'ın araştırmalarında edindiği bilgiler doğrultusunda ve tasarımcı olan Norbert Küpper'in denekler üzerinde yaptığı araştırma doğrultusunda ortaya çıkan sonuç neticesinde haber metinlerinin uzunluğunun okuyucular üzerinde ne denli olumsuz bir etki bıraktığını görerek tasarımcıların tasarımlarını yaparlarken okurların

sıkılmadan okuya bilecekleri anlaya bilecekleri düzeyde uygulamalarını yapmaları gerektiğinin önemi ortaya çıkmaktadır.

2.3.2. Haber Başlıkları:

Gazetelerde başlık düzenlemeleri çoğunlukla hüküm işlevi gören, uzun cümlelerle oluşturulmayıp kısa kelimelerden dizilen haber başlık kullanımları, haberin içeriğini yansıtmaya özelliği taşırlar (Yüksel ve Gürcan, 2001: 38). Okuyucular çoğunlukla başlıkların içeriğini önemserler ve haber metinlerini gözden geçirip geçirmeyeceklerinin düşüncesi içinde hareket ederler. Bu bağlamda gazetelerde başlık kullanımları okura iletilmek istenen mesajın ana yüklenicisi konumundadırlar ve okuyucuları habere bağlayabilme kabiliyetine sahiptirler denilebilir. Haber başlıklarının ana yüklenici görevini başarıyla sonuçlandırabilmeleri, içlerinde barındırdıkları bilgi ve farklılıklarıyla ortaya çıkar. Budan dolayı önemli bir haber aktarımını özensiz seçilmiş bir başlıkla okuyucuya aktarılması okurlar üzerinde olumsuz sonuçlar doğuracaktır (Şeker, 2004: 62).

Gazete haber aktarımlarında başlık kullanımlarında olması muhtemel kuralları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Başlıklar gayet sade akıcı bir şekilde ve yalın olmalıdır.
- Başlık kullanımları samimi bir dille oluşturulmalı ve itici kurgulanmış kelimelerden uzak durulmalıdır.
- Başlıklarda okuyucuların anlaya bileceği, her kezce özümsemiş bir dil kullanımına dikkat edilmelidir.
- Başlıklar iletilmek istenen haberlerin önemini ortaya koyarak, okurların ilgisini çekmelidir.
- Başlıklar maksimum ölçüde kısa oluşturulmalı ve mişli muşlu eklerden uzak durulmalıdır.
- Üstü kapalı kelimelerden oluşturulmamalı.

- Gayet anlaşılır bir üslupta olmalı ve kafa karışıklığına neden olmamalıdır.
- Başlıkla haber yazıları birbiriyle örtüşmelidir (İşleyen Şimşek, 2014: 120).

2.3.3. Fotoğraf:

Basılı yayınlarda fotoğraf kullanımları, günümüzde önemi artan ve okurlar açısından ilgiyi üzerine toplayan görsel unsurlardır. Gazete sayfa tasarımlarında uygulanan fotoğraflar, estetik açıdan olumlu sonuçlar doğurduğu gibi haber aktarımının okurlara ulaşmasının önemli ayaklarından biri konumundadırlar.

Günümüzde insanların okuma alışkanlıkları değiştiği için, gazetelerde görsel kullanım anlayışı büyük ölçüde önem kazanmıştır. Bu sebepten okurların görsel gereksinimlerini gidermek babında hem de gazete tirajını ileri seviyeye taşımak maksatlı tasarımlarında görsel unsurları yoğun bir şekilde kullanıp tipografik unsurları azaltma yönüne giderek basılı yayınlar çıkarmaya yönelmişlerdir (Biber ve Öztekin, 2006: 236).

Gazetede sayfa tasarımında kullanılan resim, illüstrasyonlar ve fotoğraflar gözün odaklanmasında belirgin bir öneme sahiptirler. Gazete sayfasında kullanılan görsel öğeler sayfaya bakıldığında ya da açıldığında gözün ilk odaklandığı yeri belirleyen bir görsel noktadır. Gazete sayfasında yer verilen görseller, sayfadaki görsel kullanılmayan bölümlere göre dikkati üzerine çarpıcı bir şekilde çekmektedir. Gazete tasarımında kullanılan görsellerin, göz odaklanmasını, okurun ilgisini ve dikkatini çektiğinin tespiti gazete sayfasını okumada göz hareketini inceleyen araştırmalar kapsamında en olumlu neticeyi ortaya koymaktadır. Bu durumda, gazetede uygulanan görsel öğelerin okurlar üzerinde ilgi uyandırmada ne denli bir öneme sahip olduğunu göstermesi açısından önemli bir elmandır (Koyuncu 2016: 143-155).

Gazetelerin birbirinden ayrılmasını sağlayan, gazete sayfa tasarımlarında yer alan önemli elaman konumunda olan görsel unsurlardır. Özellikle günümüzde ofset baskı tekniği aracılığıyla görsel unsurların uygulanması sayfa tasarımlarında geniş yer kaplamaktadır. Gazetelerde kullanılan tipografik öğeler kadar görsel kullanımı da

tasarımda önemli bir kullanım malzemesi haline gelmiştir (Tunçel 2008: 45). Sayfa tasarımında görsel kullanımı tipografik ifadelerle birlikte düşünüldüğünde daha anlamlı hale gelmektedir. Ayrıca görsel öğelerin çok sayıda kullanılıp vurgu boyutunu aşması hem sayfanın bütünlüğüne aykırı olabilir hem de okuyucu da anlaşılması güç ifadeler bırakabilmektedir.

Görsel kullanımlarının basılı yayınlarda kullanılmaya başladığı zamanlarda, bireylerin görmedikleri yerleri gösterme ihtiyacını gidermekti. Günümüz gerçeğinde ise görsel kullanımına duyulan gereksinim genellikle okurların gerçekleşen olaylara tanık olma gereksinimlerinden kaynaklı bir durum söz konusudur (Kanburoğlu, 2002: 194). Okuyucuların haber yazılarına yönelmeleri çoğunlukla haber metinleriyle birlikte verilen görsel kullanımlarına endekslenmiş durumdadır. Bu sebeptendir ki sayfa tasarımlarında görsel kullanımları metinleri özümsetir ve destek olur. Böylece okurlar nezdinde, gerçekleşen olayların doğruluğu ortaya çıkmış olur (Şeker, 2004: 80).

Gazete sayfa tasarım uygulamalarında yoğun bir şekilde haber sunumlarında karşımıza çıkan fotoğrafların rasgele sayfa yüzeylerinde uygulanmaması gerekmektedir. Sayfalara yerleştirilen görsellerin belli kaideler içinde düzenlenmemesi haber sunum aktarımlarının ilgi çekiciliğini minimum seviyelere düşürebilir. Okurların ilgisinin dağılmasına ve zihin karışıklığına sebebiyet verebilir. Bu sebepten dolayı sayfa tasarımları yapılırken tasarım elamanının birtakım kaidelere uyması gerekmektedir. Bu kaideleri şu şekilde açıklayabiliriz;

- Fotoğrafın kalitesi yüksek olmalı ve okurun göz zevkine uygun olmalıdır.
- Okuyucular açısından ilgi oluşturmalıdır.
- Kullanılan fotoğraf anlamlı olmalıdır ve haber başlığını ve içeriğini yansıtmalıdır.
- Fotoğrafta ihtiyaç olmayan alanlar çıkartılmalıdır.
- Uygulaması yapılacak olan fotoğrafın genişliğinin, yüksekliğinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.
- Haber sunumlarında görsel kullanımları iletilmek istenen olayın, bilginin gerçekliğini ortaya koyması gerekmektedir.

- Haber alanındaki fotoğrafın yönünün ilgisiz bir yere doğru çevrilmemesi gerekir.
- Gazete sayfa tasarımlarında en önemli unsur ana başlıktır ve haberde kullanılacak olan görselinde büyük ve sayfanın odak noktasında olmasına önem gösterilmelidir.
- Tasarımda kullanılan haber fotoğrafları aynı büyüklükte ya da birbirine yakın ebatlarda yoğun kullanılmamalıdır. Çünkü çok fazla aynı büyüklüğe yakın görsel kullanımı haber algısında dağınıklığa sebep olacağı gibi odak noktasını da ortadan kaldırabilir.
- Sayfada görsel kullanımı haberin önemine endeksi olarak uygulanmalıdır. Kullanılan görsel sade bir görüntüye sahip değilse ölçüsü büyük, şayet içeriği sade bir görünüme sahipse küçük boyutlarda yerleştirilmelidir ki okurlar nezdinde seçiciliği kolay olsun.
- Sayfa yüzeyinde görsel kullanımı orantılı bir düzen içerisinde olmalıdır. Aksi takdirde karmaşaya sebebiyet verebilirler.
- Haber sunumlarında kullanılan görsel kullanımlarının farklı bir habere aitmiş gibi gösterilmemesi gerekmektedir.
- Kullanılan görsel okuru kendine çekmeli ve bilgi verici olmalıdır.
- Okurlarda heyecan uyandırmalı ve okuya bilme arzusu oluşturmalıdır.
- Haber başlığını ve metinlerin içeriğini kullanılan görselin desteklemesi gerekmektedir ve okuru kendine çekebilmesinin düşüncesi içinde olunmalıdır.
- 5N1K'ya uygun bir düzen içerisinde olması gerekmektedir (Tunçel, 2008: 47-48-49-50-51-52).

Araştırmalar sonucunda ortaya çıkan okurların ilk önce haber başlıklarına değil de görsellere odaklandıkları ve daha sonra başlık ve metinlere yöneldiklerinin tespiti yapılmıştır. Araştırmada görsel öğelerin ne denli önem arz ettiği açık ve net olarak ortaya çıkmıştır. Bu sebeptendir ki haber sunumlarında uygulanacak görsellerin özenle seçilmesi gerekmektedir.

2.3.4. İllüstrasyonlar:

Resimleme sanatı bir diğer adı ile illüstrasyon sayfa tasarımlarında görsel unsur malzemesi şekliyle yerini almaktadır. Resimleme sanatının uygulaması çok eski zamanlarda matbaanın olmadığı dönemlerde el işlemeyle tasarımları yapılan ve üretilen kitaplara kadar gitmektedir.

Fotoğrafın keşvedilmesinin akabinde illüstrasyon uygulamasının yerini fotoğraf kullanımına bıraktığı düşünülse de basılı yayınlarda doğa üstü şekillerin meydana çıkartılması mizah düşüncesi, içtenlik ve sıcaklık duygusunun oluşturulması esnasında illüstrasyon kullanımlarının faydası önemsenmeyecek düzeyde yüksektir. Ayrıca bilgi grafikleri ve fotoğraf uygulamalarıyla bir arada bulana bilme kabiliyetine sahiptir. Bu uygulamalar tasarımlarda hareketlilik olanağı sağlamaktadır (Bıyık, 2007: 216-217).

Sayfa tasarımlarında bazı bilgi aktarımları özellikle grafik anlatım biçimleriyle sunula bilmektedir. Genellikle ekonomiyle ilgili rakamsal ifadeleri bu haber aktarım şekliyle, yani görsel materyallerden oluşturularak okurlara sunulabilmektedir. Günümüz basılı yayınlarda illüstrasyon kullanım şekillerini sayfa yüzeylerinde genelde görmekteyiz. Sıklıkla karşılaştığımız bu görsel materyaller, son yıllarda özellikle alanı illüstrasyon tasarımcısı olan kişilerce uygulanmaktadır

Haber aktarımının ve bilgilendirmenin yazısal anlatım biçimiyle değil de şekillerle okurlara iletilmesi yöntemine infografik (bilgi grafiği) ismi ile de adlandırılmıştır. Bu şekilde bir bilgi aktarımı bazı haber ve bilgilerin çabuk algılanmasını sağlar (Tunçel, 2008: 55).

Haber ve bilgilendirme aktarımının kaidesi okurunu ve izleyicisini sıkmadan yalın ve sade bir anlatımla buluşturmadır. Bunu kitlelere ulaştırabilmek amacı ile tasarımcılar geleneksel uygulama şekli ile bilgi iletme gruplarını tasarımı özenle uygulanmış şekiller, grafikler, şemalar ya da diyagramlar vasıtasıyla oluştururlar (Twemlow, 2008: 106).

Bir takım anlatım biçimlerini fotoğraf kullanarak kitlelere anlatmak bazan sıkıntı yaratabilmektedir. Bu nedenle tasarım uygulamalarında illüstrasyon tekniğine baş vurulmaktadır. Bu tekniğin uygulanması sayesinde okur bilgiye kısa yoldan ve anlaşılır bir şekilde ulaşabilmektedir. Doğa üstü şekillerin meydana çıkartılması, mizah düşüncesinin, açıklığın ve içtenliğin bir atmosfer içerisinde oluşturulması sırasında illüstrasyon kullanımlarının önemi ortaya çıkmaktadır (Uçar, 2004: 164).

2.3.5. Resim Altı Yazısı:

Sayfa yüzeylerine yerleştirilen görseller hakkında bilgi vermek nedeniyle görsellerin alt kısımlarına yerleştirilen ek bilgilendirmeleri içinde barındıran kısa harf dizilimlerinden oluşan, haber metinlerinden farklı formata ve ölçüye sahip olan, haber metni kullanımlarına resim altı metin uygulaması adı verilmektedir. Ayrıca resim altı yazılarını görsellerin sağında, solunda üst taraflarında görmek mümkündür. Genelde açıklayıcı harf dizilimlerinin bold ve italik uygulaması görülmektedir ve renkli olarak da okuyuculara sunulmaktadır (Kızıl Ö, 2013: 6).

Gazete sayfasında okurlara görsellerin alt kısımlarına yerleştirilecek olan ek bilgilendirme yazısı ile haber metinlerini birbirinden ayırma olanağı sunulmalıdır. Bu sebepten görsellerin altlarına uygulanacak olan bilgilendirme yazısının ölçü değeri küçük ebatlarda olmalıdır. Resim altı yazılarını haber metninden farklı olarak italik karakterlerle vurgulamak ve ayrıca aralarındaki mesafeleri genişletilerek, daraltılarak uygulama yapılabilmektedir. Görsellerin alt kısımlarına yerleştirilen bilgilendirme yazıları yerinde ve uygun kullanılmalıdır (Akyıl, 1996: 65).

Resim altı yazı uygulamalarında dikkat edilmesi gereken husus; okuyuculara görseli izah etmektir. Yani görseli oluşturan kişiler hakkında bilgi sunmak ve yaşanmış olan duruma açıklayabilmektir. Bir diğer yandan görselde duygu yoğunluğu varsa, bu duyguyu odak noktası yapmak ve ayrıca bu duygusal yoğunluğu tek bir noktaya toplayarak okuru isteklendirmek, resim altı yazı kullanımının görevlerinden birisidir (Schneider ve Raue, 2000: 139).

Resim altı yazı kullanımlarında olması gerekenlerin haricinde olmaması gereken hususları da göz önünde bulundurmak gerekmektedir. Haber başlık

uygulamalarında, spotlarda tercih edilen söylemlerin resim altı yazılarında kullanılmamasına özen gösterilmesi gerekmektedir. Ayrıca haber yazılarının dan bir kısım kelimelerin, cümlelerin koparılıp fotoğraf altı yazılarına alakası olmadığı halde monte etmek yanlış bir uygulama şeklidir (Schneider ve Raue, 2000: 141).

2.4. Gazete Tasarımında Tipografi ve Sayfa Düzeni:

2.4.1. Font ve Punto Kavramı:

Bir yazı şeklinin biçim veya sembol kümesinin dizgi kuralları çerçevesinde uygulanabilir tarzda düzenleme şekline font adı verilmektedir. Font aileleri ihtiva ettikleri karakterlerin isimleriyle anılırlar. Font karakterleri majiskül, miniskül noktalama ve benzeri sembollerden oluşmaktadır (Sönmez, 2003: 22).

Yazı sütunlarında okunaklığa etki eden önemli öğelerden bir tanesi de punto kavramıdır. Punto matbaa teknolojisinde kullanılan metinleri kapsayan ölçek miktarına verilen isimdir. Gazete tasarımlarında punto uygulaması ile ilgili ayrıcalıklı standardı belirlenmiş punto ölçeğinin gazetenin genelinde standart ebatta kullanılmasıdır. Yani haber metinlerinin uzunluğundan ve kısalığından dolayı bloklara yerleştirebilmek için punto ölçüsünü fazlalaştırmak veya küçültmek yanlış bir kullanım yaklaşımıdır (Şeker, 2004: 49).

Gazete tasarımlarında genelde Haber yazıları özelinde 9 veya 10 punto ölçüsü kullanımı baz alınmaktadır. Nedeni ise punto büyüklüğü okurlar tarafından akıcı bir şekilde zorluk çekmeden okunabilen punto değer ölçü birimleridir (Taş, 1993: 28).

2.4.2. Uygun Yazı Stili Seçimi:

Gazeteler genellikle sayfa tasarımlarında, haber dizgilerinde, ana başlıklarda, alt başlıklar da ve spot haber başlıklarında bir veya iki font karakteri seçerek tasarımlarında uygularlar. Farklı farklı gazetelerin tercihte bulunduğu font seçimi basılı yayın organının kimliğini ortaya çıkaran ve onu diğerlerinden ayıran önemli bir unsurdur. Basılı yayın organlarının sayfa tasarım uygulamalarında farklı farklı font karakterleri tercih etmeleri oldukça önem arz etmektedir. Bu bakış açısı gazetelerin ayrıcalığını güçlü bir şekilde ortaya çıkaran ve vurgulayan bir özelliktir. "The

Guardian ve The Times'' gibi basılı yayın organlarının font karakterlerini özel olarak tasarlatmaları ve tipografinin sayfa tasarımlarında etkili bir elaman olmasının önemini ortaya çıkarmaktadır (Garfield, 2012: 259-265).

Araştırmalarda, sayfa tasarım metinlerinde font karakter seçimlerinde tırnaksız fontların okunurluğu ve akıcılığı olumsuz yönde etkilediğini, tırnaklı karakterlerin ise okumayı kolaylaştırıp okurlar nezdinde olumlu bir etki bıraktığı gözlemlenmiştir. Tırnaklı font karakterleri tipografinin yatay hareketliliğini ön plana çıkarmakta ve harflerin ayırıcı farklılıklarını göstermektedir. Tırnaklı font karakterlerinin özelliklerinden dolayı yazı satırları hissel olarak birbirinden ayırmak kolaylaşmaktadır. Bundan dolayı tipografik unsurların daha kolay algılanması ve okunabilmesini sağlamaktadır (Gasser, 2005: 181-185).

Yazı metnlerinin okunmasını değerlendiren başka bir ölçüt ise plain (et kalınlığı orta seviyede olan) font tiplerinin kalın veya et kalınlığı çok düşük olan karakterlere nazaran algılanabilirliği yüksek seviyede olduğudur. Bu sebepten et kalınlığı zayıf olan fontların sayfa yüzeylerinde okunurluğu zorlaşırken; et kalınlığı fazla olan karakterler kendi içlerine dönük olmalarından sebeple algılamayı ve okunmayı zorlaştırmaktadırlar. Bu bağlamda okurlar açısından ve haber metnlerinin akıcılığının sağlanabilmesi açısından plain karakterlerin kullanılması doğru bir yaklaşım olacaktır (Şeker, 2004: 47; Kaptan ve Sürmeli, 2011: 186).

2.4.3. Yazıda Renk ve Ton Seçimi:

Renk, bir ürünün satılabilmesi için çekiciliği artırarak ön planda tutar ve kaliteyi yansıtmaya açısından öncü rol oynar. Verilmek istenen mesajın daha etkili şekilde sunulmasına aracılık ettiği gibi, renklerin farklı ürün seçeneklerinde ön plana çıkarılarak uygulanması da tüketici bakış açılarının gelişimine fayda sağlar (Koyuncu 2016: 143-155).

Tasarımda sayfa yüzeylerine uygunsuz renk kullanımı karışıklığa sebebiyet verebileceği gibi sayfada da istenmeyen bir leke görünümünü alabilir. Renk seçimlerine özen gösterilmesi gerekmektedir. Rengin nerelerde, nasıl bir şekilde uygulanacağına iyi düşünülüp karar verilmesi gerekmektedir (Seçim, 1996: 61).

Sayfa tasarım aşamasında tasarımcı, estetik değer açısından rengi diğer tasarım unsurlarıyla birlikte bütünlük içerisinde ve aşırıya kaçmadan uygulamalıdır. Her yere ayrı zeminler atmak suretiyle sayfayı okunmaz sıkıcı hale getirmek ya da rengi çok az kullanarak sayfaları basit itici hale getirmek iyi bir yaklaşım değildir. Tasarımcının renk uygulaması sırasında uyması gereken prensipler aşağıda verilmiştir.

- Renkler sayfada odak noktası oluşturacak şekilde uygulanmalıdır.
- Sayfa zemininin tram ölçüsü düşük tutulmamalıdır.
- Sayfa yüzeyinde renkler gerektiği kadar sınırlı ve az olmalıdır.
- Sayfa zeminlerinde koyu renk kullanmamaya özen gösterilmelidir
- Sayfalarda farklı, farklı renklerin uygulanması karmaşaya sebebiyet vereceğinden, daha az renkle tasarım yapılmalıdır (Tunçel 2008: 60).

Yukarıda belirtilen literatür çalışmalarında da olduğu gibi, sayfa tasarımında kullanılan renklerin çok belirgin ve çeşitli kullanılması okuyucuda karmaşa yaratabilmektedir. Renk kullanımları, özellikle kullanılan yazı fontları, kalınlıkları ve büyüklük-küçüklükleriyle birlikte değerlendirildiğine daha vurgulayıcı olmaktadır.

2.4.4. Boşlukların Düzenlenmesi:

Tipografik tasarımlarda uygulamalarında, tasarımın hatasız uygulanması için boşluk düzenlemelerine önemli bir görev düşmektedir. Bilinçli bir şekilde kurgulanmış tasarımlarda yerinde espas uygulandığı açık bir şekilde fark edilebilir. Bu doğrultuda tasarlanmış tipografik çalışmaların neticesinde, tasarım okur tarafından kısa sürede fark edilebilmektedir. Bu boşluk biçimleri de kendi içlerinde dört şekilde incelenir. "Bunlar; espas yani iki harf arasındaki boşluk, kelime arası boşluk, satır arası boşluk ve sütun arası boşluktur" (Taner 2018: 32). Fazla açıklık ve darlık değerine sahip bir haber metninin okunurluğu kuşkusuz güçleşecektir. Gazetelerde sıklıkla rastlanılan bu tipografi hatası okura ciddi manada rahatsızlık vermektedir ve okuru metinden uzaklaştırmaktadır.

2.4.4.1. Harf Arası Boşluk:

Sayfada etkileyici bir okunurluk oluşturulabilmesi için harf, sözcük ve satır arasındaki mesafelerin ölçülü bir şekilde düzenlenmiş olması gerekmektedir. Harf, arası boşluk ayarlaması aralarındaki mesafeyi açarak ya da daraltarak gerçekleştirilir. Gazete sayfa tasarımlarında yoğunlukla harflerin arasındaki boşlukların daraltılması yoluna gidilir. Ancak etkileyici bir vurgu yapılmak istendiğinde harflerin arasındaki boşlukların, aralarını genişletmek mümkündür. Harf arası boşluk değeri metnin genel görünümünü genelde etkilemektedir. Metinler sıkışık harf arası boşluklarında siyah bir hal alırlar, gevşek durum dalarken gri bir görünüme bürünürler (İşleyen Şimşek, 2014: 162).

Sayfa düzeninde espas hatalarının ardışık şekilde gelmesi okuyucunun tipografik kapsamda yazı takibini zorlaştırabilir, dolayısıyla harf aralarındaki mesafenin birbirlerine uygun olarak belirlenmesi espas kavramında önemli yer tutmaktadır.

2.4.4.2. Satır Arası Boşluk:

Haber dizgilerinin daha kolay algılanıp okunmasına etki eden boşluk uygulamaların dan bir başka şekli ise satırlar arası mesafe düzenlemesidir. Satırlar arasındaki boşluk düzenlemesi bloklar arasındaki tipografik dizgilerin birbirlerine olan mesafesini belirtmektedir. Satırların arasındaki boşlukların birbirine yakın veya birbirine mesafeli olması, bloklar arasındaki dizgilerin görünürlüğünü olumsuz yönde etkilediği gibi metinlerin çabuk algılanmasını da minimum seviyeye düşürür. Yerinde uygulanan satırlar arası mesafeye, metinlerde kullanılan tipografik öğelerin ölçü büyüklüklerinden daha fazla bir değer uygulanarak satırlar arasındaki fark ortaya çıkarılır. Mesela 9 punto değeri verilerek uygulanmış metinler için satırlar arası mesafe 10 punto ölçüsü verilmelidir. Fakat koyu zeminler üzerine açık ton yazılar kullanılması durumunda satırlar arasındaki mesafenin karışıklık oluşmaması için arasındaki mesafe farkının normal uygulanışa nazaran biraz daha fazla olmalıdır. Bu durum algılamayı ve okunurluğu olumlu yönde etkileyecektir (Kaptan ve Sürmeli, 2011: 186).

2.4.4.3. Paragraf Arası Boşluk:

Metinlerde farklı bir konu işlendiği takdirde başka bir paragrafa geçilerek konular arasındaki ayırım yapılmış olur. Metin yazılarında paragraflar konu farklılıklarını belirleyerek, okunmada ve anlaşılma da belirleyici özellik taşırlar. Bu durumda okuyucular açısından daha çabuk konu farklılıklarını hissedebilme ve anlaya bilme kolaylığı sağlar (Sucu, 2003: 186). Uzun metin yazılarında konu ayırımı yapılmaksızın paragraflara ayrılmadığı takdirde hem görünüm açısından hem de okunurluk açısından olumsuzluk yaratacaktır.

Bu nedenden konu ayrımlarında paragraflar arası genişlik okurun dikkatini dağılmasına sebep olmayacak şekilde ayarlanmalıdır. Aksi takdirde paragraflar arası boşlukların gereğinden fazla açık ya da birbirine çok yakın olması okurların dikkatinin dağılmasına sebebiyet vereceğinden uygun bir mesafe bırakılarak paragrafların birbirlerine olan bağlantıları sağlanmış olacak, diğer yandan okuyucuları rahatlatacaktır.

Haber metinlerinde satırların araları uygun bir mesafeyle ayarlanarak beyaz boşlukların oluşması sağlanmalıdır. Bu zamanda gazete tasarımlarında yazı sütunları 4 veya 10 arasında ayarlanmaktadır. Uygun olanı ise 6 ila 8 sütun uygulamasıdır. Metin sütun miktarının olması gerekende az veya fazla olması okunurluğu olumsuz yönde etkileyecektir (Kızıl Ö. 2013: 6).

2.4.4.3. Sayfa Yüzey Beyaz Boşlukları:

Beyaz alan boşluk kullanımı, sayfa tasarım uygulamasında herhangi yazınsal ve görsel elemanın olmadığı sayfayı rahatlatmak için kullanılan boşluklardır. Tasarım alanını oluştururken tasarımı belirleyen önemli elemanlar arasındadır (Yılmaztürk 2011: 39).

Gazete sayfa tasarımı düzenlemesi oluşturulurken tasarımcıların göz önünde bulundurmaları gereken, önemli elemanlardan biri durumunda olan, sayfada kullanılan unsurlar arasında rahatlamayı sağlayan beyaz alan boşluk kullanımınıdır.

Gazete sayfalarındaki haberlerin çabuk algılanabilirliğini sağlayan, okura okuma kolaylığı sağlayan, sayfalardaki yazı ve görsel karmaşayı önleyen, sayfadaki yoğunluğu engellemek için yapılan beyaz alan boşluk düzenlemesidir. Sayfalarda beyaz alanlara yeteri kadar yer ayrılmaması hem okur açısından sıkıcılık hem de sayfa düzeni estetiği bakımından olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Yoğun bir şekilde görsel malzemeyle düzenlenmiş sayfa görünümü okurlar tarafından beğenilmemektedir. Beyaz alanların uygun kullanılması neticesinde, sayfada kullanılan materyaller arasında karmaşaya sebebiyet vermeden geçiş sağlanacaktır. Bu bağlamda sayfada rahatlama olacağı gibi okur üzerinde de olumlu etki bırakacaktır (Tunçel 2008: 61). Bu sebeple Sayfada tasarımında beyaz boşluk kullanılırken bazı kriterlere uymak gerekir. Bunlar şöyle sıralanabilir;

- Gazetede kullanılan bütün materyallerin kullanımında estetik açıdan sağlam bir tasarım olması için beyaz alan kullanımına önem verilmelidir. Gerekli olduğu kadar orantılı bir şekilde beyaz alana yer ayrılmalıdır.
- Gazete sayfalarına ayrılan beyaz alan boşluk miktarı, eşit bir şekilde uygulanarak sayfalara dağıtılmalıdır.
- Sayfa tasarımında beyaz boşluklar gerektiği gibi orantılı uygulanmadığında sayfada karmaşıklığa sebebiyet verecektir. Bu sebeple orantısız beyaz alan kullanımı gazetenin kimliğine zarar verecektir hem de okur tarafından düzensizlik olduğu fark edilecektir.
- Görsellere ve yazılara ilgi uyandırmak için beyaz olan boşluk kullanımı yapılması gerekmektedir (Tunçel 2008: 62).

Sayfa tasarımında öne çıkartılan beyaz boşluklar dengeli olduğu sürece anlam ifade etmektedir. Beyaz boşlukların az ya da çok olması hem tasarım açısından hem de okurda bıraktığı etki açısından olumsuzluklara neden olabilmektedir.

2.4.5. Tipografi ve Başlık Kullanımı:

2.4.5.1. Ana Başlık Kullanımı:

Gazete tasarımlarında ana başlık kullanımı haberin en önemli parçasıdır. Bundan dolayıdır ki haber aktarımının en can alıcı ve olmazsa olmazlarından biridir. Haber sunumlarında ana başlık kullanımı haberin içeriğini ve okuyuculara haberin geneline dair bir kapsam sunar (İşleyen Şimşek, 2014: 119).

Gazete Haber aktarımının en önemli temel özelliği olarak nitelendirilen haber ana başlıkları kullanımı haberin önemi dolayısıyla göz ardı edilmeyecek bir yapı taşısıdır. Okuyuculara aktarılan haber sunum metinlerinin mutlaka vurgulayıcı bir başlığı bulunmaktadır. Okuyucuya aktarılmak istenen haberin içeriğiyle ilgili bilgi veren, haberle okurlar arasında irtibat kuran ve aktarılmak istenen olayları, bilgileri insanlara ulaştıran en önemli unsurlardan biridir ana başlık kullanımı. Haber aktarımının en önemli temsilcisi konumundadır. Gelişi güzel seçilmiş başlıklardan farklı olarak, algılaması kolay sade, zihinde yer eden okumayı kolaylaştıran vurgulayıcı özellik taşıyan öneme sahip olması gerekmektedir.

Haber ana başlıkları uzun bir cümle şeklinde oluşturulmazlar. Haberin içeriğini kısa yoldan ön plana çıkaran kısa kelimelerden meydana getirilirler. Sayfa yüzeyinde yerleşim yapıldığı sütun bloklama yöntemine göre puntosu ve fontu ayarlanır. Türkiye de çoğunlukla gazete ana başlıkları vurgulayıcı bir yöntemle kalın ve puntosu oldukça büyük şekillerde okurlara sunulmaktadır (Akdağ Ç.T, 2009: 35).

2.4.5.2. Alt Başlık Kullanımı:

Gazetelerde sık sık kullanılan alt başlıklar ana başlığın altında yer alırlar. Ana haber başlıklarının içeriğini açıklayan bir görev üstlenirler. Haber aktarımında ana başlık kullanımının özellikle olması gerektiğinden alt başlık ya da üst başlık kullanımı olmaya da bilir bunlardan bir tanesi de uygulanabilir (İşleyen Şimşek, 2014: 119).

Ana haber başlıklarını açıklayıcı niteliği sahip olan alt başlıklar küçük puntolarla ve koyu renkte uygulanırlar. Haber aktarımına göre bazan alt başlık

kullanımı olmazken bazanda nadiren uygulamak haber açısından yeterli olacaktır. Alt başlıkların kullanımlarında ana başlık kullanımlarına dikkat edildiği gibi önem verilmesi gerekmektedir (Kızıl Ö, 2013: 6).

2.4.5.3. Ara Başlık Kullanımı:

Farklı haber metinlerini birbirinden ayırmak ve okumayı kolay hale getirmek için uygulanan, haberin bundan sonraki kısmına işaret eden, küçük ara başlıklardır. Ara başlığa takılan okurlar, tekrar baştan haber metinlerini okuya bilmektedirler. Ara başlık kullanımları farklı haber metinlerindeki monotonluğu ortadan kaldırır ve okuyuculara rahat okuyabilme ve haberi anlayabilme kolaylığı sunarlar. Başlık uygulamaları tamamı küçük veya büyük harf karakterlerinden oluşturularak, soldan bloklu bir şekilde uygulanmalıdır ve haber metinleri sırasınca uygun bir şekilde düzenlenmelidir. Haber aktarım metinleri 9 veya 10 punto değerinde genelde uygulandığı için, ara başlık kullanımının da tırnaksız düz font karakterlerinden oluşturulup metinlere uygulanan punto değerlerinden bir veya iki değer fazlası uygulandığı takdirde başlığın farkını ortaya çıkaracaktır. Ara başlıklarla bölünen haberler birbirine uyumlu tarzda yerleştirilmesine özen gösterilmelidir (Şenel, 2013: 93-94).

Gazete tasarımlarında gövde yazıları, metni kapsayacak şekilde kullanılan harf şeklidir. Vurgulanmak istenen başlıklar ve bilgiler ise, metnin genelinden ayrı olarak italik, bold ya da büyük puntolu harflerle vurgulanmalıdır. Font seçimi yaparken dikkate alınması gereken önemli hususlardan biride, hiçbir şekilde birbirinden farklı olan yazı karakterlerinin bir arada kullanılmamasıdır (Akdağ, 2009: 8-40).

Büyüklikleri ve kalınlıkları bakımından birbirinin aynısı ya da birbirlerine çok yakın, göze çarpıcı gelen karakterlerdeki haber başlıkları sayfada farklı noktalarda uygulanmamalıdır. Sayfada haber sütun genişliğine yerleştirilmiş, aynı ya da yaklaşık büyüklükteki haber başlığı kullanımı bir sütun düzlemine sıralandığında durağan bir durum oluşturmaktadır. Bu tür görüntülere merdiven görünümü haber

başlıkları denilmektedir ve böyle bir yanlış kullanımdan uzak durulmalıdır (Başgün, 2007: 27).

2.4.5.4. Spot Kullanımı:

Gazete tasarımında spot başlık kullanımı haber sunumlarında okuyuculara bilgi vermek, haberi okutabilmek ve sayfa tasarımına görsel canlılık katabilmek düşüncesiyle uygulanır. Okuyucuların dikkatini ana habere çekmek maksadıyla yönlendirme aracı olarak görev üstlenirler. Genelde bilimsel araştırma ve söyleşi gibi konularda kullanılmaktadırlar. Haber metinlerinin özetlenip kısaltılarak, metin yazılarının puntosundan farklı olarak ölçüsü biraz büyük olarak uygulaması yapılır. Çoğunlukla okuyucuya sunulan haberlerin üst tarafında ve haber başlıklarının alt tarafında oluşturulur, nadiren de metin yazılarının belli bir yerinde kendini göstermektedir. Spot başlık kullanımlarında beyaz ve siyah kullanımı göz ardı edilmemeli, ölçü büyüklüğü bakımından da alt haber başlık büyüklüklerinin yarısı kadar olmalıdır (Şenel, 2013: 94).

2.4.6. Metin Düzeni ve Sayfa Yapısı:

Gazete sayfalarında tipografi uygulamalarında genelde kabul görmüş basit kurallar tasarımda işimizi kolaylaştırır. Görsel bütünlük oluşturma açısından tipografik farklılıklardan faydalanmak tasarımcılar bağlamında olumlu sonuçlar ve kolaylık sağlar. Örneğin; sayfa tasarımında kullanılan başlık, alt başlık ve metinlerin hiyerarşik düzeni sayfa yüzeyinde oluşturulma çabası içerisinde olunan önem sırasına göre düzenlemeye çalışılan sıraya koyma metodudur. Bu oluşturulmak istenen uygulamanın iskeletinin ortaya çıkartılması için; sayfada kullanılan tipografi büyüklüklerini, inceliklerini, kalınlıklarını değiştirmek, tipografik karakterlerin birbirleriyle olan farklılıklarını sağlamak, aynı yazı fontu tasarım uygulamasında yer alsa bile, bold ya da italik gibi farklı kullanımların hiyerarşik ayrımları sayfa düzenlemesinde bize yardımcı olur ve akıcılığı sağlar (Tiryakioğlu ve Top, 2010: 138-146).

Gazetelerin birbirinden ayrılmasını sağlayan, gazete sayfa tasarımlarında yer alan önemli elaman konumunda olan görsel unsurlardır. Özellikle günümüzde ofset

baskı tekniği aracılığıyla görsel unsurların uygulanması sayfa tasarımlarında geniş yer kaplamaktadır. Gazetelerde kullanılan tipografik öğeler kadar görsel kullanımı da tasarımda önemli bir kullanım malzemesi haline gelmiştir (Tunçel, 2008: 45). Sayfa tasarımında görsel kullanımı tipografik ifadelerle birlikte düşünüldüğünde daha anlamlı hale gelmektedir. Ayrıca görsel öğelerin çok sayıda kullanılıp vurgu boyutunu aşması hem sayfanın bütünlüğüne aykırı olabilir hem de okuyucu da anlaşılması güç ifadeler bırakabilmektedir.

İyi tasarlanmış bir sayfa yapısı nezdinde şablon kullanımları (Layout) göz ardı edilmemeli, sütün kullanımlarına dikkat edilerek, kesim payları dikkate alınarak hesaplanmalıdır. Stnlara yerleştirilen haber metinleri, başlık ve görsel kullanımları bloklardan dışarıya taşmayacak şekilde düzenlenmeli. Haber metinleri aynı puntoda olan harf karakterlerinden oluşturulmasına zen gösterilmelidir. Karmaşaya neden olacak gereğinden fazla görsel malzemelere, zihni yoran uzun uzadıya düzenlenmiş metinlerden uzak durulmalı ve stnlara yerleştirilen başlık kullanımları haber önem sıralarına göre düzenlenmelidir. Tasarım ilkelerine uyularak, haber dağılımlarının sayfa yüzeylerinde bir bütünlük içinde yerleştirilmelidir.

Gereğinden fazla haber başlıklarının ve metinlerin altlarına renk uygulaması yapmak tasarım ve okurlar açısından olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Haber metin bloklarının bitim yerlerine yatay ve dikey geniş çerçeveler ya da çizgiler uygulanmamalıdır. Tablo kullanımları bir başka sayfaya geçmemeli ve iki parçaya ayrılmamalıdır. Karşı karşıya olan sayfalarda uygulanan görsel malzemeler ve metin yazılarının katlama noktalarına gelmemesine zen gösterilmelidir. Satır sonlarında başka bir paragrafa geçerken ya da haber metni bitimlerinde cümlelerin bölünerek bir alt satırda anlamsız şekilde yalnız bırakılması (dul ve yetim sözcük) hatasının yapılmamasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Sık sık satır boşluğu uygulanmamalıdır. Harflerin aralarındaki beyaz boşluk (espas) oluşumlarına özenle dikkat edilmelidir. Çünkü sayfa yüzeylerinde gereğinden fazla ya da az beyaz alanlar bırakmak tasarım düzenini bozacağı gibi, okuru da sayfadan uzaklaştıracaktır. Bu nedenle tasarım kaidelerine uyulması son derece önemlidir (ubuku ve Doğan, 2019: 105).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

3.1. Tipografik Öğelerin Sayfa Tasarımı Prensiplerine Göre İncelenmesi:

3.1.1. Harf (Font) Seçimi:

Tipografi, okura yazınsal iletişimi kolay yoldan aktarma şekliyle oluşturulmuş noktalama simgeleri, rakamlar ve harflerden meydana gelen tüm farklılıkların, küçük kullanımının, büyük kullanımının belirlenmesi, bu öğelerle oluşturulup kurgulanan metin kullanımında satır mesafelerinin hesaplanması ve harf, kelime ya da satırlar arası mesafelerin uygun bir şekilde oluşturulması yöntemi ve sanattır. Herhangi bir basılı malzemede veya sayfa yüzeyinde yer bulan tipografilerin görsel söyleminin düzenlenmesi ve bu yazınsal öğelerin tasarımları da tipografinin ilgi alanının içerisine girmektedir (Yücebaş, 2006: 16).

Sayfa tasarımlarında metinlerde kullanılan font karakterlerinin şekilsel kullanımı (büyük-küçük) okunurluğu etkileyen bir durumdur. Uzun sütun harf dizilimlerinde küçük karakterli harf kullanılmalıdır. Büyük harf karakterinden meydana gelen uzun font dizilimi okunurluğu zorlaştıracak ve estetik açıdan rahatsızlık verecektir. Birçok araştırmada ortaya çıkan sonuç neticesinde uzun metin kullanımlarında, tırnaklı font diziliminin daha rahat okunabildiğinin tespiti yapılmaktadır (Somuncu, 2017: 17).

Sayfada oluşturulan yazı sütunlarının geniş kullanılması halinde okumayı yavaşlatıp zorlaştıracaktır. Oluşan bu durum okuru haber metninden koparacaktır. Metni açık bir şekilde okunabilir kılan, harflerin, rakamların, kelimelerin, satırların ve paragraf aralarındaki uygun boşluklardır. Tasarımda font karakteri seçiminde özen gösterilmelidir. Font karakterlerinin kendilerine has bir söylemleri vardır ve yerinde uygun kullanılmayan font, yanlış anlamlara ve okunurluğu ve anlaşılabilirliği güçleştirecektir (Somuncu, 2017: 17).

Yukarıda belirtildiği gibi uygun tipografi seçimi gazeteye nitelik okurlarına anlaşılabilirlik katmaktadır. Font seçiminde önemli olan yazının ve daha bütüncül düşündüğümüzde sayfanın tasarımına uyum sağlayabilmesidir.

3.1.1.1. Merhaba Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi:

Resim 1: 05.03.2021, Merhaba gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Resim 1 ve Resim 2'de yer alan Merhaba gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 günlük gazetede ana kapak haber metinlerinde küçük harf dizilimi tercih edilmiş ve sütunlarda tırnaksız yazı karakterleri kullanılmıştır. Bu durumun akıcılık ve okunurluk seviyesini minimum düzeye düşürdüğünü söyleyebiliriz. Çünkü

sütunlarda küçük harf dizilimlerinde tırnaklı yazı karakteri kullanmak okunurluğu ve akıcılığı daha rahat sağladı araştırmalar sonucunda kanıtlanmıştır. Ayrıca haber başlıklarında tırnaksız yazı karakterini daha büyük puntolu ve kalın kullanarak tipografik vurgu oluşturulmaya çalışılmıştır.

Resim 2: (06.03.2021), (08.03.2021), (08.09.2021), (10.03.2021), Merhaba gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Resim 1 ve Resim 2’de fark edildiği üzere beş günlük gazete ana kapak sayfalarında metin sütunlarının dar ve geniş kullanıldığı, geniş sütun kullanımının ağırlıkta olmadığı gözlemlenmiştir. Bu durum okuyucuya daha akıcı okuma imkânı

sağlamakla birlikte, aktarılmak istenen haber okur üzerinde sıklık ve karmaşıya sebebiyet vermemektedir.

3.1.1.2. Yeni Meram Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi:

Resim 3: 5.03.2021, Yeni Meram gazetesi Şerifli (tırnaklı) yazı karakteri kullanımı.

Yeni Meram gazetesinin Resim 3'te 5 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımında görüldüğü üzere haber metinlerinde küçük puntolu tırnaklı font karakterleri kullanıldığı tespiti yapılmış olup, haber başlıkları tırnaksız kalın ve büyük font diziliminden oluşturulmuştur. Ayrıca haber metinlerinde dar sütun kullanımı uygulanmıştır.

Resim 4: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Yeni Meram gazetesi Şerifli (tırnaklı) yazı karakteri kullanımı

Resim 4'te Yeni Meram Gazetelerinin 6,8,9,10 Mart 2021 baskılı ana kapak tasarımlarında Resim 3'te olduğu üzere haber metinlerinde tırnaklı font karakteri tercih edilerek okuyucuya daha akıcı okuma imkânı sağlanmıştır ve ayrıca haber başlıkları daha büyük puntolarla yazılıp tırnaksız harf karakterleri kullanılarak haberin okuyucuya aktarılması bakımından vurgu yapılmıştır.

Yeni Meram gazetesinin beş günlük ana kapak tasarımlarında haber metinleri dar sütun olarak düzenlenmiştir.

3.1.1.3. Pusula Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi:

Resim 5: 5.03.2021, Pusula gazetesi Şerifli (tırnaklı) yazı karakteri kullanımı.

Pusula gazetesinin 5 Mart.2021 tarihli ana kapak tasarımında, Resim 5'te görüldüğü üzere sütun haber metinlerinde tırnaklı font dizilimi kullanıldığı ve haber başlıklarının büyük puntolarla okuyucuya aktarıldığı görülmekle birlikte, haber başlık kullanımının da font seçiminin tırnaklı ve tırnaksız büyük yazı karakterleri

kullanılarak oluşturulduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca gazete kapak tasarımında haber metinleri dar sütun şeklinde okuyucuya aktarılmaya çalışılmıştır.

Resim 6: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Yeni Meram gazetesi şerifsiz, Şerifli (tırnaksız-tırnaklı) yazı karakteri kullanımı.

Resim 6'da tespit edildiği üzere 6 Mart 2021 tarihli pusula gazetesi ana kapak tasarımında sütunlar arası haber metinlerinde font kullanımı dizilimi tırnaksız küçük

harflerden oluşturulmuştur ve haber başlıkları tırnaklı-tırnaksız büyük başlıklar olarak düzenlenmiştir.

8-9-10 Mart 2021 tarihli Pusula gazetesi ana kapak tasarımlarında sütunlar arası haber metin dizilimlerinde tırnaklı küçük harf kulanımı uygulanmış olup haber başlıkları tırnaklı ve tırnaksız büyük harf dizilimlerinden oluşturulduğu saptanmıştır.

Pusula gazetesi beş günlük ana kapak sayıları incelendiğinde sütunlar arası haber dizilimlerinin dar sütun olarak düzenlendiği görülmüştür ve ayrıca 6 Mart 2021 Pusula gazetesinin diğer 5,8,9,10 Mart 2021 tarihleri ana kapak tasarımlarında haber dizilimlerinde tırnaklı font karakteri kullanılırken, altı Mart ana kapak sayısında sütunlar arası haber dizilimlerinde tırnaksız font kullanımı uygulanmıştır.

3.1.1.4. Yeni Konya Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi:

Resim 7: 5.03.2021, Yeni Konya gazetesi Şerifli, Şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Yeni Konya gazetesi 5 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımında Resim 7’de görüldüğü üzere sütunlar arası haber dizilimlerinde tırnaklı ve tırnaksız küçük font

kullanımı uygulanmış olup, tırnaksız font kullanımı gazete manşet haber diziliminde görülmekle birlikte tırnaklı font kullanımı sütunlar arası haberlerde yoğunluklu olarak uygulandığı görülmektedir.

Haber başlıkları manşet hariç büyük puntolu küçük harf dizilimlerinden oluşturulmuş ve haber sütun kullanımı dar kullanılmaya çalışılmıştır.

Resim 8: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Yeni Meram gazetesi Şerifli, şerifsiz (tırnaklı- tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Yeni Konya gazetesinin Resim 8'de 6,8,9,10 Mart 2021 sayılı kapak tasarımlarında sütunlar arası haber metinleri tırnaklı küçük harflerden oluşturulduğu görülmekle birlikte, manşet haber başlıklarının tırnaksız küçük harflerden oluşturulduğu saptanmıştır. Ayrıca haber başlıklarının büyük puntolu tırnaksız küçük harflerden oluşturulduğu görülmüştür.

Beş günlük gazete ana kapak sayılarında 6 Mart 2021 kapak manşeti büyük puntolu küçük harflerden oluşturulurken, 5,8,9,10 Mart 2021 sayılarında büyük puntolu büyük harf dizilimi tercih edilmiştir ve ayrıca haber sütunlarının dar olarak uygulandığı saptanmıştır

3.1.1.5. Konya Postası Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi:

Resim 9: 5.03.2021, Konya postası gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Konya Postası gazetesinin Resim 9'da 5 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımında tespit edildiği üzere sütunlar arası haber metinlerinde küçük puntolu tırnaksız küçük font karakterleri kullanıldığı görülmüş olup, haber başlıkları manşet haber başlığı hariç tırnaksız kalın ve küçük font diziliminden oluştuğu görülmektedir.

Manşet haber başlığı büyük puntolu tırnaksız büyük harflerden oluşturulmuştur ve ayrıca haber metinlerinde dar sütun kullanıldığının tespiti yapılmıştır.

Resim 10: (06.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Konya Postası gazetesi Şerifli, şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Konya Postası gazetesinin 6,8,9,10 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımlarında Resim 9'da 5 Mart 2021 baskısında olduğu üzere haber metinleri tırnaksız küçük harflerden oluşturulmuş ve haber başlıklarında büyük puntolu küçük fontlar kullanılmış olup, gazetenin beş günlük ana kapak tasarımlarında manşet haber başlıkları tırnaksız büyük puntolu büyük harf dizilimi uygulandığı görülmüştür.

Gazetenin beş günlük sayıları incelendiğinde haber metinleri sütunlarının dar uygulandığı saptanmıştır.

3.1.1.6. Yeni Haber Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi:

Resim 11: 5.03.2021, Yeni Haber gazetesi Şerifli, Şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Yeni Haber gazetesi 5 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımında Resim 11’de görüldüğü üzere sütunlar arası haber dizilimlerinde tırnaklı ve ağırlıklı olarak tırnaksız küçük font kullanımı uygulanmış olup haber başlıkları büyük puntolu küçük harf dizilimlerinden oluşturulmuş ve manşet haber başlığında tırnaksız büyük puntolu büyük harf dizilimi tercih edilerek haber sütunları kullanımı dar kullanılmaya çalışılmıştır.

Resim 12: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Yeni Haber gazetesi Şerifli, Şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Yeni Haber gazetesi Resim 11’de 5 Mart 2021 ve 6,8,9,10 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımlarında Resim 12’de görüldüğü üzere sütunlar arası haber dizilimlerinde tırnaklı ve ağırlıklı olarak tırnaksız küçük font kullanımı uygulanmış olup, haber başlıkları manşet haber başlıkları hariç büyük puntolu küçük harf dizilimlerinden oluşturulmuş ve haber sütun dizilimleri dar kullanılmaya çalışılmıştır.

3.1.1.7. Konya Yenigün Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi:

Resim 13: 5.03.2021, Konya Yenigün gazetesi Şerifli, Şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Konya Yenigün gazetesi 5 Mart 2021 tarihli kapak tasarımı haber dizilimlerinde tırnaklı ve tırnaksız küçük harf kullanımının tercih edildiği ve haber başlık kullanımların da tırnaklı-tırnaksız büyük puntolu küçük harf kullanımı tercih edildiği saptanmakla beraber, bazı haber başlıklarında tırnaksız büyük harf uygulamasına rastlanmıştır. Haber metin sütunlarının dar kullanılmaya çalışıldığı gözlemlenmiştir.

Resim 14: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Konya Yenigün gazetesi Şerifli, Şerifsiz (tırnaklı-tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Konya Yenigün gazetesi 5 Mart 2021 tarihli Resim 13'te ve 6,8,9,10 Mart 2021 tarihli Resim 14'te beş günlük kapak tasarımları haber dizilimlerinde tırnaklı ve tırnaksız küçük harf kullanımının tercih edildiği ve haber başlık kullanımlarında tırnaklı-tırnaksız büyük puntolu küçük harf kullanımı uygulandığı saptanmakla beraber bazı haber başlıklarında tırnaksız ve tırnaklı büyük harf uygulamasına rastlanmıştır. Haber metin sütunlarının dar kullanılmaya çalışıldığı gözlemlenmiştir.

3.1.1.8. Hakimiyet Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi:

Resim 15: 5.03.2021, Hakimiyet gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Hakimiyet gazetesinin Resim 15'te 5 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımında tespit edildiği üzere sütunlar arası haber metinlerinde küçük puntolu tırnaksız küçük font karakterleri kullanıldığı görülmüş olup, haber başlıkları manşet haber başlığı hariç tırnaksız kalın ve küçük font diziliminden oluştuğu görülmektedir.

Manşet haber başlığı büyük puntolu tırnaksız büyük harflerden oluşturulmuştur ve ayrıca haber metinlerinde dar sütun uygulaması yapılmaya çalışılmıştır.

Resim 16: (06.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Hakimiyet gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Hakimiyet gazetesinin Resim 15’te 5 Mart 2021 ve 6,8,9,10 Mart 2021 tarihli Resim 16’da ana kapak tasarımlarında görüldüğü üzere sütunlar arası haber metinlerinde küçük puntolu tırnaksız küçük font karakterlerinin kullanıldığı tespit edilmiş olup, haber başlıkları manşet haber başlığı hariç tırnaksız kalın ve küçük font diziliminden oluştuğu görülmektedir. Beş günlük manşet haber başlıkları incelendiğinde, büyük puntolu tırnaksız büyük harflerden oluşturulmuştur ve ayrıca incelenen ana kapak sayılarının haber metinlerinde dar sütun uygulaması yapılmaya çalışılmıştır.

3.1.1.9. Anadolu'da Bugün Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi:

Resim 17: 5.03.2021, Anadolu'da Bugün gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Anadolu'da Bugün gazetesi Resim 17'de 5 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımında inceleme sonucunda tespit edildiği üzere sütunlar arası haber metinlerinde küçük puntolu tırnaksız küçük font karakterleri kullanıldığı görülmüş. Ayrıca haber başlıkları manşet haber başlığı dahil olmak üzere tırnaksız büyük puntolu kalın ve küçük font diziliminden oluştuğu saptanmış olup haber metinlerinde dar sütun uygulaması yapılmıştır.

Resim 18: (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), Anadolu'da Bugün gazetesi Şerifsiz (tırnaksız) yazı karakteri kullanımı.

Anadolu'da Bugün gazetesi 5 Mart 2021 Resim 18'de ve 6,8,9,10 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımlarında inceleme sonucunda tespit edilen haber metnlerinde küçük puntolu tırnaksız küçük font karakterleri kullanıldığı tespit edilmiş. Ayrıca haber başlıkları manşet haber başlığı dahil olmak üzere tırnaksız büyük puntolu kalın ve küçük font diziliminden oluştuğu saptanmış ve beş günlük ana kapak haber metnlerinde dar sütun uygulaması yapılmıştır.

3.1.1.10. BBN Haber Gazetesi Harf Seçim Durumu Değerlendirmesi:

The image shows the front page of BBN Haber newspaper. At the top, there are logos for Michelin and ÖZDİL, along with contact information: 0-332 246 16 38, www.bbhaber.com.tr, and address: Beşik Mah. Çiğdem Yolu Cad. No:145/2, Şişli/Beşiktaş/KÜLTÜR. The main headline is 'Yüreğlerimiz yandı, başımız sağolsun' followed by '9 ŞEHİT' in large red letters. Below this, the sub-headline reads 'Milli Savunma Bakanlığı, Bingöl'de keza koruma görevi yapan helikopterde 9 personelin şehit olduğunu bildirdi'. The page features several smaller articles on the left and right, including 'Altay'dan Koronavirüs Denetimi' and 'FAİZ Mİ İSTERSİNİZ DÖVİZ KURU MU?'. The bottom of the page has advertisements for 'HOME MOBİLYA' and 'astelcan kamera & alarm'.

Resim 19: 5.03.2021, BBN Haber gazetesi Şerifli (tırnaklı) yazı karakteri kullanımı.

BBN Haber Gazetesi 5 Mart 2021 tarihli Resim 19'da ana kapak tasarımında görüldüğü üzere haber metinlerinde küçük puntolu tırnaklı font karakterleri kullanıldığı tespiti yapılmış olup, haber başlıkları kendi içlerinde ince ve kalın büyük puntolu tırnaklı küçük font dizilimlerinden oluşturulmakla birlikte manşet haber başlığı büyük puntolu tırnaklı büyük harf kullanımı tercih edilerek, manşet alt başlıkları tırnaklı kalın ve büyük harflerden oluşturulduğu görülmüştür. Ayrıca haber metinlerinde dar sütün kullanımı uygulanmıştır.

Resim 20: (6.03.2021), (08.03.2021), (09.03.2021), (10.03.2021), BBN Haber gazetesi Şerifli (tırnaklı) yazı karakteri kullanımı.

BBN Haber gazetesi 5 Mart 2021 Resim 19'da ve 6,8,9,10 Mart 2021 tarihli Resim 20'de ana kapak tasarımlarının incelenip tespit edildiği üzere, haber metinlerinde küçük puntolu tırnaklı font karakterleri kullanıldığı görülmüş olup, haber başlıkları kendi içlerinde ince ve kalın büyük puntolu tırnaklı küçük font dizilimlerinden oluşmaktadır.

6 Mart 2021 ve 10 Mart 2021 manşet haber başlıkları hariç büyük puntolu tırnaklı büyük harf kullanılarak, kendi içlerinde ince ve kalın harf kullanımı tercih edilmiştir. 6 Mart 2021 mart tarihli manşet başlığı kalın ve büyük puntolu tırnaklı küçük harflerden dizildiği görülmüştür ve yine 10 Mart 2021 Mart tarihli gazete manşetinde kalın puntolu tırnaklı büyük harf kullanımı tercih edilmiştir.

BBN Haber gazetesinin beş günlük Manşet alt başlıkları tırnaklı kalın ve büyük harflerden oluşturulduğu görülmüştür. Ayrıca haber metinlerinde dar sütun kullanımı uygulanmıştır.

3.1.2. Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı:

Gazete sayfalarında kullanılan haber başlıklarının büyüklüğü yukarıdan aşağıya doğru haberin önemine göre küçülerekten gelmelidir. Bir gazetede manşet başlığı 40 punto büyüklüğünde iken önemi daha alt derecede olan haberlerin başlıkları 40 punto olmaması gerekir. Haber başlıklar sayfadaki diziliş önem sıralarına göre punto büyüklük değerleri düşürülerek bilgi vermesi gerekmektedir. Gazete sayfasındaki en büyük başlık kullanımı en önemli habere manşete aittir. Çünkü haberin başlığı, verilmek istenen mesajın önemiyle alakalıdır. Başlık büyüklüklerini, harflerin incelikleri kalınlıklarını da göz önünde bulundurmak gerekmektedir (Bıyık, 2007: 227).

Gazete tasarımında olması gerekenlerden biri de başlığın haber alanını genişliğinde olması gerekir. Haber sütun genişliği ne kadarsa başlık da o kadar olması gerekir. Başlığın haber alanının yarısında veya haber alanının dışına taşması yanlış bir kullanım söz konusudur. Gazete sayfasındaki ana haber başlığı en büyük puntuyla oluşturulmalı ve en geniş alanda yer alacak şekilde konumlandırılmalıdır (Somuncu, 2014: 25-26).

Gazete tasarımlarında gövde yazıları, metni kapsayacak şekilde kullanılan harf şeklidir. Vurgulanmak istenen başlıklar ve bilgiler ise, metnin genelinden ayrı olarak italik, bold ya da büyük puntolu harflerle vurgulanmalıdır. Font seçimi yaparken dikkate alınması gereken önemli hususlardan biri de hiçbir şekilde birbirinden farklı olan yazı karakterlerinin bir arada kullanılmamasıdır (Akdağ, 2009: 8-40).

Boyutları ve kalınlıkları bakımından birbirinin aynısı ya da birbirlerine çok yakın, göze çarpıcı gelen karakterlerdeki haber başlıkları sayfada farklı noktalarda uygulanmamalıdır (Başgün, 2007: 27). Sayfada birden fazla kalın başlık kullanımı okurun odaklanmasını zorlaştıracak ve görsel karmaşaya sebebiyet vererek iletilmek istenen mesajı tam olarak anlaşılmaz kılacaktır (Tunçel, 2008:31).

3.1.2.1. Merhaba Gazetesi Başlık Kullanım Durumu:

Resim 21: Merhaba gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Sayfada haber sütun genişliğine yerleştirilmiş, aynı ya da yaklaşık büyüklükteki haber başlığı kullanımı bir sütun düzlemine sıralandığında durağan bir durum oluşturmaktadır. Bu tür görüntülere merdiven görünümlü haber başlıkları denilmektedir ve böyle bir yanlış kullanımdan uzak durulmalıdır (Başgün, 2007: 27).

Haber metni ve başlık birbirine benzemeyen farklı font karakterlerinden oluşturulmamalıdır. Aksi takdirde uyumsuzluk oluşacaktır (Tunçel, 2008: 31). Bazen haberin içeriği ile mesaj veren tipografi kullanımı olabilir, habere dikkat çekme anlamında olumlu sonuç vermesi için kullanılabilir. Bu durum sürekli tekrar edilmemelidir (İşleyen Şimşek, 2014: 171).

Resim 21’de örneklerde görüldüğü üzere Merhaba gazetesinin 5 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır. Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine çok yakın puntolarda olduğunu haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediği tespiti yapılmıştır ve yine haber başlıklarının haber alanına göre düzenli bir şekilde yerleştirilmediği saptanmıştır.

Gazete kapak tasarımında ana başlık ve ara haber başlıklarının font seçimi incelenmiş ve başlıkların kullanılan font karakterlerinin tek bir font karakterinden oluşturulduğunun tespiti yapılmıştır.

Resim 22: Merhaba gazetesini 06.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 22’de örneklerde görüldüğü üzere Merhaba gazetesinin 6 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkarılarak manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır. Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine çok yakın puntolarda olduğunu haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediği tespiti yapılmış olup haber başlıklarının haber alanına göre düzenli bir şekilde yerleştirilmediği saptanmıştır.

Gazete kapak tasarımında ana başlık ve ara haber başlıklarının font seçimi incelenmiş, başlıklarda kullanılan font karakterlerinin tırnaksız büyük puntolu, küçük puntolu tek bir font karakterinden dizildiği görülmüştür.

Resim 23: Merhaba gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 23’te örneklerde görüldüğü üzere Merhaba gazetesinin 8 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır. Ayrıca haber

ara başlıkları incelendiğinde punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine çok yakın puntolarda olduğunu haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediği tespiti yapılmıştır. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda görülmüştür

Gazete kapak tasarımında ana başlık ve ara haber başlıklarının font seçimi incelenmiştir. Başlıkların kullanılan font karakterlerinin tırnaksız büyük puntolu ve küçük puntolu tek bir font karakterinden dizildiği görülmüştür.

Resim 24: Merhaba gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açından Ana ve ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 24'te örneklerde görüldüğü üzere Merhaba gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır. Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklükleri ve harf kalınlıkları birbirinin aynısı olduğunu, haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediği tespiti

yapılmıştır. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği inceleme sonucunda görülmüştür

Gazete kapak tasarımında ana başlık ve ara haber başlıklarının font seçimi incelenmiş ve başlıklarda kullanılan font karakterlerinin tırnaksız büyük puntolu ve küçük puntolu iki farklı font karakterinden dizildiği görülmüştür.

Resim 25: Merhaba gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 25'te örneklerde görüldüğü üzere Merhaba gazetesinin 10 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu doğrultuda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır. Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta ve yan yana gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğunu, haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediği tespiti yapılmıştır. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda tespit edilmiştir

Gazete kapak tasarımında haber başlıklarının font seçimi incelenmiş ve gazete manşet başlığında kullanılan fontun tırnaksız font ailesinden olup ara

başlıklarda kullanılan font karakterinden farklı olduğu görülmüştür. Ara başlıklarda kullanılan font karakterlerinin tırnaksız büyük puntolu ve küçük puntolu tek bir font karakterinden dizildiği görülmüştür.

Merhaba gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 sayıları ana kapak tasarımı tipografik açıdan ana ve ara başlıkların incelenmesi sonucunda manşet ana başlıklarının tipografik kullanım yönünden doğru kullanıldığı haber önem sırasına göre büyük puntolu olduğu görülmüştür ve ana haber başlıkları haber alanı büyüklüğünde düzenlenmiştir.

Ara başlıkların incelenmesi sonucunda, beş sayıda haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlenmediği başlıkların punto büyüklüklerinin ve kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine yakın olduğu tespiti yapılmıştır. Ayrıca haber ara başlıklarının 8 ve 10 Mart hariç haber sütun genişliğine göre uygun yerleştirilmediği görülmüştür. İncelenen beş sayıda ana başlıklar ve ara başlıklar aynı fonttan oluşturulmuştur.

3.1.2.2. Yeni Meram Gazetesi Başlık Kullanım Durumu:

Resim 26: Yeni Meram gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 26'da örneklerde görüldüğü üzere Yeni Meram gazetesinin 5 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre Gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır. Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğunu, haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediği tespiti yapılmıştır.

Gazete kapak tasarımında ana başlık ve ara haber başlıklarının font seçimi incelenmiş ve başlıklarda kullanılan font karakterlerinin tırnaksız büyük puntolu ve küçük puntolu iki ayrı font karakterinden dizildiği görülmüştür. Ara haber başlıklarının bazılarının haber alanına göre düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği inceleme sonucunda görülmüştür.

Resim 27: Yeni Meram gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 27’de örneklerde görüldüğü üzere Yeni Meram gazetesinin 6 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu doğrultuda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır. Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinden farklı olduğunu, haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmeye çalışıldığı görülmüştür.

Gazete kapak tasarımında ana başlık ve ara haber başlıklarının font seçimi incelenmiş, başlıklarda kullanılan font karakterlerinin tırnaksız büyük puntolu, küçük puntolu iki farklı tırnaksız font karakterinden dizildiği tespit edilmiştir. Ayrıca haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda tespit edilmiştir

Resim 28: Yeni Meram gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 28’de örneklerde görüldüğü üzere Yeni Meram gazetesinin 8 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntalarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanının genişliğinde olmadığı, haber alanının dışına çıktığının tespitine varılmıştır. Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinden farklı olduğunu, haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediği görülmüştür.

Gazete kapak tasarımında ana başlık ve ara haber başlıklarının font seçimi analiz edilmiş, başlıklarda kullanılan font karakterlerinin tırnaksız büyük puntolu, küçük puntolu tek bir font karakterinden dizildiği görülmüştür. Haber başlıklarının ana haber başlığı hariç haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda tespit edilmiştir.

Resim 29: Yeni Meram gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 29'da örneklerde görüldüğü üzere Yeni Meram gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu doğrultuda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır. Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinden farklı ve birbiriyle aynı olduğunu, haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediği saptanmıştır.

Gazete kapak tasarımında ana başlık ve ara haber başlıklarının font seçimi incelenmiş ve başlıklarda kullanılan font karakterlerinin tırnaksız büyük puntolu ve küçük puntolu tek bir font karakterinden dizildiği gözlemlenmiştir. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda tespit edilmiştir.

Resim 30: Yeni Meram gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 30'da örneklerde görüldüğü üzere Yeni Meram gazetesinin 10 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. İncelenen gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır. Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinden farklı ve bazılarının birbiriyle aynı olduğunu, haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediği saptanmıştır.

Gazete kapak tasarımında haber başlıklarının font seçimi incelenmiş, ana başlık ve ara başlıklarda kullanılan font karakterlerinin tırnaksız büyük puntolu ve küçük puntolu üç farklı font karakterinden dizildiğinin tespiti yapılmıştır. Bazı haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği bazılarının ise düzgün bir şekilde yerleştirilmediği inceleme sonucunda tespit edilmiştir.

Yeni Meram gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 sayıları ana kapak tasarımı tipografik açıdan ana ve ara başlıkların incelenmesi sonucunda manşet ana başlıklarının tipografik kullanım yönünden doğru kullanıldığı haber önem sırasına göre büyük puntolu olduğu görülmüştür. Ana haber başlıkları 8 Mart 2021 tarihli ana manşet başlığı hariç, haber alanı büyüklüğünde uygun düzenlenmiştir. 08 Mart 2021 tarihli ana manşet başlığı haber alanı dışına çıkartılarak başlıkların haber alanına uygun kullanımına uyulmamış olduğu saptanmıştır.

Ara başlıkların incelenmesi sonucunda 5,8,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlenmediği başlıkların punto büyüklüklerinin ve kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine yakın olduğu 6 Mart tarihli kapak sayısında ara haber başlıkları haber önem sırasına göre yerleştirilmeye çalışılmış olduğu tespiti yapılmıştır. Ayrıca haber ara başlıklarının 6,8 ve 10 Mart hariç haber sütun genişliğine göre uygun yerleştirilmediği görülmüştür. 8 ve 9 Mart sayılarında ana başlıklar ve ara başlıklar aynı font karakterinden oluşturulurken 5 ve 6 Mart kapak sayılarında ana başlık ve ara başlıklar iki ayrı fonttan oluşturulmuş olup, 10 Mart ana kapak baskısında manşet

başlığında farklı bir font karakteri kullanılırken ara haber başlıklarında iki farklı font karakteri kullanıldığı görülmüştür.

3.1.2.3. Pusula Gazetesi Başlık Kullanım Durumu:

Resim 31: Pusula gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 31’de örneklerde görüldüğü üzere Pusula gazetesinin 5 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu bağlamda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinden farklı olduğunu, ana başlık ve ara başlıklarda iki ayrı font karakteri (tırnaklı, tırnaksız) kullanıldığı, haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediği, aksine aşağıdan yukarı tersine yanlış bir haber başlık düzenlemesi

yapıldığı saptanmış olup, ara haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda tespit edilmiştir.

Resim 32: Pusula gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 32’de örneklerde görüldüğü üzere Pusula gazetesinin 6 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık, ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu doğrultuda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olmadığı tespitine varılmıştır.

Gazete kapak tasarımında haber başlıklarının font seçimi incelenmiş, ana ve ara başlıklarda kullanılan font karakterlerinin tırnaklı-tırnaksız büyük puntolu ve küçük puntolu iki farklı font karakterinden dizildiğinin tespiti yapılmıştır. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlenmediği görülmüştür.

Resim 33: Pusula gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 33'te örneklerde görüldüğü üzere Pusula gazetesinin 8 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu vurgulanmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğu görülmüştür.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının bazılarının birbirinin aynısı, bazısının ise birbirinden farklı olduğunu ve iki ayrı font karakteri (tırnaklı, tırnaksız) kullanıldığı, haber önem sırasına göre yukarıdan aşağı büyük puntolu başlıklardan küçük puntolu başlıklara doğru gidilmediğinin tespiti yapılmakla birlikte, haber başlıkları haber alanına uygun yerleştirilmemiştir.

Resim 34: Pusula gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 34’te örneklerde görüldüğü üzere Pusula gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik tercih yönünden incelemesi yapılmış, gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde yan yana gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu ve haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara başlıkların iki farklı font karakterinden (tırnaklı, tırnaksız) oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda tespit edilmiştir

Resim 35: Pusula gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 35'te örneklerde görüldüğü üzere Pusula gazetesinin 10 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu doğrultuda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğu gözlemlenmiştir.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta ve yan yana gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu ve tırnaklı yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların iki farklı font karakterinden (tırnaklı, tırnaksız) oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda tespit edilmiştir.

Pusula gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 sayıları ana kapak tasarımı tipografik açıdan ana ve ara başlıkların incelenmesi sonucunda manşet ana başlıklarının tipografik kullanım yönünden doğru kullanıldığı haber önem sırasına göre büyük puntolu olduğu ve ana haber başlıkları 6 Mart 2021 tarihli ana manşet başlığı hariç,

haber alanı büyüklüğünde uygun düzenlenmiştir. 06 Mart tarihli ana manşet başlığı haber alanından daha içerde yerleştirilerek, başlıkların haber alanına uygun kullanımına uyulmamış olduğu saptanmıştır.

Ara başlıkların incelenmesi sonucunda 5,6,8,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlenmediği başlıkların punto büyüklüklerinin ve kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine yakın olduğu, tırnaklı ve tırnaksız farklı font karakterleri kullanıldığı tespiti yapılmıştır. Ayrıca haber ara başlıklarının 5,9 Mart 2021 ve 10 Mart 2021 hariç haber sütun genişliğine göre uygun yerleştirilmediği görülmüştür.

3.1.2.4. Yeni Konya Gazetesi Başlık Kullanım Durumu:

Resim 36: Yeni Konya gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 36'da örneklerde görüldüğü üzere Yeni Konya gazetesinin 5 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden gözlemlenmiş. Bu bağlamda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda tespit edilmiştir

Resim 37: Yeni Konya gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 37’de örneklerde görüldüğü üzere Yeni Konya gazetesinin 6 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber

başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda tespit edilmiştir

Resim 38: Yeni Konya gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 38’de örneklerde görüldüğü üzere Yeni Konya gazetesinin 8 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinden farklı olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirildiği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda tespit edilmiştir

Resim 39: Yeni Konya gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 39'da örneklerde görüldüğü üzere Yeni Konya gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre Gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği incelemeler sonucunda görülmüştür.

Resim 40: Yeni Konya gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 40'ta örneklerde görüldüğü üzere Yeni Konya gazetesinin 10 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu bağlamda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine yakın olduğu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği inceleme sonucunda görülmüştür.

Yeni Konya gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 sayıları ana kapak tasarımı tipografik açıdan ana ve ara başlıkların incelenmesi sonucunda manşet ana başlıklarının tipografik kullanım yönünden doğru kullanıldığı haber önem sırasına

göre büyük puntolu olduğu ve ana haber başlıkları haber alanları büyüklüğünde uygun düzenlendiği tespit edilmiştir.

Ara başlıkların incelenmesi sonucunda 5,6,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlenmediği başlıkların punto büyüklüklerinin ve kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine yakın olduğu, 8 Mart 2021 ara haber başlıkları hariç, tırnaksız tek bir font karakterlerinden oluşturulduğu tespiti yapılmıştır. 8 Mart 2021 tarihli ana kapak tasarımında diğer sayılar gibi ana başlıkta ve ara başlıklarda tek bir font karakteri seçilerek ara haber başlıkları gazete sayfa tasarımında tasarım prensiplerine göre haber önem sırası dikkate alınarak yerleştirilmiştir. Ayrıca bütün sayıların haber alt başlıklarının haber sütun genişliğine göre uygun yerleştirildiği görülmüştür.

3.1.2.5. Konya Postası Gazetesi Başlık Kullanım Durumu:

Resim 41: Konya Postası gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 41'de örneklerde görüldüğü üzere Konya Postası gazetesinin 5 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım

yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu doğrultuda gazete manşet başlığının büyük puntalarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanının genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre bazısının düzenlendiği bazısının ise düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği ayrıca haber metinlerinin de uygunsuz yerleştirildiği inceleme sonucunda gözlemlenmiştir.

Resim 42: Konya Postası gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 42’de örneklerde görüldüğü üzere Konya Postası gazetesinin 6 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntalarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız iki ayrı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre bazısının düzenlendiği bazısının düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği saptanmıştır.

Resim 43: Konya Postası gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı

Resim 43'te örneklerde görüldüğü üzere Konya Postası gazetesinin 8 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu bağlamda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olmadığı yanlış bir kullanım hatası olduğu, ana başlık kullanımına uygun düşmediği gözlenmiştir.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın birbiriyle aynı olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve

ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre bazısının düzenlendiği bazısının düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği saptanmıştır.

Resim 44: Konya Postası gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 44'te örneklerde görüldüğü üzere Konya Postası gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Böylece gazete manşet başlığının büyük puntalarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olmadığı yanlış bir kullanım hatası olduğu tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın birbiriyle aynı olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre bazısının düzenlendiği bazısının düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği görülmüştür.

Resim 45: Konya Postası gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı

Resim 45'te örneklerde görüldüğü üzere Konya Postası gazetesinin 10 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olmadığı yanlış bir kullanım hatası olduğu anlaşılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın birbiriyle aynı olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız ayrı iki farklı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının, haber alanına düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği tespit edilmiştir.

Konya Postası gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 sayıları ana kapak tasarımı tipografik açıdan ana ve ara başlıkların incelenmesi sonucunda manşet ana başlıklarının tipografik kullanım yönünden 8,9 ve 10 Mart kapak sayıları hariç doğru kullanıldığı haber önem sırasına göre büyük puntolu olduğu ve ana haber başlıkları

haber alanları büyüklüğünde uygun düzenlendiği tespit edilmiştir. 8,9 ve 10 Mart kapak sayılarında ana başlık kullanımlarının haber alanı genişliğinde olmadığı yanlış bir kullanım olduğu sonucuna varılmıştır.

Ara başlıkların incelenmesi sonucunda 5,6,8,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlenmediği başlıkların punto büyüklüklerinin ve kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine yakın olduğu, tırnaksız tek bir font karakterlerinden 6 ve 10 Mart hariç, oluşturulduğu tespiti yapılmıştır. 6 ve 10 Mart kapak sayılarında ana başlık ve ara başlıklarda tırnaksız iki farklı fon karakteri tercih edilmiştir.

Ara başlıkların haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ayrıca 10 Mart kapak sayısı hariç bütün sayıların haber ara başlıklarının haber sütun genişliğine göre uygun yerleştirilmediği görülmüştür

3.1.2.6. Yeni Haber Gazetesi Başlık Kullanım Durumu:

Resim 46: Yeni Haber gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı

Resim 46'da örneklerde görüldüğü üzere Yeni Haber gazetesinin 5 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelenmesi yapılmıştır. Bu doğrultuda gazete manşet başlığının büyük

puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği saptanmıştır.

Resim 47: Yeni Haber gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 47'de örneklerde görüldüğü üzere Yeni Haber gazetesinin 6 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu bağlamda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının iki sinin punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine aynı olduğunu, diğer bir haber başlığının punto büyüklüğünün diğer iki başlığa göre daha büyük olduğu ve

tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği saptanmıştır.

Resim 48: Yeni Haber gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 48’de örneklerde görüldüğü üzere Yeni Haber gazetesinin 8 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre Gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız aynı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlendiği düzgün bir şekilde yerleştirildiği saptanmıştır.

Resim 49: Yeni Haber gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 49'da örneklerde görüldüğü üzere Yeni Haber gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu doğrultuda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği tespitinde bulunulmuştur. Ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız iki farklı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği görülmüştür.

Resim 50: Yeni Haber gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 50’de örneklerde görüldüğü üzere Yeni Haber gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Böylece gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık ile ara başlıkların tırnaksız iki farklı font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği saptanmıştır.

Yeni Haber gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 sayıları ana kapak tasarımı tipografik açıdan ana ve ara başlıkların incelenmesi sonucunda manşet ana başlıklarının tipografik kullanım yönünden doğru kullanıldığı haber önem sırasına

göre büyük puntolu olduğu ve ana haber başlıkları haber alanları büyüklüğünde uygun düzenlendiği tespit edilmiştir.

Ara başlıkların incelenmesi sonucunda 5,6,8,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlenmediği başlıkların punto büyüklüklerinin ve kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine yakın olduğu, tırnaksız tek bir font karakterlerinden 9 ve 10 Mart hariç, oluşturulduğu tespiti yapılmıştır. 9 ve 10 Mart kapak sayılarında ana başlık ve ara başlıklarda tırnaksız iki farklı fon karakteri tercih edilmiştir.

Ara başlıkların haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ayrıca 10 Mart kapak sayısı hariç bütün sayıların haber ara başlıklarının haber sütun genişliğine göre uygun yerleştirildiği görülmüştür.

3.1.2.7. Konya Yenigün Gazetesi Başlık Kullanım Durumu:

Resim 51: Konya Yenigün gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 51’de örneklerde görüldüğü üzere Konya Yenigün gazetesinin 5 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım

yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu bağlamda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta ve yan yana gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğunun tırnaklı ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık tırnaklı font karakterinden oluşturulurken ara başlıkların tırnaklı ve tırnaksız font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği görülmüştür.

Resim 52: Konya Yenigün gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 52’de örneklerde görüldüğü üzere Konya Yenigün gazetesinin 6 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

tırnaklı font karakterinden oluşturulurken ara başlıkların tırnaklı ve tırnaksız font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği tespitine varılmıştır.

Resim 54: Konya Yenigün gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 54'te örneklerde görüldüğü üzere Konya Yenigün gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğunu tırnaklı ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık tırnaklı font karakterinden oluşturulurken ara başlıkların tırnaklı ve tırnaksız font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği görülmüştür

Resim 55: Konya Yenigün Gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 55'te örneklerde görüldüğü üzere Konya Yenigün gazetesinin 10 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu bağlamda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğunu tırnaklı ve tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği ve ana başlık tırnaklı font karakterinden oluşturulurken ara başlıkların tırnaklı ve tırnaksız font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına göre düzenlenmediği düzgün bir şekilde yerleştirilmediği görülmüştür.

Konya Yenigün gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 sayıları ana kapak tasarımı tipografik açıdan ana ve ara başlıkların incelenmesi sonucunda manşet ana başlıklarının tipografik kullanım yönünden doğru kullanıldığı haber önem sırasına

göre büyük puntolu olduğu ve ana haber başlıkları haber alanları büyüklüğünde uygun düzenlendiği tespit edilmiştir.

Ara başlıkların incelenmesi sonucunda 5,6,8,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlenmediği başlıkların punto büyüklüklerinin ve kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğu görülmüş.

Ana başlıkta tırnaklı harf karakteri kullanımı tercih edilirken ara haber başlıklarında tırnaksız ve tırnaklı font karakterleri kullanımı tercih edilmiş ve ayrıca ara başlıkların haber alanları büyüklüğünde uygun düzenlenmediği tespit edilmiştir.

3.1.2.8. Hakimiyet Gazetesi Başlık Kullanım Durumu:

Resim 56: Hakimiyet gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 56'da örneklerde görüldüğü üzere Hakimiyet gazetesinin 5 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Yapılan incelemede gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta ve yan yana gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine yakın olduğunu tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği saptanmıştır.

Ana başlık ve ara haber başlıkların tırnaksız tek bir font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının bazılarının haber alanına göre düzenlenmediği, bazılarının ise haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirildiğinin tespiti yapılmıştır.

Resim 57: Hakimiyet gazetesini 06.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı

Resim 57’de örneklerde görüldüğü üzere Hakimiyet gazetesinin 6 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Ara haber başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğunu tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara haber başlıklarının tırnaksız tek bir font karakterinden oluşturulduğu görülmüştür. Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirilmediği tespiti yapılmıştır.

Resim 58: Hakimiyet gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı

Resim 58'de örneklerde görüldüğü üzere Hakimiyet gazetesinin 8 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu doğrultuda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olduğunun tespitine varılmıştır.

Haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta ve yan yana gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinden farklı olduğunu tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirildiğini, ana başlık ve ara haber başlıklarının tırnaksız tek bir font karakterinden

oluşturulduğu tespit edilmiştir. Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirildiği görülmüştür.

Resim 59: Hakimiyet gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve ara Başlıkların Kullanımı

Resim 59'da örneklerde görüldüğü üzere Hakimiyet gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna bağlamda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanını genişliğinde olmadığı görülmüştür.

Haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine yakın olduğu tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara haber başlıkların tırnaksız tek bir font karakterinden oluşturulduğu görülmüş Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirilmediğinin tespiti yapılmıştır.

Resim 60: Hakimiyet gazetesinin 10.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 60'ta örneklerde görüldüğü üzere Hakimiyet gazetesinin 10 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Böylece gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanı genişliğinde olduğu görülmüştür.

Ara haber başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğu tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara haber başlıkların tırnaksız tek bir font karakterinden oluşturulduğu görülmüş Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirildiğinin tespiti yapılmıştır.

Hakimiyet gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 sayıları ana kapak tasarımı tipografik açıdan ana ve ara başlıkların incelenmesi sonucunda manşet ana başlıklarının tipografik kullanım yönünden doğru kullanıldığı haber önem sırasına göre büyük puntolu olduğu ve ana haber başlıkları haber alanları büyüklüğünde 9 Mart 2021 kapak sayısındaki ana haber başlığı hariç, uygun düzenlendiği tespit edilmiştir.

09 Mart 2021 kapak sayısında ana haber başlığının haber alanına uygun yerleştirilmediği uygun olmayan bir ana başlık yerleşimi yapıldığı saptanmıştır.

Ara başlıkların incelenmesi sonucunda 5,6,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlenmediği başlıkların punto büyüklüklerinin ve kalınlıklarının birbirinin aynısı ya da birbirine yakın olduğu, sadece 8 Mart 2021 kapak sayısında ara haber başlıklarının haber önem sırası dikkate alınarak yerleştirildiği görülmüştür. Kapak sayıları incelenen beş sayıda da ana başlıkta ve ara haber başlıklarında tırnaksız tek bir font karakteri kullanımı tercih edildiği ve ayrıca 5,6,9 Mart 2021 kapak sayıları hariç, diğer ara haber başlıkların haber alanları büyüklüğünde uygun düzenlendiği tespiti yapılmıştır. 5 Mart 2021 kapak sayılı kapak tasarımında ara haber başlıklarının bazılarının haber alanı genişliğinde olduğu ve bazılarının ise haber alanına uygun yerleştirilmediğinin tespiti yapılmıştır. Ayrıca 6 ve 9 Mart 2021 ana kapak sayılarında ara haber başlıklarının haber alanına uygun kullanılmadığı görülmüştür.

3.1.2.9. Anadolu'da Bugün Gazetesi Başlık Kullanım Durumu:

Resim 61: Anadolu'da Bugün gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 61’de örneklerde görüldüğü üzere Anadolu’da Bugün gazetesinin 5 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna doğrultuda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanı genişliğinde olduğu görülmüştür.

Ayrıca haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğu, tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara haber başlıkların tırnaksız tek bir font karakterinden oluşturulduğu görülmüş Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirilmediği saptanmıştır.

Resim 62: Anadolu’da Bugün gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 62’de örneklerde görüldüğü üzere Anadolu’da Bugün gazetesinin 6 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının

büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanı genişliğinde olduğu görülmüştür.

Haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğu, tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara haber başlıkların tırnaksız tekbir font karakterinden oluşturulduğu görülmüş Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirilmediği tespit edilmiştir.

Resim 63: Anadolu'da Bugün gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 63'te örneklerde görüldüğü üzere Anadolu'da Bugün gazetesinin 8 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu bağlamda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanı genişliğinde olduğu görülmüştür.

Haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğu, tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara

haber başlıklarının tırnaksız tek bir font karakterinden oluşturulduğu görülmüş, haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirilmediği saptanmıştır.

Resim 64: Anadolu'da Bugün gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 64'te örneklerde görüldüğü üzere Anadolu'da Bugün gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanı genişliğinde olduğu tespit edilmiştir.

Ara haber başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğu, tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara haber başlıklarının tırnaksız tek bir font karakterinden oluşturulduğu görülmüş Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirilmediği görülmüştür.

Resim 65: Anadolu'da Bugün gazetesi 10.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 65'te örneklerde görüldüğü üzere Anadolu'da Bugün gazetesinin 10 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bun doğrultuda manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanı genişliğinde olduğu tespit edilmiştir.

Haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğu, tırnaksız yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara başlıkların tırnaksız tek bir font karakterinden oluşturulduğu görülmüş Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirilmediği görülmüştür.

Anadolu'da Bugün gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 sayıları ana kapak tasarımı tipografik açıdan ana ve ara başlıkların incelenmesi sonucunda manşet ana başlıklarının tipografik kullanım yönünden doğru kullanıldığı haber önem sırasına

göre büyük puntolu olduğu ve ana haber başlıkları haber alanları büyüklüğünde uygun düzenlendiği tespit edilmiştir.

Ara başlıkların incelenmesi sonucunda 5,6,8,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlenmediği başlıkların punto büyüklüklerinin ve kalınlıklarının birbirinin aynısı olduğu görülmüştür. Kapak sayıları incelenen beş sayıda ana başlıkta ve ara haber başlıklarında tırnaksız tek bir font karakteri kullanımı tercih edildiği ve incelenen 5,6,8,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında ara haber başlıkların haber alanları büyüklüğünde uygun düzenlenmediği görülmüştür.

3.1.2.10. BBN Haber Gazetesi Başlık Kullanım Durumu:

Resim 66: BBN Haber gazetesi 05.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 66'da örneklerde görüldüğü üzere BBN Haber gazetesinin 5 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu bağlamda gazete manşet başlığının büyük

puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanı genişliğinde olduğu görülmüştür.

Haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin aynı olduğu, tırnaklı yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara başlıkların tırnaklı iki ayrı font karakterinden oluşturulduğu görülmüş Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirildiği tespit edilmiştir

Resim 67: BBN Haber Gazetesi 06.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 67’de örneklerde görüldüğü üzere BBN Haber gazetesinin 6 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna göre gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanı genişliğinde olmadığı tespit edilmiştir,

Ara haber başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinin yakın olduğu, tırnaklı yazı karakteri

kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara haber başlıklarının tırnaklı iki farklı font karakterinden oluşturulduğu görülmüş Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirilmediği görülmüştür.

Resim 68: BBN Haber gazetesi 08.03.2021, Tipografik Açıdan Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 68’de örneklerde görüldüğü üzere BBN Haber gazetesinin 8 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Buna bağlamda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanı genişliğinde olmadığı görülmüştür.

Haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirinden farklı olduğu, tırnaklı yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirildiği, ana başlık ve ara başlıkların tırnaklı iki farklı font karakterinden oluşturulduğu görülmüş. Haber başlıklarının haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirildiği tespit edilmiştir.

Resim 69: BBN Haber gazetesi 09.03.2021, Tipografik Açından Ana ve Ara Başlıkların Kullanımı.

Resim 69'da örneklerde görüldüğü üzere BBN Haber gazetesinin 9 Mart 2021 tarihli kapak tasarımındaki ana başlık ve ara başlıkların tipografik kullanım yönünden incelemesi yapılmıştır. Bu doğrultuda gazete manşet başlığının büyük puntolarla yazılıp haberin en önemli haber olduğu ortaya çıkartılmış ve manşet başlığının haber alanı genişliğinde olmadığı tespit edilmiştir.

Haber ara başlıkları incelendiğinde alt alta ve yan yana gelen haber başlıklarının punto büyüklüklerinin ve harf kalınlıklarının birbirine yakın olduğu, tırnaklı yazı karakteri kullanıldığı, haber önem sırasına göre yerleştirilmediği, ana başlık ve ara haber başlıkların tırnaklı iki farklı font karakterinden oluşturulduğu görülmüş. Haber başlıklarının bazısının haber alanına düzgün yerleştirildiği bazısının ise haber alanına düzgün bir şekilde yerleştirilmediği görülmüştür.

başlıkları haber alanları büyüklüğünde uygun düzenlendiği tespit edilmiştir. 6,8,9 Mart 2021 kapak sayılarındaki ana haber başlıkları haber alanlarına uygun düzenlenmediği incelemeler sonucunda tespit edilmiştir.

Ara haber başlıklarının incelenmesi sonucunda 5,6,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlenmediği başlıkların punto büyüklüklerinin ve kalınlıklarının birbirinin aynısı ve birbirine yakın olduğu görülmüştür. 8 Mart kapak sayısında ara haber başlıklarının haber önem sırasına göre düzenlendiği, başlıkların punto büyüklükleri ve kalınlıklarının birbirinden farklı olduğu tespitinde bulunulmuştur. Kapak sayıları incelenen beş sayıda ana başlıkta ve ara haber başlıklarında tırnaksız iki farklı font karakteri kullanımı tercih edildiği ve incelenen 5,6,8,9,10 Mart 2021 kapak sayılarında 5,8 Mart 2021 hariç ara haber başlıklarının haber alanları büyüklüğünde uygun düzenlenmediği görülmüştür. 5,8 Mart 2021 kapak sayılarında ara haber başlıkları haber alanlarına göre uygun düzenleme yapıldığı tespitinde bulunulmuştur.

3.1.3. Metin Düzeni ve Sütun Yapısı:

Sayfa tasarımında haber metinlerinin düzenlemesi yapıp sayfaya yerleştirilir. Bu düzenlemelerde çeşitli bloklama biçimleri kullanılmaktadır. Satırların sola, sağa, ortadan ya da her iki tarafa da yaslanarak bloklanmasıdır. Metinlerin sola blok olması harf ve cümle aralarının daha düzgün olmasını, daha az kesme işaretlerinin yer almasını sağlar (Mert, 2011: 20).

Metinlere iki taraftan bloklama yapıldığı zaman sorun oluşturmaktadır. Bu sorun ise nehir olarak isimlendirilen tipografi hatasıdır. Türkçe de kullanılan metin yapısı İngilizce ve Almanca gibi dillerle karşılaştırma yapıldığı zaman uzun sözcük yapılarına sahiptirler. Bu sebepten dolayı genelde dar bloklanmış metin cümlelerinde tireleme uygulaması oluşturulmamış metin bloglarında, bu sorun genelde ortaya çıkmaktadır (Somuncu, 2014: 28).

Satır uzunluklarının birbirine eşit olması, aynı zamanda hem sağdan hem de soldan dengelenmesi en yaygın bloklama uygulamasıdır. Her satırın aynı uzunlukta düzenlenmesi metnin sağ ve sol yanlarının eşit olması durgun ve sakin bir görünüm

yansıtmaktadır. Okurun rahat okuması bağlamında bu düzenleme en çok kabul gören düzenleme biçimidir. Okuru konuya odaklandırır ve okuru şekilden çok verilmek istenen mesaja yönlendir (Yücebaş, 2006: 64).

3.1.3.1. Merhaba Gazetesi Değerlendirmesi:

Resim 71: Merhaba gazetesi 5,6,8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 71'de Merhaba gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5 Mart 2021 ana kapak sayısında görüldüğü üzere ortadan blok, her iki yana dayalı ve soldan bloklanmış olduğu görülmektedir. Gazete'nin 6,8 Mart 2021 tarihli ana kapak sayılarında bloklama şeklinin her iki yana yaslı ve soldan bloklanmış olduğu tespit edilmiştir.

Resim 72: Merhaba gazetesi 9,10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun.

Resim 72’de Merhaba gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 9 Mart 2021 ana kapak sayısında örnekte görüldüğü üzere metinler ortadan blok, her iki yana dayalı ve soldan bloklanmış olduğu görülmektedir. Gazete’nin 10 Mart 2021 tarihli ana kapak sayılarında biloklama şeklinin ortadan blok ve soldan bloklanmış olduğu tespit edilmiştir.

Resim 71 ve 72’de Merhaba gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021, metin düzeni ve sütun yapısı değerlendirmesinde 5,9 Mart 2021 ana kapak sayılarında metin düzeni ve sütun yapısında örneklerde görüldüğü üzere metinlerin ortadan blok, her iki yana dayalı ve soldan bloklanmış olduğu görülmektedir. Ayrıca gazetenin 6,8 Mart 2021 tarihli ana kapak sayılarında biloklama şeklinin her iki yana yaslı ve soldan bloklanmış olduğu ve 10 Mart kapak sayısında soldan ve ortadan biloklama şeklinin tercih edildiği görülmüştür.

Bu bağlamda Merhaba gazetesinin incelenen beş günlük kapak sayılarında haber metinlerini soldan ortadan ve her iki yana yaslı biloklama şekli yönünden oldukça karmaşık bir metin blok uygulaması kullanıldığı görülmüş ve bu şekilde bir

metin düzeni gazete sayfa tasarımı prensiplerinden tipografik tasarım uygulaması açısından yanlış bir uygulama olduğunu ve okuyucu üzerinde yanlış algıya ve rahatsızlığa sebebiyet vereceği düşünülmektedir.

3.1.3.2. Yeni Meram Gazetesi Değerlendirmesi:

Resim 73: Yeni Meram gazetesi 5,6,8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 73'te Yeni Meram gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8 Mart 2021 ana kapak sayılarında örneklerde görüldüğü üzere, her iki yana dayalı bloklama şeklinin tercih edildiği görülmektedir.

Resim 74: Yeni Meram gazetesi 9,10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 74'te Yeni Meram gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında örneklerde görüldüğü üzere, metinlerde her iki yana dayalı bloklama şeklinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Resim 73 ve 74'te Yeni Meram gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021, metin düzeni ve sütun yapısı değerlendirmesinde ana kapak sayılarında metin düzeni ve sütun yapısı incelemesinde örneklerde görüldüğü üzere metinlerin her iki yana dayalı bloklanmış olduğu görülmüştür,

Yeni Meram gazetesinin tipografik açıdan metin düzeni ve sütun yapısı incelemesi bağlamında, beş günlük kapak sayılarında metin blok uygulamasının her iki yana yaslanmış sütun blok sistemi olduğu görülmektedir ve bu uygulama tercihi düzenleme bakımından zor bir bloklama düzenlemesidir çünkü blok sonlarına kesme işaretleri konulmadığı takdirde gözü yoran ve okuma akıcılığını zorlaştıran gereğinden fazla cümle arası, kelime arası harf arası boşluklar oluşmaktadır, fakat Yeni Meram gazetesinin incelenen beş günlük kapak sayılarında metin blok sonlarına bir alt satıra düzenli bir şekilde geçilebilmesi babında kesme işaretleri kullanıldığı ve bu sebepten, dolayı gözü yormayan okuru metinlerden uzaklaştırmayan uygun tipografi metin bloklama düzenlemesi yapıldığı görülmüştür.

3.1.3.3. Pusula Gazetesi Değerlendirmesi:

PUSULA

GERÇEK ZAMANLI ROBOTİK TEST PLATFORMLARI

MEVKA desteği ile savunma sanayinin yönelen SANLAB, 6 DOF hareketli platform gibi yüksek teknoloji üretimi için bir proje geliştirdi. Ana faaliyet alanını gerçek zamanlı robotik, test platformları, yüksek sadakatlili simülasyonların oluşturduğu SANLAB, aynı zamanda bunların alt sistemlerini ve teknolojilerini de geliştiriyor. SANLAB Kurucu Ortak ve CEO'su Evren Emre, MEVKA'nın projeyi onayladığını ve 2020 yılında Konya'da gerçek zamanlı robotik uygulamaları geliştirmek üzere yatırımlara başladıklarını kaydetti.

KONYA'NIN BİLGİSİNİ ENTEGRE EDECEĞİZ

Konya'nın imalat bilgisini ve kalitesini yeni robotik sistemlerine entegre edeceklerini belirttikler. "Yeni yılda hedeflerimiz başında ihracatımızı gerçek zamanlı robotik uygulamalarımızın sayısını artırarak üretmeye devam etmek geliyor" dedi. 2020'de çalışan sayısının %20 artışını belirli seğmelerde yüzde 20 büyüklükte kapasiteyi artırdılar / makyajı vıyısı aşın bir yatırım yaptık" diye konuştu. 6'da

Bitlis'in Tatvan ilçesinde helikopterlerin kaza kınma uğraması sonucu şehit düşen aralarında 8. Kolordu Komutanı Kor-general Osman Erbaş'ın da bulunduğu 11 asker törenle son yolculuklarına uğurlandı. Şehitler için ilk tören Elazığ'da düzenlendi. Şehitlerin naaşları daha sonra Ankara'ya gönderildi. Ahmet Hamdi Akseki Camisi'nde cenaze töreninde şehitlerin Türk bayrağına sarılı naaşları askerlerin omuzlarında tören alanında getirildi. Cuma namazına müteakip şehitler için cenaze namazı kılındı. Törene, şehitlerin aileleri, sivil toplum kuruluşları, siyasililer katıldı.

Konya Ovası: bu sene yeterli miktarda yağış alamadığı için kuraklık tehlikesiyle karşı karşıya kaldı. Ziraat Mühendisleri Odası Konya Şube Başkanı Murat Akbulut yağış azlığını hububat üretimini etkilediğini ifade etti. Akbulut, "Küresel iklim değişikliğinin etkisiyle ekim-kasım aylarındaki yağış azlığından dolayı hububatların çıkmasında ciddi sorunlar oluğu, Aralık ayında belli bir ölçekte yağış alabildi. Ocak ayında da az da olsa yağış karla durumu bir şekilde toparlanmas gibi gözüküyoruz" dedi.

SU GELİRSE 7-8 MİLYON TON ARTIŞ OLUR

Hububatlarda mart ayı yağışlarının çok önemli olduğunu ileri çizen Akbulut, "Bir milyon hektara yakın kuruç aramızız şu anda ekilir pozisyonda. Ve onların yağış almaları lazım. Biz yağışları alıp bu gübreleri kullanabiliğimiz takdirde martı olumlu bir şekilde kapatabiliriz. Aksi pozisyona düşülmek bile istemiyoruz. Ovasın kuruç alanlarının iy bir şekilde sulanabilmesinin tek yolu dış havzalardan Konya'ya su getirmek. Buraların suya kavuşması ile beraber, kuruç alanların sulandırılmasıyla 7 ila 8 milyon ton civarında bir büyüme çok daha fazla olacaktır vaziyette olacaktır" diye konuştu. 5'te

5 MART 2021 CUMA **6 MART 2021 CUMARTESİ** **8 MART 2021 PAZARTESİ**

Resim 75: Pusula gazetesi 5,6,8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 75’de Pusula gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8 Mart 2021 ana kapak sayılarında görüldüğü üzere, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı örneklerde görülmektedir.

CATALHÖYÜK İZLEME KOMİSYONU

■ UNESCO Dünya Mirası listesinde bulunan Çatalhöyük Neolitik Kentinin, Konya ve ülke turizmüne kazandırılması ve hak ettiği ilgiyi görmesi için harekete geçildi. Çatalhöyük’ün hak ettiği noktaya kavuşturulması için Konya’da Çatalhöyük İzleme Kurulu oluşturuldu. Kurul, ocak ayında Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir Alpaslan’ın da katılımıyla 2. toplantısını yaptı ve toplantının ana gündemi Tanıtım ve Karşılama Merkezi oldu.

TANITIM VE KARŞILAMA MERKEZİ

■ Çatalhöyük Tanıtım ve Karşılama Merkezi Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılacak. Merkezin işletme haklarının belirlenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında protokol yapılacak. Çatalhöyük Tanıtım ve Karşılama Merkezi, tarihi höyüğün turizme kazandırılma noktasında en önemli adımlardan birisi olacak. **7’de**

9 MART 2021 SALI

BU GECE MİRAÇ KANDİLİ

■ Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed’in (SAV), Allah’ın daveti üzerine Cebrael’in (AS) rehberliğinde Mescid-i Haram’dan Mescid-i Aksa’ya, oradan semaya, yüce alemlere ve “İlahi Huzur” a yükseldiği gece olan Miraç Kandili, bugün idrak edilecek. **13’te**

NASREDDİN HOÇA’DAN ‘MAVİ’ ÇAĞRISI

■ Akşehir Belediyesi tarafından hazırlanan videoda, temsili Nasreddin Hoca, tüm illerin “mavi kategoriye” geçebilmesi için vatandaşlara maske, mesafe ve temizlik konusunda uyarılarda bulundu. **5’te**

10 MART 2021 ÇARŞAMBA

Resim 76: Pusula gazetesi 9,10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 76’da Pusula gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında örnekte görüldüğü üzere, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı görülmektedir.

Resim 75 ve 76’da Pusula gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında incelemeler sonucunda, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı tespit edilmiştir

Bu bağlamda Pusu gazetesinin incelenen beş günlük kapak sayılarında metin düzeni ve sütun yapısında sola dayalı bir metin blok seçimi yapıldığı görülmüş ve bu uygulamanın tasarımcı açısından metinleri bloklamada daha kolay ve metin düzenlemesinde zor olmayan bir uygulama olduğundan, günümüzde en çok tercih edilen bloklama uygulamasıdır, okur açısından da metinleri daha kolay okuyabilme anlayabilme avantajı sağlamaktadır.

3.1.3.4. Yeni Konya Gazetesi Değerlendirmesi:

Resim 77: Yeni Konya gazetesi 5,6,8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 77'de Yeni Konya gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8 Mart 2021 ana kapak sayılarında örneklerde görüldüğü üzere, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı görülmektedir.

Resim 78: Yeni Konya gazetesi 9,10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 78’de Yeni Konya gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında örneklerde görüldüğü üzere, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı görülmektedir.

Resim 77 ve 78’de Yeni Konya gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında incelemeler sonucunda, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı tespit edilmiştir

Bu bağlamda incelemeleri yapılan Yeni Konya gazetesinin beş günlük kapak sayılarında metin düzeni ve sütun yapısında sola dayalı bir metin blok seçimi yapıldığı görülmüş ve bu uygulamanın tasarımcı babında metinleri uygun bloklamada uygulaması zor olmayan bir uygulama olduğundan, günümüz gazetelerinde en çok uygulanan bloklama sistemi ve okuyucular açısından metinleri daha akıcı, kolay okuyabilme, haberi anlayabilme kolaylığı sağlamaktadır.

3.1.3.5. Konya Postası Gazetesi Değerlendirmesi:

Resim 79: Konya Postası gazetesi 5,6,8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 79’da Yeni Konya gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8 Mart 2021 ana kapak sayılarında örneklerde görüldüğü üzere, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı görülmektedir.

Resim 80: Konya Postası Gazetesi 9,10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 80'de Konya Postası metin düzeni değerlendirmesinde 9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında örnekte görüldüğü üzere, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı görülmektedir.

Resim 79 ve 80'de Konya Postası gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında incelemeler sonucunda, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı tespit edilmiştir.

Bu bağlamda Pusu gazetesinin incelenen beş günlük kapak sayılarında metin düzeni ve sütun yapısında sola dayalı bir metin blok uygulaması yapıldığı görülmüş ve bu uygulamanın tasarımcı açısından metinleri bloklamada kolaylık sağladığı ve metin düzenlemelerinde hata yapma payının olmadığı yada minimum seviyede olduğu bir uygulama şekli olduğundan, günümüzde gazetelerde en çok uygulanan ve tercih edilen bloklama uygulamasıdır ve okur açısından da metinleri daha kolay okuyabilme anlayabilme akıcılık bakımından avantaj sunmaktadır.

3.1.3.6. Yeni Haber Gazetesi Değerlendirmesi:

Resim 81: Yeni Haber gazetesi 5,6,8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 81'de Yeni Haber metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8 Mart 2021 ana kapak sayılarında metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı görülmektedir.

Resim 82: Yeni Haber gazetesi 5,6,8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 82’de Konya Postası metin düzeni değerlendirmesinde 9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında örnekte görüldüğü üzere, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı görülmektedir.

Resim 81 ve 82’de Yeni Haber gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında incelemeler sonucunda, metinlere soldan bloklama şeklinin uygulandığı tespit edilmiştir.

Bu bağlamda incelemeleri yapılan Yeni Haber gazetesinin beş günlük kapak sayıları metin düzeni sütun yapısı bakımından incelenmiş, sütun yapılarında sola dayalı blok uygulamasının olduğu tespitinde bulunulmuş ve bu uygulamanın tasarımcı açısından metinleri daha kolay bloklayabilme olanağı sağlamakla birlikte, günümüz gazetelerinde en çok rastlanan uygulama şeklidir ve okurlar açısından metinleri daha kolay okuyabilme avantajı sunmaktadır.

3.1.3.7. Konya Yenigün Gazetesi Değerlendirmesi:

Çumra iş dünyasının önemli isimlerinden biri olan Merkez Çumra Otomotiv Sahibi Selami Erol, üretimin önemine işaret etti. İnsanın hedefinin olması gerektiğini belirten Erol, gençlere çağında bulurarak, "Hedefi olmayan insanın hiçbir şey üretemez" dedi.

Tüketicinin beklentilerini doğru okuyarak yatırımını ve üretimini planlayan Golda Gıda, Dubai’de gerçekleştirilen ve dünyanın en büyük gıda fuarı organizasyonlarından biri olan Gulfood’da boy gösterdi. ■ HABERİ SAYFA 6’DA

Çıbal enfeksiyonlar ve her türlü virüs kaynaklı hastalıkların önlenmesinde bağımsızlık sisteminin güçlü olması büyük önem taşıyor. Uzmanlar, hastalıklara karşı direnç göstermek için bağımsızlığın gücünü tutulması gerektiğini vurguluyor. ■ HABERİ SAYFA 2’DE

5 MART 2021 CUMA

KONYA Yenigün

4 500 TL 4 500 TL

Hüyük ilçesinde yaşayan çiftçinin, devlet desteği ile kurduğu serasında yetiştirdiği, aroma değeri yüksek ve kasa ömrü uzun çilekler, yurt içinden ve dışından rağbet görüyor. Dubai, Katar ve Maldivler’e kadar çilek gönderiliyor. ■ HABERİ SAYFA 5’TE

6 MART 2021 CUMARTESİ

Konya’da uzun yıllar Havzan Nuranıye Kur’an Kursu’nda hafız yetiştiren ilim irfan aşığı Hafız Mehmet Küçükşen Hoca 82 yaşında vefat etti. Merhum Küçükşen, Mürşitpınar Camii’nden Musalla Mezarlığı’na defnedildi. ■ HABERİ SAYFA 10’DA

Üniversitesi arasında KOS’a bir Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu kurulması konusunda protokol imzalandı. Okulda eğitim gören öğrencilerin iş bulması, sanayiye ve üretime kazandırılması için çeşitli başlıklarda işbirlikleri yapılacak. ■ HABERİ SAYFA 7’DE

8 MART 2021 PAZARTESİ

Resim 83: Konya Yenigün gazetesi 5,6,8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 83'te Konya Yenigün gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5 Mart 2021 ana kapak sayısında görüldüğü üzere ortadan blok, her iki yana dayalı ve soldan bloklanmış olduğu görülmektedir. Gazetenin 6,8 Mart 2021 tarihli ana kapak sayılarında metinlerde biloklama şeklinin ortadan ve soldan bloklanmış olduğu tespit edilmiştir.

2023 HEDEFİNE UYGUN PROJELER GELİŞTİRİYORUZ

Kısa bir süre önce gerçekleştirilen 7. Olağan İl Kongresi'nin ardından güven tazeleyen AK Parti Konya İl Başkanı Hasan Angı, kongre sonrasında ilk özel açıklamalarını Yenigün'e yaptı. Yeni dönemde Konya'nın güncellenen ihtiyaçlarına yönelik de çalışacaklarını ifade eden Hasan Angı, Bu şehrin hafızasına uygun bir yürütme kurulu belirleyerek 2023 hedeflerine uygun projeler geliştireceklerini söyledi.

Karatay Belediyesi, Köprübaşı Mahallesi'nde belediyeye ait halı sahanın yerine yapılacak projeyi belirlemek amacıyla anket çalışması yaptı. Başka Hasan Kılca bugüne kadar hayata geçirdikleri tüm projelerin vatandaşın faydasına olmasına büyük özen gösterdiklerini söyledi. ■ HABERİ SAYFA 11'DE

9 MART 2021 SALI

Anadolu Gençlik Demeği (AGD) - Milli Gençlik Vakfı (MGV), Çanakkale Zaferi'nin 106. yıl dönümünde aziz şehitlerimizi, "250.000 Şehide 250.000 Hatim" kampanyası ve silesiyle hatimlerle ve dualarla yad ediyor. ■ HABERİ SAYFA 5'TE

Büyükşehir Belediyesi, şehir genelinde tarımın ve hayvancılığın geliştirilerek, çiftçi ve öğrencilerin eğitilmesi amacıyla Selçuk Üniversitesi ile imzaladığı protokol kapsamında Ziraat Fakültesi'ne 25 adet büyükbaş hayvan desteğinde bulundu. ■ HABERİ SAYFA 17'DE

10 MART 2021 ÇARŞAMBA

Resim 84: Konya Yenigün gazetesi 9,10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 84'te Konya Yenigün gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 9,10 Mart 2021 ana kapak sayısında örnekte görüldüğü üzere ortadan ve soldan bloklanmış olduğu görülmektedir.

Resim 83 ve 84'te Konya Yenigün Gazetesi 5,6,8,9,10 Mart 2021 metin düzeni değerlendirmesinde 5 Mart 2021 ana kapak sayısında görüldüğü üzere ortadan blok, her iki yana dayalı ve soldan bloklanmış olduğu görülmektedir. Gazetenin 9,10 Mart 2021 tarihli ana kapak sayılarında metinlerde bloklama şeklinin ortadan ve soldan bloklanmış olduğu tespit edilmiştir.

Bu bağlamda Konya Yenigün gazetesinin incelenen beş günlük kapak sayılarında haber metinlerini soldan ortadan ve her iki yana yaslı bloklama şekli

yönünden karmaşık bir metin blok uygulaması kullanıldığı görülmüş ve bu şekilde bir metin bloklama seçimi sayfa yüzeyinde karmaşaya sebep olabileceği gibi okurlara rahatsızlık verip okurun gazeteden uzaklaşmasına neden olabilir.

3.1.3.8. Hakimiyet Gazetesi Değerlendirmesi:

KOSKİDEN PEŞİN HİZMETE TAKSİTLİ ÖDEME

Konya Büyükşehir Belediyesi KOSKİ Genel Müdürlüğü gölcük yaylasındaki vatandaşların içme suyu talebine olumlu yanıt verirken hizmet karşılığı alınacak abone ücretini 5 taksitle ödeme imkanı sundu. Öte yandan ödemelere ilişkin bir makbuz verilmediğine yönelik iddiaları da yalanladı. 2'de

İDARECİLERDEN KIRMIZI DENETİMİ

1 Mart tarihinde geçilen yeni normaller kapsamında Konya maalesef yeni normalden yararlanamadı. Son açıklanan koronavirüs haritasında, Konya yüksek riskli bölge olarak haritada kırmızı renkte yerini aldı. Bu durum şaşkınlıkla karşılandı da, vaka sayısı Konya'nın ne kadar kötü durumda olduğunu açıkça ortaya koydu. Kırmızı rengi kabullenemeyen Konya idarecileri "Bize mavi yakışır" sloganı ile adeta bir seferberlik başlatıp halkın kurallara uyması noktasında caddelere sokak sokak gezip halkla bir araya gelip telkinlerde bulunuyor. Başta Vali Vahdettin Özkan olmak üzere İl Emniyet Müdürü Mustafa Aydın ve Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay dün aynı noktalarda fakat aynı konu için halk arasında idi.

BAKAN KOCA TWİTTER HESABINDAN DUYURDU

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, "çok yüksek risk" grubunda yer alan Konya, Trabzon, Sakarya, Edirne ve Adıyaman'ın il sağlık müdürleri ve valileriyle toplantı yaptıklarını bildirdi. Koca, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, "Konya, Trabzon, Sakarya, Edirne, Adıyaman il sağlık müdürlerimiz ve valilerimizle çevrimici toplantı yaptık. Çok yüksek risk grubunda olan bu illerimizde yerinde alınabilecek önlemleri ve bu ilimizin düşük risk grubuna girtilmesi için yapılması gerekenleri istişare ettik." bilgisini verdi.

CAZİBE MERKEZİ OLACAK

Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından Meram Çamlıbel bölgesinde çevre düzenleme çalışması yapılıyor. Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Meram'ın kalbi konumundaki bölgede yürütülen projenin tamamlanmasıyla Meram'ın yeniden cazibe merkezi haline geleceğini söyledi. Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Konyalıların ve Konya dışından gelecek misafirlerin şehrin kalbi konumundaki Meram'da bulunan tarihi taş köprü ve Çamlıbel bölgesinde keyifli vakitler geçirebileceği bir ortamı sağlamak için önemli bir projeyi sürdürdüklerini söyledi.

14 MİLYON LİRALIK PROJE

Meram Çamlıbel bölgesinin çok daha güzel bir görünüme kavuşması için projeye büyük önem verdiklerini vurgulayan Başkan Altay, "Çamlıbel bölgesinde birinci etap düzenleme çalışmalarımız 28 bin metrekarelik alanda devam ediyor. Şu anda kazık imalatlarının 6 bin metresinin uygulanması tamamlandı. Toplam 13.500 metre fore kazık yapılacak. Böylece hem o bölgenin hem Tavusbaba Camii'nin zeminini de sağlamlaştıracağız. Ayrıca altyapı tesislerinin inşasına da başlandı. Burada yaklaşık 14 milyon liralık bir harcamayla Konya'ya gelen ziyaretçilere yakışır bir çalışma yapıyoruz." dedi. 2'de

5 MART 2021 CUMA **6 MART 2021 CUMARTESİ** **8 MART 2021 PAZARTESİ**

Resim 85: Hakimiyet gazetesi 5,6,8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 85'de Hakimiyet gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6 Mart 2021 ana kapak sayısında örnekte görüldüğü üzere her iki yana dayalı ve soldan bloklama şeklinin tercih edildiği görülmekle birlikte 8 Mart 2021 kapak sayısında metinlerin sola bloklandığı tespit edilmiştir.

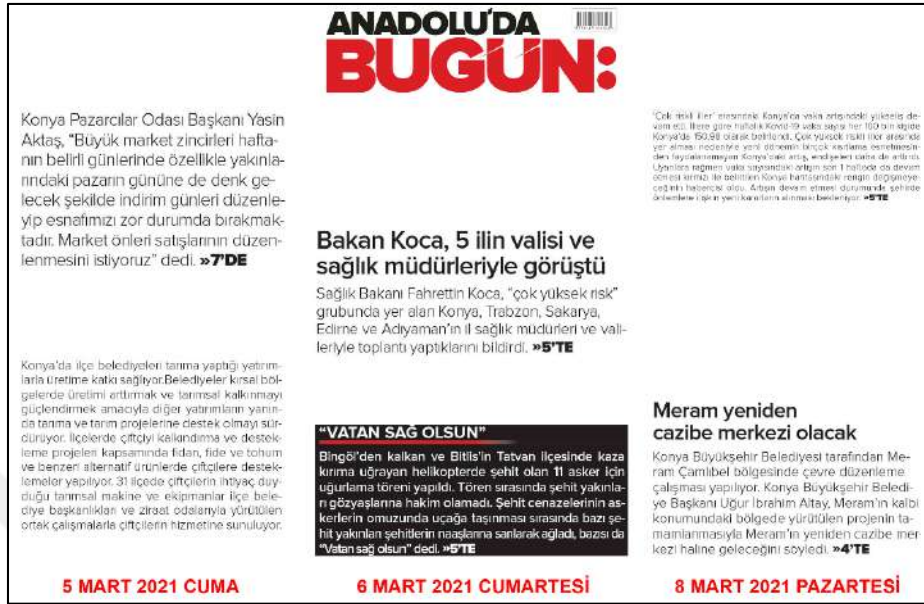
Resim 86: Hakimiyyet gazetesi 9,10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 86'da Hakimiyyet gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 9 Mart 2021 ana kapak sayısında örnekte görüldüğü üzere metinlere soldan bloklama şekli uygulanırken; 10 Mart 2021 kapak sayısında her iki yana dayalı ve soldan bloklama şeklinin tercih edildiği görülmektedir.

Resim 85 ve 86'da Konya Yenigün gazetesi 5,6,8,9,10 Mart 2021 metin düzeni değerlendirmesinde 5-6 Mart 2021 ana kapak sayılarında görüldüğü üzere her iki yana dayalı ve soldan bloklama şeklinin tercih edildiği görülmekle birlikte 8,9 Mart 2021 kapak sayılarında metinlerin sola bloklandığı tespit edilmiştir. Ayrıca 10 Mart 2021 kapak sayısında metinler her iki yana yaslı ve soldan bloklama olduğu görülmüştür.

Değerlendirmeleri yapılan Konya Yenigün gazetesi beş günlük kapak tasarımında haber metinlerine soldan ve her iki yana yaslı blok seçimi yapılmış. Bloklanmış haber metinlerinde sıkıntıya sebep olacak herhangi bir metin blok hatasına rastlanmamıştır ve ağırlıklı olarak soldan blok kullanımı uygulandığı ve günlere göre metin blok seçiminin değiştiğini söyleyebiliriz.

3.1.3.9. Anadolu'da Bugün Gazetesi Değerlendirmesi:

Resim 87: Anadolu'da Bugün gazetesi 5,6,8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 87'de Anadolu'da Bugün gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8 Mart 2021 ana kapak sayılarında örnekte görüldüğü üzere her iki yana dayalı ve soldan bloklama şeklinin tercih edildiği görülmüştür.

Resim 88: Anadolu'da Bugün gazetesi 9,10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 88'de Anadolu'da Bugün gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında örnekte görüldüğü üzere metinlere her iki yana dayalı ve soldan bloklama şeklinin tercih edilmiştir.

Resim 87 ve 88'de Anadolu'da Bugün gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında incelemeler sonucunda tespit edildiği üzere her iki yana dayalı ve soldan bloklama şeklinin tercih edildiği görülmüştür.

İncelemeleri yapılan Anadolu'da Bugün gazetesi beş günlük kapak tasarımında haber metinlerine soldan ve her iki yana yaslı blok seçimi uygulanmış. Bloklanmış haber metinlerinde tipografik bir yanlış kullanıma rastlanmamıştır ve beş günlük kapak tasarımlarında aynı kapakta metin bloklamada soldan ve her iki yana yaslı bloklama tercihi yapılmıştır.

3.1.3.10. BBN Haber Gazetesi Değerlendirmesi:

BBN HABER

4 PERSONEL YARALI

Milli Savunma Bakanlığı, Bingöl'den kalkan askeri helikopterin kaza kırına uğraması sonucu 9 personelin şehit olduğunu, 4 personelin yaralandığını bildirdi. Bakanlıktan yapılan açıklamada, "Bingöl'den Tatvan'a gitmek üzere saat 13.55'te kalkış yapan Kara Kuvvetleri Komutanlığına ait Cougar tipi bir helikopter ile saat 14.25'te irtibat kesilmiştir." bilgisi verildi.

Devrimin bir parçası mı, anti demokratik infaz kurulu mu?

İSTİKLAL MAHKEMELERİ

İstiklâl Savaşı'nın olağanüstü koşullarında milletvekillerinden kurulu mahkemelere olağanüstü yetkiler verilmesi sonucu kurulan devrim mahkemeleri Cumhuriyet'in ilk çeyreğine damga vurdu. 12'de

Seçuk, "Elbette, zaten şehir bazı yerinden yönetim yaklaşımı bu gayeyi güdüyor. Şehirlerimizin kırmızıdan maviye doğru seyrederken alacakları mesafeye göre de okulların durumunda değişiklik olacak. Bu aslında bir yarışma da iyiye doğru, sağlığa doğru bir yarışma, koşturma da bu aslında. O anlamda da valilerimizin gözetiminde bu konular gayet rahat bir şekilde ele alınıyor ve yürütülüyor." dedi.

Dünya Kadınlar Günü; ABD'deki tekstil fabrikasında çalışan işçilerin çalışma koşullarının iyileştirilmesini istemeleri nedeniyle başlatılan grevin sonucunda 120 kadın işçinin yanarak hayatını kaybetmesi olayın tüm dünyada yankı bulmasını sağladı. 11'de

İLLER BANKASI DESTEĞİ

47. Mühimmat Bölük Komutanlığı; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın da desteğiyle belirlenen alana taşınacak. Bunun için İller Bankası'ndan 150 milyon TL'lik kredi kullanılacak. Büyükşehir Belediye Meclisi konuyla ilgili işlemler Genel Sekreter Yardımcısı H. Selim Büyükkarakurt'u görevlendirdi. Başkan Altay, seçim döneminde Konya'nın kuzeybatısında yer alan ve "Cephanelik" olarak bilinen 3 milyon 521 bin metrekare alanda yeni bir yerleşim yeri inşa edebileceklerini müjdelmişti.

5 MART 2021 CUMA

6 MART 2021 CUMARTESİ

8 MART 2021 PAZARTESİ

Resim 89: BBN Haber gazetesi 5-6-8 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 89’da BBN Haber gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5 Mart 2021 ana kapak sayısında örnekte görüldüğü üzere metinlere soldan bloklama şekli uygulanırken, 6,8 Mart 2021 kapak sayısında metinlere soldan bloklama ve ortadan bloklama şeklinin tercih edildiği görülmektedir.

BBN HABER

Öğrencilere LGS kitabı

Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, İl Milli Eğitim Müdürü Seyit Ali Büyük ile birlikte Karatay Şehit Sadık Ortaokulundaki öğrencilere LGS Çalışma Kitabı dağıtarak kademeli normalleşmeyle birlikte yeniden okullarına kavuşan 8’inci sınıf öğrencileriyle bir araya geldi. 9’da

Konya’da apartman görevlisi baba 32 yaşındaki İsmail K., 10 yaşındaki oğlu Hüseyin K.’yı boğarak öldürdü. Polisi arayan baba oğlunu öldürdüğünü anlattı. Olay yerine giden ekipler küçük çocuğun cansız bedenini bulurken İsmail K. gözaltına alındı. 4’te

9 MART 2021 SALI
10 MART 2021 ÇARŞAMBA

Resim 90: BBN Haber gazetesi 9-10 Mart 2021, Metin Düzeni ve Sütun Yapısı.

Resim 90’da BBN Haber gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 9 Mart 2021 ana kapak sayısında örnekte görüldüğü üzere metinlere soldan bloklama sistemi tercih edilmiş. 10 Mart 2021 ana kapak sayısında görüldüğü üzere metinlere ortadan bloklama uygulaması yapıldığı görülmektedir.

Resim 89 ve 90’da BBN Haber gazetesi metin düzeni değerlendirmesinde 5,9 Mart 2021 ana kapak sayılarında metinlere soldan bloklama şekli uygulanmış. 6,8 Mart 2021 kapak sayısında metinlere soldan bloklama ve ortadan bloklama şeklinin tercih edildiği görülmekle birlikte, 10 Mart 2021 ana kapak sayısında metinlere ortadan bloklama tercih edilmiştir.

BBN Haber Gazetesinin beş günlük kapak tasarımında haber metinlerine soldan ve ortadan blok seçimi tercih edilmiş olup, bloklanmış haber metinlerinde tipografik bir yanlış kullanımın olmadığı görülmüş. Beş günlük kapak tasarımlarının bazılarında aynı kapakta metin bloklamada soldan ve ortadan bloklama tercihi yapılmıştır olup ortadan metin bloklama yöntemi gazete sayfa tasarımlarında genelde tercih edilen bir durum olmadığını söyleye biliriz.

3.1.4. Boşluk (Espas) Düzenlemesi:

Tipografik tasarımlarda uygulamalarında, tasarımın hatasız uygulanması için boşluk düzenlemelerine önemli bir görev düşmektedir. Bilinçli bir şekilde kurgulanmış tasarımlarda yerinde espas uygulandığı açık bir şekilde fark edilebilir. Bu doğrultuda tasarlanmış tipografik çalışmaların neticesinde, tasarım okur tarafından kısa sürede fark edilebilmektedir. Bu boşluk biçimleri de kendi içlerinde dört şekilde incelenir. "Bunlar; espas yani iki harf arasındaki boşluk, kelime arası boşluk, satır arası boşluk ve sütun arası boşluktur" (Taner, 2018: 32). Fazla açıklık ve darlık değerine sahip bir haber metninin okunurluğu kuşkusuz güçleşecektir. Gazetelerde sıklıkla rastlanılan bu tipografi hatası okura ciddi manada rahatsızlık vermektedir ve okuru metinden uzaklaştırmaktadır.

Sayfada etkileyici bir okunurluk oluşturulabilmesi için harf, sözcük ve satır arasındaki mesafelerin ölçülü bir şekilde düzenlenmiş olması gerekmektedir. Harf, sözcük ve satır arası boşluk ayarlaması aralarındaki mesafeyi açarak ya da daraltarak gerçekleştirilir. Gazete sayfa tasarımlarında yoğunlukla harflerin, sözcüklerin ve satır arasındaki boşlukların daraltılması yoluna gidilir (İşleyen Şimşek, 2014: 162).

3.1.4.1. Merhaba Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı:

Resim 91: Merhaba gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.

Merhaba gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayıları boşluk (espas) düzenlemeleri incelenmiş ve inceleme sonucunda metinlerin genelde soldan ve ortadan bloklanmasından dolayı espas hatalarının olmadığı tespit edilmiştir. Resim 90'da görüldüğü üzere 5 Mart 2021 ana kapak sayısı sadece örnek olarak konulmuştur diğer 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında da espas kullanım hatası olmadığından sebep örnekleri konulmamıştır.

3.1.4.2. Yeni Meram Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı:

Resim 92: Yeni Meram gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.

Yeni meram gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarını inceleme sonucunda metinlere iki yana dayalı bloklama uygulaması yapıldığı tespitine varılmıştır. 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarının boşluk (espas) metin düzenleme hataları araştırılmış ve sonuç olarak kelimelerin blok sonlarına kesme işaretleri uygun konulmasından dolayı espas yanlış kullanım hatalarının olmadığı tespit edilmiştir. Resim 92'de 5 Mart 2021 ana kapak sayısı örnek olarak konulmuştur incelenen diğer 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarındaki metinlerde espas kullanım hatalarının olmadığı görülmüş bundan dolayı 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayıları örnek olarak konulmamıştır.

3.1.4.3. Pusula Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı:

■ MEVKA desteği ile savunma sanayine yönelik SANLAB, 6 DOF hareketli platform gibi yüksek teknoloji üretimi için bir proje geliştirdi. Ana faaliyet alanını gerçek zamanlı robotik, test platformları, yüksek sadakatli simülasyonların oluşturduğu SANLAB, aynı zamanda bunların alt sistemlerini ve teknolojilerini de geliştiriyor. SANLAB Kurucu Ortağı ve CEO'su Evren Emre, MEVKA'nın projeyi onayladığını ve 2020 yılında Konya'da gerçek zamanlı robotik uygulamaları geliştirmek üzere yatırımlara başladıklarını kaydetti.

KONYA'NIN BİLGİSİNİ ENTEGRE EDECEĞİZ

■ Konya'nın imalat bilgisini ve kalitesini yeni robotik sistemlerine entegre edeceklerini belirterek, "Yeni yılda hedeflerimiz başında ihracatımızı gerçek zamanlı robotik uygulamamızın sayısını artırarak üretime devam etmek geliyor" dedi. 2020'de çalışan sayısını ve iş hacmini artırdıklarını anlatan Emre, "Pazar payımızı belirli segmentlerde yüzde 70 büyüttük ve Ar-Ge'ye toplam 7 milyon TL'yi aşan bir yatırım yaptık" diye konuştu. **6'da**

Resim 93: Pusula gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.

Pusula gazetesi 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayıları boşluk (espas) düzenlemeleri incelenmiş ve inceleme sonucunda metinlerin soldan bloklama olmasından dolayı espas hatalarının olmadığı tespit edilmiştir. Resim 93'te 5 Mart 2021 ana kapak sayısı örnek olarak konulmuştur diğer 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında da espas kullanım hatası olmadığından sebep örnekleri konulmamıştır.

3.1.4.4. Yeni Konya Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı:

Resim 94: Yeni Konya gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.

Yeni Konya gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayıları boşluk (espas) düzenlemeleri incelenmiş ve inceleme sonucunda metinlerin soldan bloklanmasından dolayı espas hatalarının olmadığı tespit edilmiştir. Resim 94'te görüldüğü üzere 5 Mart 2021 örnek olarak konulmuştur diğer 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında da espas kullanım hatası olmadığından dolayı örnekleri konulmamıştır.

3.1.4.5. Konya Postası Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı:

Resim 95: Konya Postası gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.

Konya Postası gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayıları boşluk (espas) düzenlemeleri incelenmiş ve inceleme sonucunda metinlere soldan bloklama tercih edilmesinden dolayı espas hatalarının olmadığı tespit edilmiştir. Resim 95'te görüldüğü üzere 5 Mart 2021 örnek olarak konulmuştur diğer 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında da espas kullanım hatası olmadığından dolayı örnekleri konulmamıştır.

3.1.4.6. Yeni Haber Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı:

Resim 96: Yeni Haber gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.

Yeni Haber gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayıları boşluk (espas) düzenlemeleri incelenmiş ve inceleme sonucunda metinlere soldan blok sistemi uygulanmasından dolayı espas hatalarının olmadığı tespit edilmiştir. Resim 96'da görüldüğü üzere 5 Mart 2021 ana kapak sayısı örnek olarak konulmuştur diğer 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında da espas kullanım hatası olmadığından dolayı örnekleri konulmamıştır.

3.1.4.7. Konya Yenigün Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı:

Resim 97: Konya Yenigün gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.

Yeni Haber gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayıları boşluk (espas) düzenlemeleri incelenmiş ve inceleme sonucunda metinlerin soldan, ortadan ve her iki yana yaslı bloklanmış olduğu görülmüştür. Bu inceleme sonucunda soldan, ortadan ve her iki yana yaslı metinleri bloklama düzeninde herhangi bir espas boşluk hatasına rastlanmamıştır.

Özellikle metinleri her iki yana yaslı bloklama düzeninde espas boşluk kullanım hatası olmaması için metin blok sonlarına kesme işaretleri konulduğu görülmüştür. Dolayısıyla espas hatalarının olmadığı tespit edilmiştir. Resim 97’de görüldüğü üzere 5 Mart 2021 ana kapak sayısı örnek olarak konulmuştur diğer 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında espas yanlış kullanım hatalarının olmadığından dolayı örnekleri konulmamıştır.

3.1.4.8. Hakimiyet Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı:

Resim 98: Hakimiyet gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.

Hakimiyet gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayıları boşluk (espas) düzenlemeleri incelenmiş ve inceleme sonucunda metinlerin soldan ve her iki yana yaslı bloklama olduğu tespit edilmiş, bu inceleme sonucunda soldan ve her iki yana yaslı metinleri bloklama düzeninde herhangi bir espas boşluk hatasına rastlanmamıştır.

İncelenen Hakimiyet gazetesinin beş ana kapak sayılarında, metinleri her iki yana yaslı bloklama düzeninde espas boşluk kullanım hatası olmaması için metin blok sonlarına kesme işaretleri konularak cümleler arası, kelimeler arası dikkat dağıtan fazla boşluklar (espas) hatalarının önüne geçildiği görülmüştür. Dolayısıyla espas hatalarının olmadığı tespit edilmiştir. Resim 98'de görüldüğü üzere 5 Mart 2021 ana kapak sayısı örnek olarak konulmuştur diğer 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında espas yanlış kullanım hatalarının olmadığından sebep örnekleri konulmamıştır.

3.1.4.9. Anadolu'da Bugün Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı:

Resim 99: Anadolu'da Bugün gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.

Anadolu'da Bugün gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarındaki metinlerin boşluk (espas) düzenlemeleri incelenmiş ve inceleme sonucunda metinlerin soldan ve her iki yana yaslı bloklama yönteminin kullanıldığı görülmüştür. Bu inceleme sonucunda soldan ve her iki yana yaslı metinleri bloklama düzeninde herhangi bir espas boşluk hatasına rastlanmamıştır.

Özellikle metinleri her iki yana yaslı bloklama düzeninde espas boşluk kullanım hatası olmaması için metin blok sonlarına kesme işaretleri konularak cümleler arası, kelimeler arası dikkat dağıtan fazla boşluklar (espas) hatalarının önüne geçildiği görülmüştür. Dolayısıyla espas hatalarının olmadığı tespit edilmiştir.

Resim 99'da görüldüğü üzere 5 Mart 2021 ana kapak sayısı örnek olarak konulmuştur diğer 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında espas yanlış kullanım hatalarının olmadığından dolayı örnekleri koyulmamıştır.

3.1.4.10. BBN Haber Gazetesi Boşluk Yapısı ve Kullanımı:

Resim 100: BBN Haber gazetesi 5 Mart 2021, Boşluk Yapısı ve Kullanımı.

BBN Haber gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayıları boşluk (espas) düzenlemeleri incelenmiş ve inceleme sonucunda metinlerin soldan ve ortadan blok yöntemi tercih edildiği görülmüş olup, bu inceleme sonucunda soldan ve ortadan metinleri bloklama düzeninde herhangi bir espas boşluk hatasına rastlanmamıştır.

İncelenen BBN Haber gazetesinin 5,6,8,9,10 Mart ana kap sayılarında, 5 Mart 2021 ana kapak metin blok düzenlemesi soldan yapılırken, 6,8,9 Mart 2021 kapak sayılarında metin bloklama uygulaması soldan ve ortadan yapılmıştır ve 10 Mart 2021 kapak sayısının da metin bloklama uygulaması ortadan yapıldığından sebep espas boşluk kullanım hatası tespit edilememiştir. Dolayısıyla espas hatalarının olmadığı görülmüştür. Resim 100’de görüldüğü üzere 5 Mart 2021 ana kapak sayısı örnek olarak konulmuştur diğer 6,8,9,10 Mart 2021 ana kapak sayılarında espas yanlış kullanım hatalarının olmadığından sebep örnekleri konulmamıştır.

Bu bağlamda espas yanlış kılınım hataları incelenen on gazetenin 5,6,8,9,10 Mart 2021 kapak tasarımlarının bazılarında en çok hatalara sebep olan her iki yana yaslı metin blok sistemi uygulandığı görülmüş. Fakat tasarım aşamasında satırlar arası, kelimeler arası cümleler arası ve kelimeler arası rahatsız edici gereğinden fazla beyaz alanların oluşmadığını ve hataların ve göze rahatsızlık verecek durumların ortaya çıkmadığı, herhangi bir espas fazla boşluk kullanım hatlarının olmadığı görülmüş ve bu durumun tasarımcı açısından iyi bir netice ve okurlar açısından olumlu bir yaklaşım sergilemektedir.

3.1.5. Dul ve Yetim Sözcük Hatası:

Bir diğer sorun ise metinleri her iki taraftan bloklamalarda, satır sonlarında boşlukta kalan sözcük hatasıdır. Bunlardan birincisi "dul", ikincisi ise "yetim" sözcük kullanımı olmaktadır. Dul sözcük, bir satırdaki harfin yalnız başına cümleden koparılmasından oluşan tipografi hatasıdır. Sayfada metni okurken okumayı bölmeyecek şekilde düzenlenmesi gereklidir. Genelde, iki yana bloklanan metinlerde bu tür yanlışlar çok ciddi yanlış anlamalara sebebiyet vermektedir (Akdağ, 2009: 28-40).

Genelde yerel basılı yayınlarda sık rastladığımız bu yanlışlar hem görsel açıdan hem de okunurluk serbestliği açısından sakınca oluşturmaktadır.

Metin bloklarında kesme işareti uygulaması yapılsın veya yapılmıyın, satır sonlarındaki sözcük için karakter miktarı minimum yedi olmalıdır. Yediden az olan sözcükler yetim ve dul sözcükler adıyla adlandırılan bir yanlış tipografi kullanım hatasına sebebiyet vermektedir. Bu sıkıntıyı aşmak için yedi karakterin altında olan sözcük bir önceki satır ile bütünleştirilerek, şayet kesme işareti konulmuşsa sözcüğün ayrılan kısımlarını birleştirerek altta ya da üstte kullanmak gerek (Somuncu, 2014: 28-29).

METAL Sanatçı

Metal Sanatçı Bulutunaygücü

KELEMEKULE

Merhaba 51. Yıl

ZADEVİTAL

KİRACI SEVİNDİ EV SAHİBİ ÜZÜLDÜ

İLETİŞİM KONUSUNDA SINIFTA KALDILAR

YAPTIĞI RESİMLERLE ÇOCUKLARINI OKUTTU

EV ZİYARETLERİNİ ÖTELEMİZ LAZIM

2021 YILI ÇOK DAHA GÜZEL GECEK

34 GAZETECİYE SERTİFİKA VERİLDİ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ HAVVA Ç. ÖLÜ BULUNDU

BOZDAĞ'DA MUTLUSYONLU VİRÜS KARANTİNASI

DORUK TADIR UNLU BAĞIMLILIK

ATM SAVUNULMASI HAKKINDA TERCİH

İNİ VAKİTİNE SEKLİNDE HİZMET VERİYOR

www.merhaba.com.tr

Merhaba Saha Dergisi ve Ekleri Okuma Servisi

0332 390 0 444

YASANTISIYLA İNSANLARA ÖRNEK OLDU

KELEMEKULE

Merhaba 51. Yıl

ZADEVİTAL

ACIMIZ BÜYÜK

SEHİT OSMAN PAŞA'NIN ARINDIRILMASI

HÜYÜK'TE YETİŞİYOR MALDİVLER'E GİDİYOR

SESSİZ KALMAYIN ALLAHTAN KORKUN

JANDARMA EKİPLERİ KISKIVRAK YAKALADI

VATANDAŞI "TEZLİLİ OLUN" ÇAĞIRDI

ATM SAVUNULMASI HAKKINDA TERCİH

İNİ VAKİTİNE SEKLİNDE HİZMET VERİYOR

www.merhaba.com.tr

Merhaba Saha Dergisi ve Ekleri Okuma Servisi

0332 390 0 444

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİ HAVVA Ç. ÖLÜ BULUNDU

Konya'da üniversite öğrencisi Havva Ç. (22), geçen pazar günü erkek arkadaşı Yusuf B.'nin (22) evinin

du.

05. MART 2021

JANDARMA EKİPLERİ KISKIVRAK YAKALADI

Ereğli İlçesinde, gündüz almak için pazarlık yaptıkları 3 keçyli sabaha karşı çalan İsmail Ç. ve dini nikahla birlikte yaşadığı Özlem G., 13 yaşındaki oğullarıyla jandarma ekiplerince yaka-

landı.

06. MART 2021

Resim 101: Merhaba gazetesi 5,6 Mart 2021, Dul ve Yetim Sözcük Hatası.

Resim 102: Yeni Meram gazetesi 6 Mart 2021, Dul ve Yetim Sözcük Hatası.

Resim 103: Konya Yenigün gazetesi 6 Mart 2021, Dul ve Yetim Sözcük Hatası.

Resim 104: Anadolu'da Bugün gazetesi 5,6,10 Mart 2021, Dul ve Yetim Sözcük Hatası.

İster dijital yayın ister basılı yayınlar olsun, bloklama yapılan haber metinlerinin sonlarında, farkında olarak ya da olmayarak yapılan tipografik dul ve yetim sözcük hataları, (yalnız başına kalan kelimeler) okunan ve okura aktarılmak istenen haberi anlayabilme bakımından okuyucu zihninde sıkıntı oluşturabilmektedir.

Resim 101,102,103,104'te örneklerle gösterildiği üzere, bu çalışmada incelemeleri yapılan (Merhaba, Yeni Meram, Pusula, Yeni Konya, Konya Postası, Yeni Haber, Konya Yenigün, Hakimiyet, Anadolu'da Bugün ve BBN Haber) on gazetenin Merhaba 5,6 Mart, Yeni Meram 6 Mart, Konya Yenigün ve 5,6,10 Mart 2021 Anadolu'da Bugün gazetelerinin ana kapak sayılarında dul ve yetim sözcük tipografik hatalarının olduğu incelemeler sonucunda tespit edilmiştir. Hatalı uygulanan dul ve yetim sözcük hatalarının özellikle sola dayalı bloklanmış haber metinlerinde rastlandığı gözlemlenmiştir. Örnekleri konulmayan altı gazetenin ana kapak sayılarında dul ve yetim sözcük tipografik hatalarına rastlanmamıştır.

Tasarımcıların sütunlardaki metinleri düzenlerken dikkatlerinden kaçan dul ve yetim sözcük tipografi hatası görsel açıdan metinlerde satır bitimlerinde metinden kopuk bir şekilde durmaktadır bu durum ise tasarımcının gözünden kaçabilmektedir. Sağlam bir tasarımda bu hatalar fark edilip düzeltildiği için metin sonlarında böyle hatalara rastlanmamaktadır. Böylece okuyucularında okudukları haberleri yanlış anlama olanaklarını ortadan kaldırmış olunacaktır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

17. ve 18. yüzyıllara dayanan günlük gazetelerin kullanımı; teknolojinin ve grafiksel sunumların gelişimiyle günümüze kadar gelmiştir. Günümüzde sosyal, ekonomik, siyasi ve kültürel açıdan dünyada olup biteni yazılı haberlerle topluma sunan ve iletişim aracı olan gazete, toplumlar arası iletişimi sağladığı gibi eğitsel yönüyle de önemli bir haber alma aracı olmuştur. Gazeteler, gerek okura okuma kolaylığı sağlaması açısından gerekse göze hitap edebilmesi adına tasarım yönünden de gelişim göstererek önemini daha çok vurgulamaktadır.

Gazete için önem arz eden sayfa tasarımı genel itibariyle; gazetede tasarım öğelerinin okurlar tarafından kısa sürede algılanabilmesini sağlayarak belirli düzen ve kurallar çerçevesi içerisinde gerçekleştirilen bir düzendir. Bu şekilde gazete tasarımındaki metinlerin, görsellerin önem sıralarına göre yerleşimlerini, içerik ve önemlerini ön plana çıkaran sayfa tasarımı, düşüncelerin tasarım yoluyla hiyerarşik bir düzen içerisinde, düzenli bir şekilde okuyucuya iletilmesini sağlar. Bahsedilen kapsamda sayfanın düzenli olarak tasarlanıp okuyucuya ulaşması, okuyucunun haberleri en kısa sürede algılama imkanını daha elverişli hale getirmektedir.

Sayfa tasarımı kapsamında en önemli ilkelerden biride; okuyucuya sözel mesajları en basit şekilde iletmek üzere tasarlanmış harfler, rakamlar ve noktalama işaretlerinden oluşan tüm yazıların çeşit ve büyüklüklerinin seçimi, bu yazılarla oluşturulmak istenen metinlerdeki satır uzunluklarının belirlenmesi ve satır, kelime ve harf aralarındaki boşlukların düzenlenmesi tekniği ve sanatı olan tipografi ve bu bağlamda oluşan tipografik prensiplerdir. Gazete sayfa tasarımının ögesini oluşturan tipografik prensipler sayfa tasarımında uygun tipografi seçimi, başlık ve gövde metinlerinde uygunluk, uygun sütun bloklama, espas düzenleme, dul ve yetim sözcük dizimi gibi kriterlerden oluşmaktadır.

Yapılan bu çalışmada tipografik prensipler göz önünde bulundurularak, Konya'da faaliyet gösteren 10 adet basılı yayın organı incelenmiştir. İncelenen Merhaba, Yeni Meram, Pusula, Yeni Konya, Konya Postası, Yeni Haber, Konya Yenigün, Hakimiyet, Anadolu'da Bugün ve BBN Haber gazetelerinde bahsedilen

prensipere göre bulunan kriterler göz önünde bulundurularak, analiz edilmiş ve yorumlanmıştır. Yerel gazetelerin yapılan incelemeleri sonucunda, sayfa tasarımında uygun tipografi seçimi kapsamında, gövde metinlerinde kolay okunmayı ve akıcılığı sağlayan ağırlıklı olarak tırnaklı harf kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda tasarımcıların gazete sayfa tasarımlarında çoğunlukla tırnaklı harf karakterlerini tercih etmeleri önemli görülmüştür. Çünkü tırnaklı harfler aile gibidirler. Birbirlerine sınımsız bağlı konumdadır tırnakları sayesinde birbirlerine bağlanmışçasına bir bütünlük içerisinde görünürler ve okuta bilirlilik, okuna bilirlilik, çabuk algılanabilirlik seviyesini yükseltmelerinden dolayı, okur üzerinde olumlu açıdan önemli etki yaratırlar hem de gazetenin kimliğinin var olması açısından önemlidir. Bu nedenle tasarımcıların tasarımlarını yaparlarken sadece kendi düşünceleriyle tasarımlarını gerçekleştirmeyip toplumda kabul görmüş ya da görmemiş olguları da hesaba katıp kendi düşünceleriyle ve tasarım becerileriyle harmanlayıp tasarımlarını sunmaları izlenebilecek en mantıklı yol olabilir.

Başlık ve gövde metinlerinin uygun kullanılması bağlamında, genel olarak incelenen gazete kapak sayfalarında punto büyüklükleri birbirinin aynısı ya da birbirlerine çok yakın punto değerleri taşıyan birden fazla kalın haber başlıklarının kullanıldığı görülmüştür. Bu durum okuyucu açısından görsel karmaşaya sebebiyet vermektedir ve odaklanmayı engelleyerek iletilmek istenen haber gerektiği gibi iletilmemektedir. Bu nedenle gazete sayfa tasarımlarında haberin okuyucuya iletilmesinde sayfada tipografi kullanımına dikkat edilmesi gerekir. Çünkü tipografi yazınsal bir dil olmasına rağmen gerektiğinde görsel bir dile de dönüşebilir. Tipografinin asıl görevi haberi en basit yoldan okuta bilirliliktir.

Haber başlıklarında tipografi kullanımını önemli bir yerde konumlanmaktadır, haberin içeriği başlık sayesinde okuyucuya iletilir ve haberin algılanması sağlanır. Haber başlıklarının aynı ya da birbirine yakın büyüklükte kullanılması gazete sayfa prensiplerinden tipografi kullanımında hatalı bir kullanım olarak görüldüğü gibi, başlıklar sözel bir ifadeyi iletmekten çok görsel bir dil halini alacağından anlam ve ifade karmaşasına dönüşecektir ve okurda odaklanmayı sağlayamadığı gibi ciddi şekilde rahatsızlık verecektir. Ayrıca gazetenin kurumsal kimliğini zedeleyecektir.

Bu bağlamda tasarımcıların gazete sayfa tasarımı prensiplerini en iyi şekilde benimsemeleri ve tasarımlarında özverili bir şekilde uygulamaları tasarımın kalitesini yükselteceği gibi okur kitlesi açısından da olumlu sonuçlar doğuracaktır.

Uygun sütun bloklama kapsamında incelenen on gazeteden birisi üç bloklama tercihini metin bloklarında kullanarak karmaşık bir görüntüye sebebiyet vermiştir ayrıca bu tür uygulamalar okuyucu nezdinde sıkıntıya neden olabilir. Bir tanesi metinlere her iki yana bloklama uygulamış ve bu uygulamada herhangi bir hataya rastlanmamıştır. Fakat bu durum iyi bir şekilde tasarlanmayan sayfalarda nehir adı verilen kelime arası cümle arası fazla boşluklara sebebiyet verebilir. Yani cümleler arasında gereğinden fazla açıklık oluşturmaktadır ve tipografik kullanım hatasının oluşmasına neden olabilmektedir. Böyle bir durumu önleye bilmek için tasarımcının tasarım esnasındaki ilgi ve alakasından geçmektedir. Dört tanesi soldan bloklama yaparak hatasız yazım yapmış ve yine ikisi soldan ve ortadan blok uygulamasını tercih etmiş fakat aynı sayfada metin bloklarında her iki tercihi de uygulamış, fakat bu durum okuyucunun dikkatinin dağılmasına sebebiyet verebilmektedir. Son olarak kalan iki gazete soldan ve her iki tarafa metin blok sistemini uygulamıştır, yine aynı sayfada iki farklı uygulamaya gidilmiştir. Soldan blok sistemi metin düzenlemelerin de hataya sebebiyet vermemektedir ve uygulaması kolaydır, fakat her iki yana yaslı sütun bloklarında metin düzenlemesine dikkat edilmediği takdirde istenmeyen hataların oluşmasına neden olabilmektedir ve incelenen gazetelerde sıkıntı yaratabilecek metin düzenlemesinin olmadığı görülmüştür. Tasarımcının tasarım uygulama prensiplerine uyup tasarımını kaliteli bir şekilde uyguladığı müddetçe, böyle bir rahatsız edici durumu okuyuculara aktarmayacaktır.

Espas düzenleme bağlamında; espas yanlış kılınım hataları incelenen on gazetenin 5,6,8,9,10 Mart 2021 kapak tasarımlarının bazılarında en çok hatalara sebep olan her iki yana yaslı metin blok sistemi uygulanmış. Fakat tasarım aşamasında satırlar arası, kelimeler arası cümleler arası ve kelimeler arası rahatsız edici gereğinden fazla beyaz alanların oluşmadığını ve hataların ve göze rahatsızlık verecek durumların ortaya çıkmadığı herhangi bir fazla boşluk kullanım (espas)

hatlarının olmadığı görülmüş ve bu durumun tasarımcı açısından iyi bir netice ve okurlar açısından olumlu bir yaklaşım sergileyecektir.

Diğer gazetelerde, sola dayalı ve ortadan sütun düzenlemesi uygulandığından boşluk (espas) hataları oluşmamıştır. Bu durum göstermiyor ki gazete sütunlarında espas hatalarının oluşmaması için sola dayalı veya ortadan blok sistemi uygulansın, araştırmalar göstermiştir ki her iki taraftan blok sisteminde yazıların daha düzgün bir görünüm kazandığını, okunabilirliği kolaylaştırdığı ve akıcılığı sağladığının tespitinde bulunulmuştur. Bu nedenle her iki taraftan bloklanmış yazı sütunlarında cümleler arası oluşan orantısız ve rahatsız edici boşlukların oluşmaması tasarımcının tasarım prensiplerini bilip en iyi şekilde bilgi ve becerisi dahilinde uygulamasından geçmektedir. Böylece okuyucu üzerinde oluşan rahatsız edici durum ortadan kalkmış olacak ve gazetenin tiraj sayısında olumlu yönde etkileyecektir.

Ele alınan on gazetenin kapak tasarımların da haber metin düzenlemelerinin dördünde dul ve yetim sözcük tipografi hatalarının yapıldığı inceleme sonucu tespit edilmiştir. Genellikle dar sütunlara yerleştirilmiş haber metinlerinde dul ve yetim sözcüğe daha çok rastlanmıştır. Cümlelerin, kelimelerin ve harflerin paragraf sonlarından kopup kendi başlarına başka bir satırda yalnız kalmaları satırlardaki cümle akışını olumsuz yönde etkilemektedir. Çünkü paragraf sonlarındaki cümle diziliminin içerikle alakalı bağlayıcı özelliği vardır. Son cümlenin, kelimenin, harfin gözün algılama alanına girmemesi iletilmek istenilen bilginin eksik ve yanlış iletilmesine sebebiyet verebileceğinden, okuru da yanlış düşüncelere sevk edecektir. Böyle hatalara, yanlış anlamalara sebebiyet vermemek için tasarımcılar yazıları bir blok sistemi içerisinde düzene koyarlarken paragraf bitimlerini kontrol ederek hata oluşan yerleri düzelterek tasarımın kaliteli olması babında hem de okur üzerinde yanlış etki bırakmama adına iyi bir durum söz konusu olacaktır.

KAYNAKÇA

AKDAĞ, Çilem (2009, Ocak). "Gazete Tasarımında Bilinmeyenler", **Erciyes İletişim Dergisi**, 1 (1), ss.28-40.

ADIGÜZEL, Abdullah (2019). "Türkiye’de Gazete Tasarımında Yazının Kullanımı”, **Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Tasarımı Ana Sanat Dalı Programı, İstanbul.

AKYIL, Reha (1996), "Reklam Medyalarındaki Tipografik Çözümler", **Yüksek Lisans Tezi**, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Ana Sanat Dalı, İstanbul.

ALAN, Azize (2019), "Yerel Gazetelerde Sayfa Tasarımı: İstanbul Örneği", **Yüksek Lisans Tezi**, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Anabilim Dalı, Erzurum.

BAŞGÜN, Ferda (2012), "Gazetelerdeki Bilgi Grafiklerinin İncelenmesi", **Yüksek Lisans Tezi**, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Ana Sanat Dalı. Kütahya.

BERGER, John (2010). **Görme Biçimleri**, Çev: Yurdanur Salman, İstanbul: Metis Yayınları.

BIYIK, Ahmet (2007). "Yazılı Basında Görsel Unsurların Haber Dizaynındaki Önemi", **Doktora Tezi**, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler Anabilim Dalı, Araştırma Yöntemleri Bilim Dalı, Konya.

BİBER, L. ve A. Öztekin (2006). "Görsel ve Teknik İletişim", **Genel ve Teknik İletişim**, 1, ss.235-291.

CASEY, Patrick and Greg Landgraf. (2015). **Literature Searches and Literature Reviews for Transportation Research Projects**, USA:Transportation Research Board Publishing.

ÇUBUKÇU, Gökçin ve İsmail Doğan (2019). "Sayfa Tasarımı Nedir?", **Journal of Arts**, 2(2), ss.95-112.

DAĞLI, N (1995). **Gazete Yayımlama Teknikleri**, Ankara: İmaj Yayınevi.

DEMİRKENT, N (1982). **Sayfa Sayfa Gazetecilik**, İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

DÜRKOP, Colin. (2013). "Medya Uygulamaları Üzerine Çalışmalar", **Gazeteciliğe Giriş Mesleğe Yönelik Ders Kitabı**, Hermann Schlapp, s.3.

GARFIELD, Simon (2012). **Tam Benim Tipim/Bir Font Kitabı**, Çev: Sabri Gürses, İstanbul: Domingo Yayınları.

GASSER, Michael, Julie Boeke, Mary Haffernan and Rowena Tan (2005). "The Influence of Font Type on Information Recall", **Nort American Journal of Psychology**, 7(2), ss.181-188.

İSTEK, R. (2005). **Görsel İletişimde Tipografi ve Sayfa Düzeni**, İstanbul: Pusula Yayıncılık.

İŞLİYEN ŞİMŞEK, Fadime (2014). "Gazete Tasarımının Haberin Algılanması ve Anlamlandırılması Üzerindeki Etkisi", **Doktora Tezi**, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Anabilim Dalı, Gazetecilik Bilim Dalı, Konya.

KANBUROĞLU, Özer (2002). "Haber Fotoğrafının Tiraj Üzerindeki Etkisi", **İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, Sayı: 14, ss. 193-199.

KAPTAN, Ata Yakup ve Kader Sürmeli (2011). "Çocuk Dergilerinde Karşılaşılan Tipografi Sorunları ve Çözüm Önerileri", **İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi**, 1(2), ss. 183-197.

KAYAR, Ayda (2010). "Hürriyet Gazetesi Özelinde Gazetelerin Birinci Sayfalarında Haber Dağılımı ve Haber Dilinin 60 Yıllık Değişiminin İncelenmesi", **Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Anabilim Dalı.

KIZIL, Özlem (2013). "Etkili Gazete Sayfa Tasarımında, Grafik Tasarımın Önemi", **Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Tasarım Ana Sanat Dalı Programı.

KOYUNCU, Serhan (2016, Mart). "Gazete Mizanpajının Okuyucu Algısı Üzerindeki Belirleyiciliği", **Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi**, 1 (1), ss.143-151.

KÖSEDAĞ, M. S. (2016). "Türkiyede Ulusal ve Yerel Gazetelerin Siyasi Gündemlerinin Karşılaştırılması", **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Cilt.9, Sayı.42.

MAİGRET, Éric (2012). **Medya ve İletişim Sosyolojisi**, Çev: Halime Yücel, İstanbul: İletişim Yayınları.

MERT, Hülya (2011). "Türkiye'de Gazetelerin Ana Kapak Tasarımlarında Görsel İmgelerin Kullanılması ve Önemi (Karşılaştırmalı Bir İnceleme)", **Yüksek Lisans Tezi**, Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Tasarım Anasanat Dalı, Grafik Tasarım Programı, İstanbul.

SCHNEIDER, Wolf and Paul Josef Raue (2000). **Gazetecinin El Kitabı**, Çev: Işık Aygün, Konrad Adenauer, Ankara: Vakfı Yayınları.

SEÇİM, F (1996). **Halkla İlişkilerde Basım ve Yayım Teknikleri**, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayını.

SOMUNCU, Burak (2014). “Gazete Tasarımı İlkelerine Göre Yerel Gazetelerin İncelenmesi (Adana İli Örneği)”, **Yüksek Lisans Tezi**, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gazetecilik Anabilim Dalı, Genel Gazetecilik Bilim Dalı, Kayseri.

SUCU, M. (2003). “Sayfa Düzeni”, **Gazetecilik ve Habercilik**, Der: Sevda Alankuş. İstanbul:IPS Vakfı Yayınları.

SÖNMEZ, Sinan (2003), “Kitap Tipografisinde Okunabilirlik Ve Görsel Kaliteyi Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi”, **Yüksek Lisans Tezi**, Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Matbaa Eğitimi Anabilim Dalı, Matbaa Eğitimi Programı, İstanbul.

ŞEKER, Mustafa (2004). **Kuramsal Temeller ve Uygulama Örnekleriyle Sayfa Düzeni**, Konya: Çizgi Kitabevi.

ŞEKER, Mustafa (2006, Ocak). “Sayfa Düzeni Ekollerinin Estetik ve İçeriğe Etkileri (Hürriyet, Star ve Zaman Gazeteleri Örneği)”, **Journal Of Selçuk Communication**, 4 (2), ss.30-40.

ŞEKER, Mustafa, (2004). **Sayfa Düzeni**, 1.Basım, Konya: Çizgi Kitapevi Yayınları.

ŞENEL, Sibel (2013). “Türkiye’deki Gazetelerin Grafik Tasarım Yönünden İncelenmesi”, **Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul Haliç Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Tasarım Anasanat Dalı, Grafik Tasarım Programı.

ŞİMŞEK, Ali. (2012). **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri**, T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2653 (92:93), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Web-Ofset.

TANER, Kerem Mehmet (2018). “Gazete ve Dergi Reklamlarında Tipografi Kullanımı ve Tasarım Farklılıkları”, **Yüksek Lisans Tezi**, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Bilimleri Anabilim Dalı, Elazığ.

TAŞ, Oktay (1993). **Çağdaş Gazete Tasarımı**, Ankara: Eğitim Yayınları.

TİRYAKIOĞLU, Filiz (2012). **Sayfa Tasarımı ve Gazeteler**, Ankara: Detay Yayıncılık.

TİRYAKIOĞLU, Filiz ve Dilek Top (2010). “Sayfa Tasarımı ve Kurumsal Kimlik Oluşturma: Türkiye’deki Ulusal Gazetelerin Birinci Sayfaları Üzerine Bir Araştırma”, **Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergi**, 6 (10), ss.137-146.

TUNÇEL, Oğuz (2008). “Ulusal Gazetelerin Haber Tasarım Cemiyeti (Society For News Design) Ölçütleriyle Değerlendirilmesi”, **Yüksek Lisans Tezi**, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Grafik Eğitimi Bilim Dalı, Ankara.

TÜRK, M.S, A. Dikmen ve A. Bıyık. (2008). “Gazete Sayfa Tasarımı-Okuyucu İlişkisi”, **Tüm Yönleriyle Medya ve İletişim**, 1, ss.129-141.

TWEMLOW, Alice, (2008). **Grafik Tasarım Ne İçindir?**, Çev. Dalsu Özgen, 1.Basım, İstanbul: Yem Yayınları.

Uçar, T.F, (2004). **Görsel İletişim ve Grafik Tasarım**, İstanbul: İnkılap Kitabevi.

URAL, Saynur (2018), “Yerel Basının İnternet Gazeteciliğinde Kullandığı Ana Sayfa Tasarım Sorunları Ve Çözüm Önerileri: Elazığ Örneği”, **Yüksek Lisans Tezi**, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri Anabilim Dalı, Elazığ.

VURAL, Ali Murat (2016, Şubat). “Teknolojik Gelişmelerin Yazılı Basın Sektöründeki Yansımaları ve Haber-Dizgi-Baskı Servislerindeki Uygulanışı”, **Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli İletişim Dergisi**, 11 (11), ss.289-311.

YILMAZTÜRK, Gizem (2011). “Kadın Moda Dergilerinde Sayfa Tasarımı Öğeleri: Cosmopolitan ve Süper Dergilerinin İçerik Analizi”, **Yüksek Lisans Tezi**, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Grafik Ana Sanat Dalı.

YÜCEBAŞ, Çınla (2006). “Grafik Tasarımda Görsel Bütünlük Oluşturmada Tipografi ile Görseller Arasındaki İlişki Ve Sanat Eğitimindeki Yeri”, **Doktora Tezi**, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Resim-İş Öğretmenliği Programı, İzmir.

YÜKSEL, Erkan ve H. İbrahim Gürcan (2001). **Habercinin El Rehberi**, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.